

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 27. november 2024
(OR. en)**

**2022/0094(COD)
LEX 2406**

**PE-CONS 12/1/24
REV 1**

**MI 121
ENT 23
COMPET 122
CODEC 285**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MILLEGA SÄTESTATAKSE
EHITUSTOODETE ÜHTLUSTATUD TURUSTUSREEGLID JA TUNNISTATAKSE
KEHTETUKS MÄÄRUS (EL) NR 305/2011**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2024/...,**

27. november 2024,

**millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustusreeglid
ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 305/2011**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 75, 28.2.2023, lk 159.

² Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 5. novembri 2024. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 305/2011³ võeti siseturu kontekstis vastu selleks, et ühtlustada ehitustoodete turustustingimusi ja kõrvaldada liikmesriikidevahelist ehitustoodete kaubandust takistavad tõkked.
- (2) Selleks et lasta ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga hõlmatud ehitustoode turule, peab tootja koostama määruse (EL) nr 305/2011 kohaselt toote toimivusdeklaratsiooni. Sellega võtab tootja vastutuse selle eest, et toote toimivus vastab toimivusdeklaratsioonile ja kohaldatavatele nõuetele. Teatavate toodete puhul on tootjad sellest kohustusest vabastatud.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

- (3) Võttes arvesse määruse (EL) nr 305/2011 rakendamisel saadud kogemusi, komisjoni 2019. aastal tehtud hindamise tulemusi ning ka Euroopa Tehniliste Hindamisasutuste Organisatsiooni aruannet, on ehitustoodete raamistik puudulik mitmes aspektis, sealhulgas standardite väljatöötamise ja turujärelevalve puhul. Peale selle on hindamise käigus laekunud tagasisides osutatud vajadusele vähendada kattuvusi, kõrvaldada vasturääkivusi ja korduvaid nõudeid, sealhulgas seoses muude liidu õigusaktidega, et suurendada õiguskindlust ning piirata ettevõtjate halduskoormust. Seepärast on vaja ajakohastada ja ühtlustada ettevõtjate õiguslikke kohustusi muudes liidu õigusaktides sätestatud kohustustega ning lisada uusi sätteid, sealhulgas turujärelevalve valdkonnas, et suurendada õiguskindlust ja vältida erinevaid tõlgendusi.
- (4) Tagada tuleb hästi toimivad teabevood, muu hulgas elektrooniliste vahendite kaudu ja masinloetavas vormingus, et kogu tarneahelas oleks kättesaadav sidus ja läbipaistev teave ehitustoodete toimivuse kohta. See omakorda aitab suurendada läbipaistvust ja tõhusust teabe edastamisel. Digitaalne juurdepääs igakülgsele teabele ehitustoodete kohta aitaks edendada digitaliseerimist kogu ehitussektoris ning tagaks digiajastule vastava raamistiku. Ühtlasi tähendaks usaldusväärse ja püsiva teabe kättesaadavus ka seda, et ettevõtjad ja muud osalejad ei aitaks kaasa üksteise nõuete täitmata jätmisele.

- (5) Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2021. aasta resolutsioonis määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused) (ehitustoodete määrus) rakendamise kohta⁴ kiideti heaks komisjoni eesmärk muuta ehitussektor kestlikumaks ning käsitleda määruse (EL) nr 305/2011 läbivaatamisel ehitustoodete kestlikkust, nagu teatati komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatises „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“. Oma 28. novembri 2019. aasta järel dustes ringmajanduse kohta ehitussektoris kutsus nõukogu komisjoni üles hõlbustama määruse (EL) nr 305/2011 läbivaatamisel ehitustoodete ringlust. Komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatises „Euroopa uus tööstusstrateegia“ juhiti tähelepanu vajadusele lahendada ehitustoodete kestlikkuse küsimus ning rõhutati, et kestlikul hoonestatud keskkonnal on oluline koht Euroopa üleminekul kliimaneutraalsusele. Oma 5. mai 2021. aasta teatises „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ nentis komisjon, et ehitus on üks nendest esmatähtsatest ökosüsteemidest, millel on kõige rohkem raskusi kliima- ja kestlikkuseesmärkide saavutamisel ning digipöördes osalemisel ning mille konkurentsivõime sellest oleneb. Seega on asjakohane kehtestada normid ehitustoodete keskkonnakestlikkuse deklareerimise kohta, sealhulgas võimalus sätestada asjaomased piirtasemed ja klassid. Toodete keskkonnatoimega seotud toimivusklassid peaksid täpselt kajastama toodete mitmekesisust ja nende tehnika taset ning võimaldama kõige keskkonnasõbralikumaid tooteid täpselt kindlaks teha. Lisaks peaksid keskkonnamõjule viitamisel olema sellised toimivusklassid arusaadavad, need ei tohiks olla eksitavad ega tohiks võimaldada koormuse ülekandmist.

⁴ ELT C 474, 24.11.2021, lk 41.

- (6) Samamoodi on komisjoni 2. veebruari 2022. aasta teatises „ELi standardimisstrateegia: ülemaailmsete standardite kehtestamine, et toetada vastupidavat, rohelist ja digitaalset ELi ühtset turgu“ esitatud ELi 2022. aasta standardimisstrateegias märgitud, et ehitus on üks kõige asjakohasemaid valdkondi, kus ühtlustatud standardid võiksid parandada konkurentsivõimet ja vähendada turutõkkeid.
- (7) Selleks et saavutada keskkonnanäesmärgid, sealhulgas võidelda kliimamuutuste vastu ja minna üle ringmajandusele, on vaja kehtestada – suurendamata ebaproportsionaalselt bürokraatiat ja kulusid ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks – uued keskkonnanäesmärgid kohustused ning sätestada raamistik, mille alusel töötada välja hindamismeetod ehitustoodete keskkonnakestlikkuse arvutamiseks ja seda meetodit kohaldada. Arvutused peaksid hõlmama toote olelusringi, kasutades standardimisega kehtestatud meetodeid. Uute toodete puhul peaksid arvutatavad olelusringid hõlmama toote kasutusea kõiki etappe alates toorme hankimisest või loodusvaradest saamisest kuni toote lõpliku kõrvaldamiseni, sealhulgas võimalikku kasu ja koormust väljaspool piirmäärasid. Kasutatud ja taastoodetud toodete puhul peaks arvutatav olelusring algama ehitusest eelmaldamisega ning hõlmama kõiki järgnevaid etappe kuni lõpliku kõrvaldamiseni. Komisjon peaks tegema kättesaadavaks arvutamise tarkvara ja eelkõige Euroopa standardi EN 15804 või tulevaste kohaldatavate standardite kohaselt kohaldatavad kirjeldustegurid. Igast selle tarkvara uuendusest tuleks teatada ja sellele peaks järgnema asjakohaste arvutuste ajakohastamine ühe aasta jooksul.

- (8) Selleks et tagada ehitustoodete ja laiemalt ehitiste ohutus ja funktsionaalsus ning töötajate ja kasutajate ohutus, tuleb tagada, et teatavad teenuseosutajad, näiteks ekspediitorteenuse osutajad, veebipõhised kauplemiskohad ja vahendusteenuseid osutavad osalejad, ei aita kaasa teiste osalejate nõuete täitmata jätmisele. Seega peaksid asjaomased sätted olema kohaldatavad ka kõnealuste teenuste ja nende osutajate suhtes.
- (9) Selleks et luua vajalik seos ehitustoodete ja ehitiste, sealhulgas hoonete vahel, millesse need võidakse paigaldada, tuleks ehitiste mõiste määratleda üksnes käesoleva määruse kohaldamisel ning ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust määratleda ja reguleerida ehitisi ja hooneid.
- (10) Selleks et vältida uuenduslike turustusmodelite kasutamist käesolevas määruses sätestatud kohustustest kõrvalehoidmiseks, tuleks selgitada, et toote tarnimist kaubandustegevuse käigus, sealhulgas juhul, kui toodete omandiõigus või valdus antakse teenuse osutamise käigus üle, käsitatakse toote turul kättesaadavaks tegemisena.
- (11) Ehitustoodete komplektide vaba liikumise tagamine siseturul toetaks tööstuse konkurentsivõimet. See lähenemisviis laiendaks turu ulatust, ühtlustaks tootmisprotsesse ettevõtjate jaoks ning parandaks mugavust nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks.

- (12) See, kas ehitustoodete vastab liidu õigusaktidele, oleneb tihtipeale sellest, kas toote põhiosad nendele õigusaktidele vastavad. Kuna põhiosad on aga sageli integreeritud mitmesugustesse ehitustoodetesse, oleks ohutuse ja keskkonnakaitse (sealhulgas kliimakaitse) tagamine paremini saavutatav siis, kui neid põhiosi hinnataks tooteahela varajastes etappides, see tähendab toimivust ja vastavust hinnataks eraldiseisvalt enne kui seda lõplikku ehitustoodet, millesse need põhiosad integreeritakse. Kui nõuetele mittevastavad põhiosad oleks võimalik tuvastada ja eesmärgiks seada, oleks ka turujärelevalve tulemuslikum. Seega tuleb kehtestada ehitustoodete põhiosade suhtes kohaldatavad kohustuslikud normid. Sama lähenemisviisi tuleks kasutada nende osade või materjalide suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks ehitustoodete puhul, mille suhtes määrust kohaldatakse vabatahtlikult.
- (13) Esemeid, näiteks ehitustooteid, nende põhiosi või muid osi või materjale, võib turule lasta sellisena või eraldi komponentide kogumina, mis on ette nähtud kasutamiseks koos, ning nende suhtes tuleks kohaldada spetsiaalseid ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone. Käesoleva määruse kohaldamise lihtsustamiseks tuleks selle kohaldamisalasse kuuluvad kaubad ja komponendid selgelt kindlaks määrata. Selline kindlaksmääramine ei tohiks siiski välistada võimalust turustada komponente ehitustoodetena, kui nimetatud komponendid lastakse turule eraldi, põhiosadena või muul viisil.

- (14) Kuigi käesoleval määrusel peaks olema lai kohaldamisala, tuleks välistada selle kohaldamine teatavate toodete suhtes, mis on juba ühtlustatud muude liidu õigusaktidega, et vältida õigusnormide kattumist. Samal eesmärgil on oluline ka eristada samade toodete neid aspekte, mis on hõlmatud käesoleva määrusega, ja neid aspekte, mida reguleeritakse muude valdkondlike õigusaktidega. Nii oleks see näiteks valgustustoodete ning elektri- ja elektroonikatoodete puhul, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/35/EL⁵, 2014/30/EL⁶, 2014/53/EL⁷ ja 2001/95/EÜ⁸. Käesoleva määruse laia kohaldamisala ei tohiks siiski tõlgendada kavatsusena ühtlustada kõiki tooteid, mida võib turule lasta ehitistesse paigaldamiseks. Toodete suhtes, mis ei sobi ühtlustamiseks, näiteks nende seose tõttu kultuuripärandiga, kindlate materjalide kasutamise tõttu, mida on võimalik hankida ainult teatavatest paikadest, või liikmesriikide vahel valitsevate heterogeensete tingimuste tõttu, ei tohiks kohaldada käesoleva määruse ühtlustavat mõju. See oleks võimalik saavutada aktiivse valikuga jätta need ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega hõlmamata.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/35/EL teatavates pingevahemikes kasutatavate elektriseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 357).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/30/EL elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 79).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

- (15) Käesoleva määrusega hõlmatud kasutatud toodete suhtes, mis on imporditud kolmandatest riikidest, tuleks kasutatud tooteid käsitlevate erinormide puudumisel kohaldada samu norme nagu uute ehitustoodete suhtes.
- (16) Liidu äärepoolseimates piirkondades turule lastud ehitustooted on sageli imporditud naaberriikidest ning seetõttu ei ole liidu õiguses sätestatud nõuded nende toodete suhtes kohaldatavad. Nendele ehitustoodetele selliste nõuete kohaldamine oleks ebaproportsionaalselt kulukas. Samal ajal ringleb äärepoolseimates piirkondades valmistatud ehitustooteid teiste liikmesriikide turgudel väga vähe. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalus liidu äärepoolseimates piirkondades turule lastud ehitustooted nende nõuete kohaldamisest vabastada.
- (17) Selleks et säilitada tugev seos standardite ja liikmesriikide normatiivsete vajaduste vahel, peaks eksperdirühm toetama komisjoni standardimistaotluste ja muude ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide ettevalmistamisel. Eksperdirühma töös tuleks lisaks liidu üldistele prioriteetidele, nagu ELi kliima- ja ringmajanduse eesmärgid, järgida liikmesriikide sisendi põhjal koostatud tööplaani. Tööplaani prioriteetide kehtestamisel peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu määruse (EL) nr 305/2011 alusel vastu võetud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide asendamisele. Komisjon peaks igal aastal teavitama liikmesriike ja Euroopa Parlamenti tööplaani rakendamisel tehtud edusammudest, sealhulgas andma teavet esitatud standardimistaotluste, Euroopa standardiorganisatsioonide esitatud standardite arvu, komisjoni poolt standardite hindamiseks kulunud keskmise aja ning komisjoni poolt heakskiidetud ja tagasilükatud standardite vahelise suhte kohta.

- (18) Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega on ehitustoodete siseturu ühtlustamise põhieesmärgi saavutamiseks vajalik ja asjakohane tegeleda liikmesriikide regulatiivsete vajadustega, määratledes üksnes toote toimivuse hindamiseks vajalikud põhiomadused. Nende põhiomaduste määratlemine ja nende suhtes kohaldatavad hindamismeetodid peaksid tagama vähem koormava ja piisava usaldusväärsusega lähenemisviisi ning vältima dubleerimist ja vastuolusid. Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 5 lõikega 4 ei lähe käesolev määrus kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (19) Selleks et tagada maksimaalne õiguslik sidusus, peaks käesolev määrus võimalikult suures ulatuses põhinema horisontaalsel õigusraamistikul, see tähendab praegusel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusel (EL) nr 1025/2012⁹. See raamistik hõlmab hiljutiste tootealaste õigusaktidega ette nähtud võimalust kasutada tagavaralahendust juhul, kui Euroopa standardiorganisatsioonid ei esita kehtivaid ühtlustatud standardeid. Kui Euroopa standardiorganisatsioon esitab kooskõlas standardimistaotlusega ühtlustatud standardi, mis sisaldab elemente, mis ei kata liikmesriikide normatiivseid vajadusi või ei ole kooskõlas liidu ohutus-, keskkonna-, ringlus- ja kliimaeesmärkidega, peaks komisjon standardimistaotluse läbi vaatama või tegema ühtlustatud standardi kohustuslikuks piirangutega. Tagavaralahendust peaks olema võimalik kohaldada ühtlustatud standardite suhtes, mis ei vasta standardimistaotlusele ja käsitlevad tooteperet või tootekategooriat, mis ei ole varem ühtlustatud standardiga hõlmatud või mis on juba hõlmatud rohkem kui viis aastat kehtiva ühtlustatud standardiga või mis on hõlmatud piirangutega kohaldatava ühtlustatud standardiga.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

- (20) Kui ühtlustatud standardites on kehtestatud normid, mis käsitlevad toimivuse hindamist seoses liikmesriikide ehitusseadustike seisukohast asjakohaste põhiomadustega, tuleks nimetatud standardite järgimine muuta käesoleva määruse kohaldamisel toimivuse ühtlustatud standarditena kohustuslikuks, sest ainult selliste kohustuslike standardite abil on võimalik tagada toodete vaba ringlus. Seejuures peaks liikmesriikidel olema võimalus nõuda vastavalt riigi konkreetsetele asjaoludele, näiteks erinevused kliima-, geoloogilistes, geograafilistes ja muudes tingimustes, et toodetel oleksid ehitistele esitatavate põhinõuetega seotud omadused. Nende kahe eesmärgi saavutamiseks tuleb tooteid hinnata ühe meetodi alusel ja seepärast peab see hindamismeetod olema kohustuslik. Asjaomase tootepere või tootekategooria jaoks delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tootenõudeid saab veelgi üksikasjalikumaks muuta vabatahtlike standardite abil, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 768/2008/EÜ¹⁰. Kooskõlas otsusega nr 768/2008/EÜ peaks nende standardite järgimisel olema võimalik eeldada vastavust vabatahtlike standarditega hõlmatud nõuetele.
- (21) Toimivuse hindamiseks seoses põhiomadustega võib olla vaja kehtestada piirtasemed. Teatavate taotluste puhul tuleb järgida vabatahtlikke piirtasemeid. Kohustuslikke piirtasemeid tuleb järgida toote siseturule laskmise tingimusena, olenemata taotlusest.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

- (22) Selleks et aidata saavutada komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“ esitatud Euroopa rohelse kokkuleppe, ringmajanduse tegevuskava ja komisjoni 12. mai 2021. aasta teatises „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ esitatud nullsaaste tegevuskava eesmärgi ning tagada ohutud ehitustooted, arvestades, et ohutus on üks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklil 114 põhinevate õigusaktidega taotletav eesmärk, on vaja kehtestada funktsionaalsuse, ohutuse ning keskkonna- ja kliimakaitsega seotud tootenõuded. Nende nõuete kehtestamisel peaks komisjon käsitlema ohutusriske ja võtma arvesse seda, mil määral aitab toode oma olelusringi jooksul saavutada liidu energiatõhususe, kliima- ja keskkonnaeesmärgi. Kõnealused nõuded ei ole seotud ehitustoodete toimivusega. Määrusega (EL) nr 305/2011 ei ole erinevalt sellele eelnenud nõukogu direktiivist 89/106/EMÜ¹¹ ette nähtud võimalust selliseid tootenõudeid kehtestada. Küll aga sisaldavad selliseid tootenõudeid teatavad ehitustooteid käsitlevad ühtlustatud standardid. Kõnealuseid standardeid arvestades on sellised funktsionaalsust, ohutust ja keskkonnakaitset käsitlevad nõuded või lihtsalt toodete toimimisega seotud nõuded praktilises mõttes vajalikud. Määruse õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 114, milles on ühtlasi sätestatud eesmärk tagada tervishoiu, ohutuse ja keskkonnakaitse kõrge tase. Seepärast tuleks tootenõuded määruses uuesti sätestada või kinnitada nende kohaldatavus. Seega peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks need asjaomase tootepere või tootekategooria suhtes kohaldatavad nõuded.

¹¹ Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiiv 89/106/EMÜ ehitustooteid puudutavate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 40, 11.2.1989, lk 12).

- (23) Ehitustoodete tootmine ja turustamine muutub üha keerukamaks ning seepärast on turul kanda kinnitamas uued spetsialiseerunud ettevõtjad, näiteks ekspediitorteenuse osutajad. Selguse huvides peaksid teatavad üldised kohustused, sealhulgas kohustus teha koostööd ametiasutustega, olema kohaldatavad kõigi tarneahelas osalejate suhtes.
- (24) Selleks et liikmesriikides järgitaks ühtlustatud tavaid ka juhul, kui nende tavade küsimuses ei ole jõutud konsensusele, tuleks komisjonile anda õigus võtta teatavates küsimustes vastu rakendusakte käesoleva määruse rakendamise kohta. See õigus peaks olema seotud ettevõtjate kohustuste ja õiguste ning teada antud asutuste kohustustega.
- (25) Selleks et suurendada õiguskindlust ja vähendada killustatust liidu ehitustoodete turul, tuleb selgelt kindlaks määrata liidu tasandil reguleeritav valdkond – nn ühtlustatud ala, mis seisab eraldi liikmesriikide pädevusse jäävatest elementidest. Liikmesriikide pädevuses on kehtestada sätted ehitiste, sealhulgas nende projekteerimise ja mõõtmete kohta. Ühtlustatud ala kehtestamine ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust täpsustada ehitistele esitatavaid riigisiseseid nõudeid ega alandada liikmesriikides juba olemasolevat ja õigustatud kaitsetaset. Ehitiste suhtes kohaldatavat riigisisest keskkonnapoliitikat ei tohiks käsitada toodete turul kättesaadavaks tegemise keeldude või tõketena, kui need on kooskõlas ühtlustatud alaga.

- (26) Liikmesriigid kehtestavad ehitiste ohutustaseme vastavalt oma kohustustele kodanike ees ja liit määrab kindlaks siseturu raamtingimused. Ehitisi käsitlevate sätete vastuvõtmise pädevus jääb liikmesriikidele. Käesolevas määruses sätestatud ehitistele esitatavate põhinõuetega tuleks luua tehniliselt vajalikud seosed ehitustoodetega ning nende alusel tuleks esitada Euroopa standardiorganisatsioonidele standardimistaotlusi ehitustoodete ühtlustatud standardite väljatöötamiseks ja vastavate delegeeritud õigusaktide koostamiseks ning Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamiseks.
- (27) Ühtlustatud ala tuleks kohaldada ka riigihankelepingute, toetuste ja muude positiivsete stiimulite suhtes, välja arvatud maksusoodustused.

- (28) Selleks et ühelt poolt vähendada turu killustatust ning teisalt kaitsta liikmesriikide õigustatud huvi reguleerida ehitistega seonduvat, tuleb tagada mehhanism, mis võimaldaks ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamisel paremini kajastada liikmesriikide vajadusi. Samal põhjusel tuleks kehtestada täiendav eelloa andmise mehhanism, mis võimaldab liikmesriikidel inimeste tervise ja ohutuse ning keskkonnakaitsega seotud tungivatel põhjustel kehtestada muid nõudeid kui need, mis on sätestatud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides nendele toodetele, mis on hõlmatud ühtlustatud alaga. Kõnealune mehhanism peaks andma liikmesriikidele võimaluse seni, kuni nad ootavad oma normatiivsetele vajadustele vastavaid ajakohastatud ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone, teavitada ja taotleda luba riigisiseste meetmeteks, mis mõjutavad sellise põhiomaduse toimivust, mida ühtlustatud tehnilises spetsifikatsioonis ei käsitleta. See mehhanism peaks täiendama liikmesriigi võimalust teavitada komisjoni vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 114, kui ta peab vajalikuks kehtestada uutel teaduslikel tõenditel põhinevad riigisiseseid õigusnormid, mis on seotud keskkonna või töökeskkonna kaitsega selle liikmesriigi spetsiifilise probleemi tõttu ja on vastuolus ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega. Et lubatud riigisiseseid meetmed jääksid üksnes ajutiseks kõrvalekaldumiseks ühtlustatud alast, on oluline võimaldada kiiret konsulteerimist vajaduse üle ajakohastada ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone, võttes arvesse kõnealuseid normatiivseid vajadusi, sealhulgas asjakohasel juhul standardimistaotluste kaudu, mille tähtajad on spetsiaalselt kehtestatud kõnealuse kiireloomulisuse käsitlemiseks.

- (29) Ringmajanduse tegevuskava keskmes olevat ringmajandust on võimalik edendada kohustuslike tagatisrahasüsteemidega ning kohustades ettevõtjaid võtma tagasi uusi, üle jäänud või müümata mitte eritellimusel valmistatud tooteid. Seega peaks liikmesriikidel olema lubatud selliseid meetmeid võtta ja kehtestada toodete jäätmekogumise ja -käitlusega seotud kohustusi. Toote omanik peaks vastutama selle tagasisaatmise eest turustajale, importijale või tootjale.
- (30) Selleks et suurendada õiguskindlust ja vähendada ettevõtjate halduskoormust, tuleb vältida olukorda, kus ehitustooteid on vaja inimeste tervise ja ohutuse või keskkonna-, sealhulgas kliimakaitse sama aspekti suhtes hinnata mitu korda liidu eri õigusaktide alusel. Seda kinnitati komisjoni otsuse C(2015)3261 alusel loodud REFITi platvormi raames – komisjonil soovitati esmajärjekorras lahendada kattuvate ja korduvate nõuete probleem. Vähendamata ja piiramata liikmesriikides ehituse tasandil juba olemasolevat ja õigustatud kaitsetaset, peaks komisjonil seega olema võimalus määrata kindlaks tingimused, mille korral muudes liidu õigusaktides sätestatud kohustuste täitmisel on täidetud ka teatavad käesolevas määruses sätestatud kohustused, kui vastasel juhul hinnataks toodet inimeste tervise ja ohutuse, keskkonna- ja kliimakaitse sama aspekti suhtes ühtaegu nii käesoleva määruse kui ka muu liidu õiguse alusel.
- (31) Selleks et liikmesriigid ja ettevõtjad ei järgiks erinevaid tavasid, tuleks komisjonile samuti anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 291 vastu rakendusakte, et määrata kindlaks, kas teatavad esemed kuuluvad toote määratluse alla.

- (32) Kuna käesolev määrus töötatakse välja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1781¹² raamistikuga, kuid selle sätteid kohandatakse ehitustoodete valdkondliku eripäraga, saab sellest – piiratud eranditega – õigusakt, mida kasutatakse ehitustoodete kõigi asjakohaste aspektide, sealhulgas kestlikkuse aspektide ühtlustamiseks, kuigi neid võidakse käsitleda ka määruks (EL) 2024/1781. Kui poliitikameetme vajadus tehakse kindlaks horisontaalselt määruse (EL) 2024/1781 raames, peaks komisjon kasutama käesolevat määrust eelkõige ehitustoodetega seotud vajadusega tegelemiseks. Ainult erandjuhtudel, kui käesoleva määruse kohased nõuded ei ole piisavad ja neid ei saa mõistliku aja jooksul muuta ega täiendada, peaks ehitustoodete suhtes olema võimalik kohaldada määrust (EL) 2024/1781 vastastikku täiendaval viisil, tingimusel et halduskulud, mis kaasnevad muu hulgas sellega, et ettevõtjate suhtes võidakse kohaldada kahte vastavushindamismenetlust, on mõistlikud. Erandina ökodisaini tööplaanidega hõlmatud energiamõjuga toodete, mis on ühtlasi ehitustooted, ja määruse (EL) 2024/1781 tähenduses vahetoodete puhul, välja arvatud tsement, määratakse kestlikkusnõuded kindlaks esmajärjekorras kõnealuses määruks. Nii on see näiteks soojendite, boilerite, soojuspumpade, veesoojendus- ja ruumide kütteseadmete, ventilaatorite, jahutus- ja ventilatsioonisüsteemide ning fotoelektriliste toodete, välja arvatud ehitisintegreeritud päikesepaneelid, puhul. Seda määrust kohaldataks vajaduse korral siiski täiendavalt, peamiselt ohutusaspektides, võttes arvesse ka muid liidu tootealaseid õigusakte, näiteks gaasiseadmete, madalpinge ja masinate valdkonnas. Vastuolu korral määrusega (EL) 2024/1781 peaks ülimuslik olema käesolev määrus. Muude toodete puhul võib tekkida vajadus määrata kindlaks tingimused, mille korral liidu muu õiguse kohaste kohustuste täitmisel on täidetud ka teatavad käesolevas määruks sätestatud kohustused, et vältida ettevõtjate liigset koormamist. Seetõttu peaks komisjonil selliste tingimuste kindlaksmääramiseks olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1781, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik, muudetakse direktiivi (EL) 2020/1828 ja määrust (EL) 2023/1542 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ (ELT L 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

- (33) Selleks et soodustada nõuetele vastavust, peaks ehitustoodete tootjal lasuma vastutus ebaõige toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni eest.
- (34) Ehitustoodete suurem korduskasutus on osa ringmajandusele üleminekust ning ehituse keskkonna- ja süsinikujalajälje vähendamisest. Kasutatud ehitustoodete turg ei ole veel kuigi arenenud ning varem kasutatud ehitustoodete suhtes kehtivad nõuded on liikmesriigiti väga erinevad. Seepärast tuleks kasutatud ehitustoodete, sealhulgas muude käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate kasutatud toodete suhtes kohaldada pikaajalist ühtlustamist, nähes ette võimaluse töötada käesoleva määruse alusel välja spetsiaalsed ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid. Selliseid ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone tuleks kohaldada kasutatud toodete suhtes ja seni, kuni kasutatud toode ei ole muutunud jäätmeteks või on lakanud olemast jäätmed. Spetsiaalsete ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide, mis käsitlevad kasutatud tooteid, vastuvõtmine ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ¹³ kohast jäätmete kohaldamisala ja määratlust. Ehitises otseselt korduskasutatud tooteid ei tohiks siiski käsitada uuesti turule lastud toodetena ja seetõttu ei tohiks nende suhtes kohaldada käesoleva määruse kohaseid meetmeid.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

- (35) Et tagada selgus ühtlustatud ala ulatuse kohta, on oluline, et kõik ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid oleksid selgelt sõnastatud selles osas, kas need hõlmavad kasutatud tooteid või mitte. Kasutatud toodete väljajätmine ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni kohaldamisalast ei tohiks siiski takistada ettevõtjaid kohaldamast käesolevat määrust nii, nagu kasutatud toode oleks uus.
- (36) Kasutatud toodete määratluse kohaselt tuleks ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone, mille kohaldamisalasse kasutatud tooted selgesõnaliselt kuuluvad, kohaldada ka kasutatud toodete suhtes, mis on läbinud ümbertöötlemisprotsessi, mis ei piirdu vaid kontrollimise, puhastamise või parandamisega seotud taastamistoiminguga, mis on ühtlustatud tehnilises spetsifikatsioonis määratletud kui toote toimivuse seisukohast ebaolulised ümbertöötlemisprotsessid. Olenemata ühtlustatud tehnilisest spetsifikatsioonist, peaksid taastoodetud tooted saama kasu sellest, et toote olelusringi keskkonnamõju arvutamisel ei ole vaja arvesse võtta viimasele ehitisele eemaldamisele eelnenud sündmusi. Taastoodetud toodete suhtes tuleks kohaldada ka nõudeid või stiimuleid, millega edendatakse suurt ringlussevõetud materjali sisaldust.

- (37) Selleks et laiendada juurdepääsu hõlpsasti kättesaadavale ja terviklikule ehitustooteid käsitlevale teabele ning aidata seeläbi tagada toodete ohutus, funktsionaalsus ja kestlikkus, peaksid toimivus- ja vastavusdeklaratsioon sisaldama kogu kasutajatele ja ametiasutustele vajalikku teavet. Kasutajatele pakutava kasu huvides peaks tootjatel olema võimalus lisada toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni lisateavet, tingimusel et säilib deklaratsioonide ühetaolisus ja hea loetavus ning et neid ei kasutata reklaami eesmärgil.
- (38) Selleks et vähendada ettevõtjate, eelkõige tootjate koormust, peaks toimivus- ja vastavusdeklaratsioone väljastatavatel ettevõtjatel olema võimalik esitada kõnealuste deklaratsioonide koopiaid elektrooniliselt ning neil peaks olema lubatud teha need veebisaitidel kättesaadavaks tingimusel, et need on mitteredigeeritavad, inim- ja masinloetavad, kättesaadavad, juurdepääsetavad ja tootega üheselt seotud. Tarneahelas teabevahetuse lihtsustamiseks peaksid toimivus- ja vastavusdeklaratsioonid võimaldama kasutajal IT-rakenduse kaudu kontrollida vastavust selle liikmesriigi rakendusnormidele, kus toodet kasutatakse. Masinloetavate deklaratsioonide oluline eeltingimus on standarditud IT-vorming, mis on nõutav iga ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni puhul.

- (39) Selleks, et tootjad saaksid tõendada, et kaupade vabast liikumisest kasu saavad ehitustooted vastavad asjaomastele liidu nõuetele, tuleb toimivusdeklaratsiooni kõrval nõuda vastavusdeklaratsiooni esitamist, lähendades seega ehitustoodete õigusraamistikku Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008¹⁴. Võimaliku halduskoormuse vähendamiseks peaksid vastavus- ja toimivusdeklaratsioon aga olema kombineeritud. VKEde halduskoormust tuleks veelgi vähendada sihipäraste lihtsustamissätetega, mis hõlmavad katsetulemuste jagamist, sertifikaatide tunnustamist, tehnilise dokumentatsiooni ja deklaratsiooni astmestamist ilma hindamiseta, võimaldades mikroettevõtjatel kasutada leebemat hindamis- ja tõendamissüsteemi ning vähendades üksiktootmises eritellimusel valmistatud toodete suhtes kohaldatavaid nõudeid. Kui sellised tooted paigaldatakse ühte kindlaksmääratud ehitisse, peaks olema võimalik teha erandeid toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koostamise kohustusest. Kui tootja vastab nii lihtsustatud menetluse kohaldamise kui ka toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koostamise kohustusest vabastamise kriteeriumidele, tuleks talle anda võimalus valida üks neist või esitada toimivus- ja vastavusdeklaratsioon lihtsustatud menetlust kohaldamata, et kohandada oma pakkumist paremini potentsiaalsete klientide vajadustele.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

- (40) Selleks et viia nõuded vastavusse muude tootealaste õigusaktidega, tuleks üksnes ehitustoodetele, mille kohta tootja on koostanud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni, kinnitada CE-märgis kooskõlas määruse (EÜ) nr 765/2008 üldpõhimõtetega. Sellega võtab tootja vastutuse selle eest, et toote toimivus vastab toimivusdeklaratsioonile ja kohaldatavatele tootenõuetele.
- (41) Kõigi ettevõtjate ning nende nimel tegutsevate füüsiliste või juriidiliste isikute menetlusõigused seoses turujärelevalveasutuste ja muude riigi pädevate asutuste võetud meetmete, tehtud otsuste või korraldustega tuleb tagada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1020¹⁵. On vaja, et liikmesriigid tagaksid, et selliste meetmete, otsuste või korralduste vastu on olemas asjakohased edasikaebamise menetlused.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

- (42) Ehitustoodete ja laiemalt ehitiste funktsionaalsuse, ohutuse ja kestlikkuse tagamiseks peaksid kõik tarne- ja turustusahelas osalevad ettevõtjad võtma sobivaid meetmeid tagamaks, et nad lasevad turule või teevad turul kättesaadavaks üksnes selliseid ehitustooteid või toetavad üksnes selliste ehitustoodete turule laskmist, mis vastavad siduvatele liidu nõuetele. Selleks et suurendada õiguskindlust, tuleb selgesõnaliselt kindlaks määrata ettevõtjate kohustused.
- (43) Ehitustoodete tootjad peavad täpselt ja ühemõtteliselt kindlaks määrama tooteliigi, et tagada täpne alus toote vastavuse hindamiseks liidu nõuete alusel. Samal ajal tuleks selleks, et vältida kohaldatavatest nõuetest kõrvalehoidmist, keelata tootjatel luua üha uusi tooteliike, kui kõnealused tooted on olulisi omadusi silmas pidades identsed.

- (44) Siseturul peaks CE-märgis olema ainus märgis, mis tõendab vastavust ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega hõlmatud põhiomaduste hindamismeetoditele. Selleks et vältida turu killustumist ja eksitavaid väiteid, mis tulenevad erinevate hindamismeetodite kohaldamisest, peaks CE-märgis olema ainus ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga hõlmatud toodete puhul lubatud märgis, mis näitab, et kõnealust toodet on hinnatud seoses ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega hõlmatud põhiomadustega ja see vastab kohaldatavatele tootenõuetele. Ehitustoodete turul on palju märgistusi, mis tekitavad turuosaliste seas sageli segadust ja usaldamatust, kuid eksitavad ka tarbijaid. Lisamärgiste kasutamine mõjutab negatiivselt CE-märgise tõendusjõudu, kui see põhineb hindamismeetoditel, mis erinevad asjakohastes ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides määratletud meetoditest. Lisaks ei saa VKEd alati sellisest märgistusest kasu, mis tekitab turuosaliste seas moonutusi ja võib takistada turulepääsu. Seepärast ei tohiks nimetatud lisamärgiseid kinnitada toodetele koos CE-märgisega. See keeld ei takista siiski muid märgiseid kandvate toodete laskmist ühtsele turule, kui sellised märgised ei eksita tarbijat ega tekita segadust CE-märgisega. Lisaks ei tohiks märgised kahjustada CE-märgise nähtavust, loetavust ega tähendust. Sellisel kujul ei tohiks nimetatud märgistel olla teavet, teksti ega väiteid toote toimivuse kohta.
- (45) Eksitavate väidete vältimiseks peaksid ehitustoodete tootjate esitatavad väited põhinema ühtlustatud tehnilises spetsifikatsioonis esitatud hindamismeetodil, kui see on olemas.

- (46) Tootja koostatav ehitustoodete tehniline dokumentatsioon võimaldab riigi pädevatel asutustel ja teada antud asutustel hõlpsamini teha tootetõendamist liidu nõuete alusel. Et hõlbustada juurdepääsu igakülgsele teabele peaks kõnealune tehniline dokumentatsioon sisaldama teavet, mis on vajalik ehitustoote keskkonnakestlikkuse hinnangut põhjendavate arvutuste kinnitamiseks.
- (47) Selleks et tagada ehitustoodete kasutajatele läbipaistvus ja vältida seda, et neid tooteid kasutatakse valesti, peab tootja ehitustooted ja nende kavandatud kasutusotstarbe täpselt tuvastama. Samal põhjusel peaks tootja täpsustama, kas ehitustooted on ette nähtud kutseliseks kasutuseks. Ehitustoodete päritolu kindlakstegemiseks peaksid tootjad märkima tootel tootja tootetüübi kordumatu identifitseerimiskoodi. Kui toote suuruse või pinna tõttu ei saa neid andmeid esitada tootel, tuleb need esitada sellele kinnitatud sildil, pakendil või, kui ka see ei ole võimalik, siis tootega kaasasoleval dokumendil.

- (48) Käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmiseks peaksid tootjad aktiivselt otsima, säilitama ja hindama teavet ning võtma sobivaid meetmeid juhul, kui toote puhul on kinnitust leidnud, et see ei vasta nõuetele või ei toimi nõuetekohaselt, või kui toode on ohtlik.
- (49) Euroopa rohelise kokkuleppe ja ringmajanduse tegevuskava eesmärkide saavutamiseks peaks komisjonil olema võimalus määrata kindlaks ehitustoodete keskkonnatoime minimaalsed piirtasemed ja toote keskkonnanõuded, millega hoitakse ära ja vähendatakse ehitustoodete mõju keskkonnale. Sellegipoolest tuleks nii ehitustoodete kui ka ehitiste puhul igal juhul järgida põhimõtet „ohutus enne kõike“, mis peaks hõlmama ka tervisekaitset.
- (50) Ehitustoodete kestlikkuse ja vastupidavuse tagamiseks peaksid tootjad võtma meetmeid selleks, et tooteid saaks kasutada võimalikult kaua. Pikk kasutusaeg oleneb omakorda sellest, kas toode on sobivalt projekteeritud ning kas on kasutatud töökindlaid osi ja tagatud toote parandatavus, samuti parandamisega seotud teabe ja varuosade kättesaadavus. Juhul kui varuosad ei ole turul üldjuhul kättesaadavad, peaks komisjonil olema õigus nõuda, et tootja tagaks nende varuosade kättesaadavuse mõistliku ja mittediskrimineeriva hinnaga 10 aasta jooksul, kusjuures seda aega võib pikendada, kui eeldatakse, et pikemaajaline kättesaadavus pikendab toote kasutusiga.

- (51) Arvestades ringmajanduse tegevuskava ja jäätnehierarhiaga ette nähtud eesmärki edendada ehitustoodete ringlust, peaks tootenõuetega olema võimalik parandada ka ressursitõhusust, hoida ära jäätmeteket, seada esikohale parandamine, korduskasutamine ja taastootmine, soodustada teiste materjalide kasutamist ning käsitleda toote ringlussevõetavust ja kõrvalsaaduste tootmist. Selleks et tooteid oleks võimalik korduskasutamiseks ette valmistada, korduskasutada, taastoota ja ringlusse võtta, peavad need olema spetsiaalsel viisil projekteeritud – tooteid, komponente ja materjale peaks olema võimalik ehitisest eemaldamisel, demonteerimisel ja lammutamisel ning edasiseks ringlussevõtuks eraldada ning võimaluse korral tuleks vältida sega- ja komposiitmaterjali ning probleemseid aineid. Kuna korduskasutamise ettevalmistamise, korduskasutamise, taastootmine ja ringlussevõtu eest vastutavatele ettevõtjatele ei pruugi olla kättesaadavad tavapärase kasutusjuhendid ja ohutusteave, tuleks sellekohane vajalik teave teha kättesaadavaks andmekandjate kaudu ligipääsetavates digitaalsetes tootepassides ja tootjate veebisaitidel.

- (52) Üldine tooteteave, kasutusjuhendid ja ohutusteave on oluline vahend, mis võimaldab anda piisavat teavet, et selle alusel saaks teha teadlikke otsuseid toote ostmise, kasutamise, hoolduse, demonteerimise, korduskasutamise ja ringlussevõtu kohta laiale rühmale, kes võib teavet vajada. Seepärast tuleks käesolevas määruses täpsustada üldises tooteteabes, kasutusjuhendites ja ohutusteabes sisalduvaid elemente ning ühtlustatud toimivusstandarditesse peaks olema võimalik lisada suunised selle kohta, kuidas neid elemente teatava toote puhul tavaliselt hõlmata. Sellised suunised ei tohiks siiski laiendada ega piirata tootja kohustust esitada määruses sätestatud teavet. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et tagada konkreetsete tootepere või tootekategooriate puhul üldise tooteteabe, kasutusjuhendite ja ohutusteabe esitamise kohustuse piisav ja ühetaoline rakendamine, kui ühtlustatud toimivusstandardid seda teha ei võimalda.
- (53) On ehitustooteid, mis muutuvad jäätmeteks vaatamata sellele, et neid ei ole kunagi kasutatud. Selleks et vältida ressursside raiskamist, ei tohiks määrus mõjutada liikmesriikide võimalust kohustada tootjaid olema nõus võtma kas ise või oma importijate ja turustajate kaudu tagasi ehitusplatsile või kasutajale tarnitud tooted, mis on jäänud kasutamata ja on samasuguses seisukorras nagu siis, kui need turule lasti.
- (54) Teadlike otsuste tegemiseks peaks ehitustoodete kasutajatele olema kättesaadav piisav teave toodete keskkonnatoime, keskkonnanõuetele vastavuse ja selle kohta, mil määral on tootja täitnud oma asjaomased keskkonnakohustused. Seepärast on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada konkreetsete märgistusnõuded.

- (55) Imporditud toodete puhul saab tihti peale pöörduda üksnes volitatud esindaja poole. Ometi annavad tootjad volitatud esindajatele sageli vaid väga piiratud mahus ülesandeid ega esita neile kogu vajalikku teavet, mis võimaldaks tootjat tulemuslikult esindada. Seepärast tuleks volitatud esindajate rolli ja vastutust, näiteks tootja volituste hulka kuuluvaid ülesandeid, suurendada ning käesolevas määruuses selgelt sätestada. Volitatud esindaja volitused ei tohiks hõlmata tehnilise dokumentatsiooni koostamist. Tootjatel peaks siiski olema lubatud sõlmida selleks oma volitatud esindajaga eraldi leping väljaspool volituste ulatust.
- (56) Kui määruusega kehtestatakse toote turule laskmisega seotud kohustused, peaks alati olema olemas tootja. Kui muul viisil puudub tootja käesoleva määruuse tähenduses, peaks turustaja või importija tegutsema tootjana ja võtma endale tema kohustused.
- (57) Kui ettevõtja muudab või säilitab toodet nii, et see võib avaldada mõju toimivusele või ohutusele, peaksid tema suhtes kehtima tootja kohustused ning ta peaks tõendama, et toote toimivus või ohutus on säilinud. Seda kohustust ei tohiks aga kohaldada sellise ettevõtja suhtes, kes pakendab tooted ümber, sest vastasel juhul takistaks see järelkauplemist ja toodete vaba ringlust ning põhimõtteliselt ei tohiks ümberpakendamine vähendada ehitustoote toimivust ega ohutust. Võttes arvesse eesmärki tagada igal juhul toodete toimivus ja ohutus, peaks toodet ümber pakendav ettevõtja siiski kandma vastutust selle eest, et need toimingud tehakse nõuetekohaselt, et toodet ei kahjustata ning et kasutajad saavad jätkuvalt nõuetekohast teavet selle liikmesriigi määratud keeles, kus tooted kättesaadavaks tehakse.

- (58) Võttes arvesse ehitustoote keskkonnamõju, peaks ehitustoote keskkonnakestlikkuse arvutamine hõlmama ka kasutatavat või kõige tõenäolisemalt kasutatavat pakendit. Toote pakend võib olla oluline ka selleks, et säilitada toote toimivus kogu turustusahelas kuni kasutajani. Kuigi pakend ei ole iseenesest hõlmatud toote toimivuse muude hindamistega, peaksid kõik ettevõtjad osana oma kohustusest võtta vajalikke meetmeid, et tagada toodete jätkuv vastavus käesolevale määrusele, vastutama pakendi kasutamise eest, mis on sobiv toote toimivuse ja nõuetele vastavuse tagamiseks. Pakend võib iseenesest kujutada endast ohtu kasutajatele ning kohustuse puhul anda teavet toote kasutamisega seotud ohtude kohta tuleks seda arvesse võtta.
- (59) Selleks et aidata tootjatel paremini täita käesolevas määruses sätestatud kohustusi ning et kõrvaldada kindlakstehtud puudused ja parandada turujäreleva valvet, peaksid ekspediitorteenuse osutajad, veebipõhised kauplemiskohad ja muud turuosalisel aktiivselt kandma hoolt selle eest, et kasutajateni jõuaksid üksnes nõuetele vastavad tooted.

- (60) Et vältida käesolevas määruses sätestatud kohustustest kõrvalehoidmist, kui tootmistehnoloogia hõlmab mitut eri osalejat, kes panustavad ehitustoote projekteerimisse ja tootmisse, tuleb kehtestada selgelt määratletud tootja roll, mis hõlmab seda, et füüsiline või juriidiline isik, kes tegelikult ehitustoodet toodab, võtab käesolevast määrusest tulenevad kohustused seoses kogu tootega, välja arvatud juhul, kui on mõni teine isik, kes laseb toote turule oma nime või kaubamärgi all või võtab toote eest vastutuse, koostades toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni. See on eriti oluline seoses 3D-printimisega, mille puhul füüsiline või juriidiline isik 3D-prindib ehitustooteid ja laseb need turule. Kõnealune isik peaks täitma tootjatel lasuvaid kohustusi, sealhulgas seoses asjakohaste 3D-andmestike ja toodete suhtes kohaldatavad menetlused läbinud materjalide kasutamisega ning seoses 3D-andmestiku tootja esitatava teabe ja printimiseks kasutatava materjali tootja esitatava teabe vastavusega.
- (61) Kui toode ei ole ette nähtud ehituses kasutamiseks, kuid selle välimus võib tarbijat panna kasutama toodet ehituses, peab tootega kaasas olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/988¹⁶ või mõne muu kohaldatava määruse kohane kasutusjuhend ja ohutusteave, milles on näidatud, et vaatamata välimusele ei olnud toode kavandatud ehitustootena. Turujärelevalveasutused peavad võtma sobivad meetmed, mis hõlmavad ka võimalust toode turult kõrvaldada, kui selle välimus võib põhjustada tarbijas segadust või väärkasutust.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/988, milles käsitletakse üldist tooteohutust ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1025/2012 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/1828 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/95/EÜ ja nõukogu direktiiv 87/357/EMÜ (ELT L 135, 23.5.2023, lk 1).

- (62) Selleks et selgitada käesoleva määruse kohaldatavust veebi- ja muu kaugmüügi suhtes, tuleks kindlaks määrata, millistel tingimused loetakse, et teatavat toodet pakutakse klientidele liidus. Kuna veebikaubanduse puhul on nõuete täitmata jätmise tõenäosus suurem, peaksid liikmesriigid eriti pingutama, et määrata üks turujärelevalveasutus, kelle ülesanne on teha kindlaks klientidele suunatud kaugmüügipakkumised oma territooriumil, et vastutavad turujärelevalveasutused saaksid võtta sobivaid meetmeid. Pakkumisi, mille puhul kasutatakse liikmesriikide vääringut ja mis on kättesaadavad interneti domeeninime kaudu, mis on registreeritud mõnes liikmesriigis või viitab liidule või mõnele liikmesriigile, ning mis saadetakse liikmesriiki, tuleks käsitada pakkumistena klientidele liidus. Turujärelevalveasutused võivad pidada ka muid aspekte, näiteks mõne liikmesriigi ametliku keele kasutamist, märgiks selle kohta, kas pakkumine on suunatud liidus asuvatele klientidele.
- (63) Ettevõtjate ja ametiasutuste halduskoormust ja kulusid on võimalik oluliselt vähendada ning uusi innovatiivseid äriühinguid ja -mudeleid edendada digitehnoloogia abil. See valdkond areneb kiiresti. Digitehnoloogia kasutuselevõtt aitab märkimisväärselt kaasa ka renoveerimislaine eesmärkide, sealhulgas energiatõhususe, olulusringi hindamise ja hoonefondi seire saavutamisele.

- (64) Selleks et tagada ühtlustatud standardite ja Euroopa hindamisdokumentide kiire vastuvõtmine, peaks komisjonil olema võimalus teha need kohustuslikuks, piirates nende õigusjõudu käesoleva määruse alusel. Sellised piirangud peaksid hõlmama näiteks aegunud viiteid muudele standarditele või dokumentidele, sätteid, mis on vastuolus käesoleva määruse või muu liidu õigusega, sätteid, mis on vastuolus teiste ühtlustatud standarditega, või sätteid, mis ei ole kooskõlas nõuetega, mis tuleb täita seoses standardimistaotluses sätestatud aluspõhimõtete ja võrdluspunktidega.
- (65) Süsteemi sidususe huvides peaks käesolev määrus põhinema standardimise horisontaalsel õigusraamistikul. Sel põhjusel tuleks kooskõlas käesoleva määrusega kohustuslikuks tehtavate standardite suhtes võimalikult suures ulatuses kohaldada ka määrust (EL) nr 1025/2012. Seega tuleb määruuses (EL) nr 1025/2012 muu hulgas sätestada ühtlustatud standardite suhtes vastuväidete esitamise kord juhuks, kui need standardid ei vasta täielikult kohaldatavatele õiguslikele nõuetele või asjaomases standardimistaotluses esitatud nõuetele või käesoleva määruse muudele nõuetele.

- (66) Komisjon peaks toetama Euroopa standardiorganisatsioone suuniste väljatöötamisel, mis kehtestavad selged ja kindlad reeglid kogu standardimisprotsessi kohta, sealhulgas kõigi asjaomaste sidusrühmade rolle, kohustusi, pädevust ja üldisi menetlustähtaegu, samuti kasutatavaid vorme. Samuti peaks komisjon pakkuma tuge, et tagada standardite sidusus ja vastavus õiguslikele nõuetele, ning osalema Euroopa standardiorganisatsioonide mitteametlikes ja ametlikes aruteludes, mille raames töötatakse välja taotletud Euroopa standardimisdokumendid, eelkõige küsimustes, mis on seotud standardimisdokumentide vastavusega käesolevale määrusele ja muule liidu õigusele. See tegevus peaks kasu saama määruse (EL) nr 1025/2012 rakendamise kontekstis tehtud horisontaalsest tööst.
- (67) Kui komisjon kiidab delegeeritud õigusaktidega heaks Euroopa standardiorganisatsioonide ettepanekud, mis käsitlevad vabatahtlikke või kohustuslikke piirtasemeid ja toimivusklasse seoses põhiomadustega ning nende põhiomadustega, mille tootjad peavad alati deklareerima, tuleks neile lisada mõjuhindang, kui see on nõutav vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelisele parema õigusloome kokkuleppele¹⁷.

¹⁷ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (68) Euroopa hindamisdokumente ei tohiks käsitada ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidena, kuna tegemist ei ole üldkohaldatavate õigusaktidega, vaid CE-märgise saamiseks läbitava kaheetapilise haldusmenetluse esimeseks etapiks vajaliku dokumendiga. Sellegipoolest on ühtlustatud standardite koostamisel järgitavaid üldpõhimõtteid, näiteks läbipaistvus konkurentide jaoks, võimalik ja soovitatav kohaldada ka Euroopa hindamisdokumentide suhtes. Peale selle tuleks Euroopa hindamisdokumentidele viidata hindamisel ja tõendamisel samal viisil nagu ühtlustatud standarditele. Selleks et tagada läbipaistvus konkurentide jaoks, tuleks Euroopa hindamisdokumendid teha avalikkusele kättesaadavaks ning kõigi Euroopa hindamisdokumentide viited tuleks avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (69) Euroopa hindamisdokumentide avaldamist võib takistada üha suurenev hulk selliseid Euroopa hindamisdokumente, mis ei ole kuigi eristatavad ning mille lisaväärtus on võrreldes muude Euroopa hindamisdokumentide või kehtivate ühtlustatud standarditega väike. Selleks et kõnealune oht kulutõhusalt kõrvaldada, tuleks kehtestada teatavad Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamise ja vastuvõtmise põhimõtted või muuta need konkreetsemaks. Peale selle tuleks tugevdada komisjoni tehtavat kontrolli.
- (70) Kui tehnilise hindamise asutuste organisatsioon leiab, et Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamine on kasulik ka ilma tootja taotluseta, peaks tehnilise hindamise asutuste organisatsioon teavitama sellest komisjoni, kes peaks otsustama Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamise taotlemise üle, võttes arvesse tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni esitatud põhjendusi ja turuvajadusi.

- (71) Tehnilise hindamise asutuste määrajaasutuste suhtes kohaldatavad nõuded ei tohiks olla leebemad kui teavitavate asutuste suhtes kohaldatavad nõuded, arvestades nende vastavate rollide sarnasust. Samal põhjusel peaks tehnilise hindamise asutustel olema sama suur sõltumatus ja kontroll otsustusprotsessi üle kui teada antud asutustel.
- (72) Selleks et vältida olukorda, kus märkimisväärne osa teavitustest põhineb mittetäielikel või ekslikel hinnangutel, eeskätt juhul, kui teada antud asutus on juriidiline isik, kellel puudub ettevõttesisene tehniline pädevus, tuleb teada antud asutuste suhtes kohaldatavaid nõudeid täpsustada seoses nende sõltumatusega, ülesannete teistele juriidilistele isikutele delegeerimisega ning nende enda võimega tööülesandeid täita. Kehtestada tuleb nõue, et teada antud asutusel peab olema piisavalt kvalifitseeritud töötajaid ning kord töötajate sobivuse kontrollimiseks. Sel otstarbel võib tõhusaks vahendiks pidada kvalifikatsioonimaatriksit. Tuleb tagada ja kontrollida, et personaliplaneerimise, välisekspertide määramise, menetluste, kriteeriumide ja otsustusprotsessi eest vastutab teada antud asutus ise, mitte alltöövõtja, tütarettevõtja või muu samasse kontserni kuuluv äriühing. Samuti tuleb suurendada nende dokumentide hulka, mille asutused peavad esitama siis, kui nad taotlevad määramist teada antud asutuseks, et tagada teavitavatele asutustele põhjalikum ja suhteliselt õiglasem alus otsuse tegemiseks.
- (73) Et tagada käesoleva määruse nõuetekohane rakendamine, tuleb tagada, et akrediteerimisasutused lähtuksid akrediteerimisel käesolevast määrusest, mitte standarditest, mille puhul võib täheldada kõrvalekaldeid. Samuti on oluline tagada, et akrediteerimisasutused hindaksid taotleva asutuse võimeid eraldi, mitte osana kontsernist, sest edasise sertifitseerimise eest peab vastutama just asjaomane taotlev asutus.

- (74) Selleks et tagada võrdsed tingimused ja vältida õiguskindlusetust, tuleks teada antud asutuste kohustused täpsemalt määratleda ja selgesõnaliselt sätestada, seda nii hindamis- ja tõendamistegevuse kui ka seotud aspektide osas.
- (75) Vältimaks olukorda, kus teada antud asutuste töötajatel on sidemed tootjatega, peaks teada antud asutustel olema võimalik lubada eri vastavushindamisülesandeid täitvate töötajate rotatsiooni.
- (76) Liikmesriikide ametiasutustel võib tekkida küsimusi, millele saab vastata vaid üks konkreetne teada antud asutus. Seega peaksid teada antud asutused vastama ka teiste liikmesriikide ametiasutuste võimalikele küsimustele.
- (77) Selleks et tagada võrdsed tingimused ning et ametiasutustel oleks hõlpsam kindlaks teha teada antud asutuste, tootjate ja toodete nõuetele mittevastavuse juhtumeid, peaks teada antud asutustel olema õigus ja, juhul kui nõuetele mittevastavust on võimalik selgelt tõendada, isegi kohustus edastada nõuetele mittevastavusega seotud teave asjaomastele riigi pädevatele asutustele või teavitavatele asutustele. Sellegipoolest ei tohiks teada antud asutused kasutada teabekohustust selleks, et uurida teisi ettevõtjaid peale oma klientide või kolleegide.
- (78) Selleks et tagada tootjatele ja teada antud asutustele võrdsed tingimused, tuleb edendada teada antud asutuste vahelist koordineerimist. Kuna olemasolevas teada antud asutuste koordineerimisrühmas osalevad omal algatusel otse või määratud esindajate kaudu vaid pooled praeguse seisuga teada antud asutused, tuleks selles rühmas osalemine muuta kohustuslikuks.

- (79) Määruses (EL) nr 305/2011 küll kehtestati lihtsustatud menetlused väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, et vähendada VKEde ja mikroettevõtjate koormust ja kulusid, kuid need ei ole osutunud kuigi tulemuslikuks ning sageli saadakse neist valesti aru või ei kasutata neid vähese teadlikkuse või kohaldamisega seotud selgusetuse tõttu. Kindlakstehtud puuduste kõrvaldamisel varem kehtestatud normidele tuginedes tuleb selgitada ja hõlbustada nende normide kohaldamist ning saavutada seega eesmärk toetada VKEsid ehitustoodete toimivuse, ohutuse ja keskkonnakestlikkuse tagamisel.
- (80) Määruse (EL) nr 305/2011 artikli 36 lõike 1 punktiga b ette nähtud võimalus tunnustada teise tootja saadud katsetulemusi tuleks muuta üldkohaldatavaks, et vähendada ettevõtjate ja eeskätt tootjate koormust laiemalt. Selline tunnustamismehhanism on iseäranis vajalik selleks, et tooraine, vahe- ja lõpptoodete keskkonnakestlikkust ei oleks vaja hinnata mitu korda.
- (81) Selleks et tagada õiguskindlus ohutusega või toimivusega seotud probleemide korral, peaks selline tunnustamine olema lubatud üksnes juhul, kui hinnatud ja kontrollitud ettevõtjad nõustuvad tegema koostööd omavahel ja asjaomaste teada antud asutustega, sealhulgas jagama vajalikke andmeid.

- (82) Määruse (EL) nr 305/2011 hindamisel selgus, et turujärelevalve kvaliteet ja tulemuslikkus erineb riigiti oluliselt. Lisaks käesolevas määruses osutatud meetmetele ja asjaomase liidu õiguse kohaselt, mille eesmärk on parandada turujärelevalvet, tuleks ettevõtjate, asutuste ja toodete vastavust soodustada ka kolmandate isikute kaasamisega, näiteks anda komisjoni loodava ja hallatava kaebuste portaali kaudu kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele võimalus esitada teavet nõuetele mittevastavuse kohta. Kaebuste käsitlemisel järgitakse õigust heale haldusele, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41. Kaebuste käsitlemisel peaks komisjon võtma arvesse kaebuse asjakohasust ja põhjendatust, seades esikohale kaebused, milles tõstatatakse probleeme, millel on kodanikele või siseturule eriti kaugeleulatuv negatiivne mõju. Selleks et kaebust saaks pidada põhjendatuks, peaks komisjon eelkõige kontrollima, kas kaebuses on õnnestunud esitada etteheide või kas etteheide on seotud küsimusega, mille puhul komisjon on võtnud selge, avaliku ja järjepideva seisukoha, millest on kaebuse esitajale teatatud. Komisjon peaks kaebuse esitajale vastama põhjendamatu viivitusega ja edastama kaebused tõhusalt asjaomastele liikmesriikidele, kes peaksid neid kaebusi kooskõlas oma õigusraamistike ja kohustustega kiiresti ja tulemuslikult käsitlema.
- (83) Selleks et kõrvaldada määruse (EL) nr 305/2011 kohase turujärelevalve puhul kindlaks tehtud puudused, tuleks turujärelevalveasutustele ja komisjonile anda käesolevas määruses rohkem põhjendatud õigusi, mis võimaldaks tegutseda kõikides võimalikes probleemolukordades.

- (84) Turujärelevalve käigus on selgunud, et toodete hindamisel võidakse teatud ajahetkel tuvastada nõuetele mittevastavuse oht, kuid see oht realiseerub alles hilisemas etapis. Samuti tuleb ette olukordi, kui tegemist ei ole vormilise nõuetele mittevastavusega ning seega ohtu ei tuvastata. Nendel põhjustel peaks liikmesriikidel olema õigus võtta tegutseda kõikidel juhtudel, mil nõuetele mittevastavust või ohtu kahtlustatakse, kusjuures ohtliku toote määratlust tuleks laiendada, et see hõlmaks ka ohtu keskkonnale. Liikmesriikidele tuleb tagada piisav menetluslik paindlikkus, et eristada nõuetele mittevastavuse puhul suure ja väikese prioriteetsusega juhtumeid, samas kui kõiki liikmesriike tuleks teavitada ka väikese prioriteetsusega juhtumitest.
- (85) Selleks et tagada nõuete tulemuslik täitmine ja tugevdada turujärelevalvet liikmesriikides, peaks komisjon andma suunised käesoleva määruse kohaldamiseks ning kujundama tulemusliku turujärelevalve ühised tavad ja meetodid, sealhulgas näiteks sellised elemendid nagu turujärelevalveasutuste kontrollide soovituslik arv ja liik, mida turujärelevalveasutused peavad tegema konkreetse tootekategooria või tootepere puhul või seoses konkreetsete nõuetega. On asjakohane, et sellised soovitused põhineksid turujärelevalve raames välja töötatud headel tavadel.
- (86) Eesmärgiga suurendada turujärelevalveasutuste turujärelevalvealast suutlikkust, mida võib keskmises arvestuses pidada nõrgaks, ning viia nõuded veelgi rohkem vastavusse määrusega (EL) 2024/1781, tuleb asutustele samuti pakkuda ulatuslikumat tuge halduslikul koordineerimisel ning tagada neile õigus nõuda ettevõtjatelt sisse kontrollimise ja katsetamise kulud seoses nõuetele mittevastavate toodetega.

- (87) Selleks et soodustada turujärelevalveasutuste turujärelevalvelase suutlikkuse suurendamist ja viia nõuded vastavusse määrusega (EL) 2024/1781, peaksid liikmesriigid esitama aruandeid oma turujärelevalvetegevuse kohta käesoleva määrusega hõlmatud toodete puhul, sealhulgas seoses määratud karistustega.
- (88) Ettevõtjatele parema teeninduse tagamiseks tuleks tõhustada ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide tööd ja seega suurendada neile eraldatavaid ressursse. Ettevõtjate töö sujuvuse huvides tuleks ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide ülesandeid täpsustada ja laiendada, et need hõlmaks ka teabe jagamist käesoleva määrusega ning määrusega kooskõlas vastu võetavate õigusaktide tootealaste sätete kohta. Samuti peaksid liikmesriigid suurendama ettevõtjate teadlikkust oma territooriumil asuvate ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide kohta.
- (89) Kehtestada tuleb nõuetekohane, tulemuslik ja kulutõhus koordineerimismehhanism, et tagada sätestatud kohustuste ja nõuete ühetaoline kohaldamine ning tugevdada üldist süsteemi, võttes seejuures arvesse asjaolu, et toodete ja ehitiste ohutuse ja kestlikkusega seoses võib tekkida uusi tõlgendamisküsimusi. Selle koordineerimismehhanismiga tuleks vältida lahknevate otsuste tegemist, mis loob ebavõrdsed tingimused, muudab õigusraamistiku keerulisemaks, takistab kaupade vaba liikumist siseturul ning tekitab täiendavat halduskoormust ja lisakulusid ettevõtjatele.

- (90) Konkreetsemalt tuleks sel eesmärgil luua info- ja teavitussüsteem, et koondada tõlgendamise seotud küsimused, leida sobivad ühised lahendused ja parandada sellega seotud teabe jagamist. Teabe jagamise hõlpsuse huvides peaks selline süsteem põhinema riiklikel süsteemidel. Kõnealused riiklikud süsteemid peaksid samuti võimaldama kindlaks teha käesoleva määruse ebaühtlase kohaldamise juhtumid, et lahknevad tavad ei kujuneks üldiseks ja pidevaks. Info- ja teavitussüsteemis tuleks ka käsitleda küsimusi, mis on seotud uute toodete või ärimudelite turuletulekuga, ettenägematute olukordadega ja olukordadega, kus kohaldatakse ka muid liidu õiguse sätteid.
- (91) Digitaliseerimine ja tooteteabe kättesaadavus suurendavad läbipaistvust toodete ohutuse ning keskkonna ja inimeste tervise kaitse huvides, vähendades ühtlasi ka ettevõtjate halduskoormust ja kulusid. Sellele vastavalt peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et luua ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteem, mis on võimalikult suures ulatuses vastavuses määruse (EL) 2024/1781 kohase digitaalse tootepassiga.
- (92) Masinloetavuse parandamiseks on vaja koostada Euroopa standarditel põhinev ühine andmesõnastik – vahend kõigi asjakohaste ehitustoodete andmestruktuuri ning nende sisukate määratluste ja kirjelduste haldamiseks ja avaldamiseks. Iga tootepere või tootekategooria puhul peaks andmesõnastik sisaldama kõiki ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides esitatud põhiomadusi ja muid omadusi ning muud käesoleva määrusega nõutavat teavet. Liidu tasandil ühtlustatud andmesõnastik võimaldab struktureeritud määratluste klassifitseerimist ja kasutamist nii riigi pädevate asutuste poolt kui ka ehitussektori edasisel digitaliseerimisel, eelkõige ehitise mudelprojekteerimisel, hoonete logiraamatutes, digitaalsetes passides ja registrites.

- (93) Selleks et suurendada asutuste pädevust ja ühtlustada nende otsustusprotsessi ning tagada võrdsed võimalused ettevõtjatele, tuleks turujärelevalveasutustele, ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktidele, määrajaasutustele, teavitavatele asutustele ning teada antud asutuste ja tehnilise hindamise asutuste esindajatele korraldada koolitusi. Samal eesmärgil tuleks ühtlasi soodustada kahe või enama liikmesriigi turujärelevalveasutuste, teavitavate asutuste ja teada antud asutuste töötajate vahetust.
- (94) Liikmesriikidel ei ole alati tehnilist pädevust, et täita nende suhtes kooskõlas liidu õigusaktidega kohaldatavad kohustused üheaegselt kõigi tootesektorite puhul. Seega küsivad nad mitteametlikus korras abi teistelt liikmesriikidelt. Kuna selline abi on mõnel juhul vältimatu, tuleks määruks kehtestada sellise abi põhinormid, et vastutusalad oleksid selged.
- (95) Ehitustoodetega seotud äritegevus muutub aeglaselt, kuid järjekindlalt üha rahvusvahelisemaks. Seepärast tekivad olukorrad, kus tuleb võidelda väljaspool liitu asuvate ettevõtjate nõuete täitmata jätmise vastu. Seepärast tuleks käesolevas määruks sätestada rahvusvahelist koostööd käsitlevad sätted.

- (96) Teatavad kolmandad riigid kohaldavad liidu tootealaseid õigusakte või vähemalt tunnustavad nende alusel väljastatud sertifikaate. See on liidu huvides, olenemata sellest, kas seda tehakse rahvusvahelise kokkuleppe alusel või ühepoolset. Selleks et pakkuda nendele kolmandatele riikidele stiimulit selle tavaga jätkata ja innustada ka teisi kolmandaid riike sama tegema, tuleks kolmandatele riikidele, kes kohaldavad liidu tootealaseid õigusakte või tunnustavad nende alusel väljastatud sertifikaate, tagada igal üksikjuhul eraldi teatavad lisavõimalused. Sel põhjusel peaks olema võimalik pärast liikmesriikidega konsulteerimist toetada neid iseäranis koostööalteid kolmandaid riike sellega, et neil võimaldatakse kasutada ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemi ja ühtlustatud otsustusprotsessi infosüsteemi ning osaleda ametiasutuste teabevahetuses. Peale selle peaks samal põhjusel olema võimalik teavitada neid iseäranis koostööalteid kolmandaid riike toodetest, mis ei vasta nõuetele või kujutavad endast ohtu.
- (97) Selleks et edendada kestlike ehitustoodete kasutamist, vältida seejuures turumoonutusi ja tagada kooskõla määrusega (EL) 2024/1781 peaksid liikmesriikide stiimulid, millega edendatakse kestlike ehitustoodete kasutamist, olema suunatud kõige kestlikumatele toodetele. Lisaks peaks komisjonil olema võimalus koordineerida liikmesriikide stiimuleid, et suurendada nõudlust teatavate keskkonnakestlike toodete järele. Liikmesriigid võivad kooskõlas riigiabi normidega pakkuda stiimuleid ka selliste keskkonnasõbralike ja kestlike ehitustoodete edendamiseks, mille suhtes ei kohaldata ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone.

- (98) Riigihanked moodustavad 14 % liidu SKPst. Selleks et edendada kestlike ehitustoodete kasutamist, mis aitaks saavutada kliimaneutraalsust, parandada energia- ja ressursitõhusust ning soodustada üleminekut ringmajandusele rahvatervise ja elurikkuse kaitseks, ja viia nõuded vastavusse määrusega (EL) 2024/1781, peaksid liikmesriikide riigihanketavad vastama ehitustoodete keskkonnakestlikkuse kohustuslikele miinimumnõuetele, mis on sätestatud delegeeritud õigusaktides. Komisjon peaks määrama kindlaks põhiomadused, mida tuleb käsitleda, ja selle rakendamise ühes või mitmes järgmises vormis: tehnilised spetsifikatsioonid, kvalifitseerimise tingimused, lepingu täitmise klauslid või pakkumuste hindamise kriteeriumid. Keskkonnakestlikkuse kohustuslikud miinimumnõuded käsitlevad ainult põhiomadusi ega välista liikmesriikide võimalust sõlmida ambitsioonikamaid lepinguid, nõudes asjaomaste põhiomadustega seoses paremat toimivust ja järgides seejuures ühtlustatud ala.

- (99) Avaliku sektori hankijatel ja võrgustiku sektori hankijatel peaks asjakohastel juhtudel olema kohustus lähtuda oma hanketegevuses konkreetsetest keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumidest, mis kehtestatakse käesolevas määru osutatud delegeeritud õigusaktides. Konkreetsete tootepere või tootekategooriate kriteeriumid peaksid olema täidetud, kui lepingutes nõutakse ehitustoodete kohustuslikku minimaalset keskkonnakestlikkust seoses nende põhiomadustega, mis on hõlmatud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega. Need miinimumnõuded tuleks kehtestada läbipaistvate, objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel. Keskkonnahoidlike riigihangetega seotud delegeeritud õigusaktide väljatöötamisel peaks komisjon võtma igati arvesse liikmesriikide erinevaid geograafilisi, sotsiaalseid ja majanduslikke olusid. Turuolukorrale avalduva mõju kaalumisel peaks komisjon muu hulgas arvesse võtma nõuete mõju konkurentsile, VKEdele ning parimatele turul kättesaadavatele keskkonnatoodetele ja -lahendustele. Kaaludes majanduslikku teostatavust avaliku sektori hankijate jaoks, peaks komisjon võtma arvesse, et eri liikmesriikide avaliku sektori hankijatel ja võrgustiku sektori hankijatel võib olla erinev eelarvesuutlikkus. Põhjendatud juhtudel peaks avaliku sektori hankijatel olema võimalik teha nõuetest erandeid, näiteks kui on ainult üks tarnija, puuduvad sobivad pakkumused või nõuete kohaldamine oleks ebaproportsionaalselt kulukas.

- (100) Selleks et tagada siseturu tõrgeteta toimimine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/...¹⁸⁺ osutatud siseturu hädaolukorras, on kõnealuses määruses sätestatud põhjustel vaja ette näha normid, mis käsitlevad kriisi seisukohast oluliste kaupade loetellu kantud ehitustooteid, nende toodete hindamise ja tõendamise prioriseerimist, standarditel ja ühtsetel spetsifikatsioonidel põhinevat toimivuse hindamist ja deklareerimist ning turujärelevalvetoimingute ja asutuste vastastikuse abi prioriseerimist kõnealuse määruse kohase aktiivse siseturu hädaolukorrarežiimi korral.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., millega muudetakse määruseid (EL) nr 305/2011, (EL) 2016/424, (EL) 2016/425, (EL) 2016/426, (EL) 2023/988 ja (EL) 2023/1230 vastavushindamise, vastavuse eeldamise, ühtsete spetsifikatsioonide vastuvõtmise ja turujärelevalve hädaolukorra menetluste osas, mis on tingitud siseturu hädaolukorrast (ELT L, ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 47/24 (2022/0279(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse number, kuupäev ja avaldamisviide.

- (101) Selleks et võtta arvesse tehnika arengut ja uutel teaduslikel tõenditel põhinevaid teadmisi, tagada siseturu tõrgeteta toimimine, hõlbustada juurdepääsu teabele ja tagada normide ühetaoline rakendamine, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta II, III, IV, V, VI, VII, IX ja X lisa ning muuta käesolevat määrust, et täpsustada, lisada ja kaotada teatavaid funktsioone ning vaadata teatavad sätted läbi eesmärgiga tagada kokkusobivus ja koostalitlusvõime määrusega (EL) 2024/1781. Samadel põhjustel peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust järgmiselt: määrata kindlaks vabatahtlikud või kohustuslikud piirtasemed seoses põhiomadustega, toimivusklassid seoses põhiomadustega ning põhiomadused, mille tootjad peavad alati deklareerima; määrata kindlaks standardimistaotluste elemendid ja tingimused, mille korral loetakse, et toode vastab teatavale tasemele või piirtasemele või liigitub teatavasse toimivusklassi ilma katsetamata või ilma täiendavalt katsetamata; kehtestada tootenõuded kooskõlas III lisaga; kehtestada vastava tootepere või tootekategooria üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe esitamise eeskirjad; määrata iga tootepere või tootekategooria jaoks kindlaks IX lisas sätestatud kohaldatav hindamis- ja tõendamissüsteem; sätestada tingimused, mille korral saab toote toimivuse hindamise või teatavate tootenõuete täitmisega seotud kohustusi täita muudest liidu õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmisega; kehtestada teatavate tootepere ja tootekategooriate puhul tootjatele kohustus teha turul kättesaadavaks teatavad varuosad, mis ei ole üldiselt kättesaadavad nende poolt turule lastavate toodete jaoks; kehtestada keskkonnakestlikkuse märgistamise erinõuded teatavatele tooteperele ja tootekategooriatele; luua ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteem ning kehtestada ehitustoodete keskkonnakestlikkuse kohustuslikud miinimumnõuded.

On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Nende õigusaktide väljatöötamisel peaks komisjon püüdma vähendada ettevõtete halduskoormust ja võtma arvesse VKEde vajadusi.

- (102) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁹.
- (103) Igakülgset põhjendatud juhtudel, mis on seotud inimeste tervise ja ohutusega või keskkonnakaitsega, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (104) Määruses (EL) 2019/1020 on kehtestatud liidu turule tulevate toodete turujärelevalve ja kontrollimise horisontaalse raamistiku normid. Selleks et käesoleva määrusega hõlmatud tooted, mille puhul kehtib liidus kaupade vaba liikumise põhimõte, vastaksid nõuetele, mille eesmärk on tagada avalike huvide, näiteks inimeste tervise ja ohutuse ning keskkonna kõrgetasemeline kaitse, tuleks seda määrust kohaldada ka käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate toodete suhtes, kui käesolevas määruses ei ole sama eesmärgi, iseloomu või mõjuga erisätteid.
- (105) Käesoleva määruse tõhusa rakendamise huvides ja eesmärgiga vähendada ettevõtjate koormust, peaks olema võimalik esitada taotlusi ja teha otsuseid paberikandjal või üldkasutatavas elektroonilises vormingus. Õiguskindluse tagamiseks peaksid taotlused ja otsused olema kehtivad üksnes juhul, kui e-allkiri vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014²⁰ nõuetele ning allkirjastav isik on vastavalt liikmesriigi või liidu õigusele volitatud asutust või ettevõtjat esindama.
- (106) Selleks et ettevõtjate koormust veelgi vähendada, peaks olema võimalik esitada dokumentatsioon üldkasutatavas elektroonilises vormingus ning täita teabele esitatavad nõuded vaikimisi elektrooniliselt.
- (107) Selleks, et tagada käesoleva määruse laiaulatuslik järgimine, peaksid liikmesriigid kehtestama nõuete täitmata jätmise korral kohaldatavad karistusnormid ning tagama kõnealuste normide rakendamise. Kehtestatavad karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

- (108) Õiguskindluse huvides tuleks täpsustada, kas ja kui kaua säilitavad käesoleva määruse alusel õigusjõu ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide, tehnilise hindamise asutuste või teada antud asutuste määramise otsused ning ühtlustatud standardid, Euroopa hindamisdokumendid, Euroopa tehnilised hinnangud ja teada antud asutuste sertifikaadid või katsearuanded, mis on vastu võetud või välja antud määruse (EL) nr 305/2011 alusel. Vastavad üleminekuperioodid peaksid olema piisavalt pikad, et vältida kitsaskohti teada antud asutuste ja tehnilise hindamise asutuste määramisel ning Euroopa hindamisdokumentide, Euroopa tehniliste hinnangute ja teada antud asutuste sertifikaatide või katsearuannete vastuvõtmisel või väljaandmisel.
- (109) Õiguskindluse huvides tuleks selgitada, kui kaua tohib kooskõlas määrusega (EL) nr 305/2011 vastu võetud Euroopa hindamisdokumentide kohaselt välja antud Euroopa tehniliste hinnangute alusel turule lastud tooteid turule lasta.
- (110) Ehitustoodete puhul saab nii nende põhiomadused kui ka hindamismeetodid kindlaks määrata üksnes eri tooteperede ja tootekategooriate jaoks välja töötatavate ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega või Euroopa hindamisdokumentidega. Sellele vastavalt peaksid ettevõtjatele konkreetse tootepere või tootekategooria puhul sätestatavad nõuded ja kohustused olema kohustuslikus korras kohaldatavad alles 12 kuu möödudes asjaomase tootepere või tootekategooria ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni jõustumisest, välja arvatud juhul, kui *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisel on nimetatud hilisem kohaldamiskuupäev.

- (111) Eesmärgiga tagada edasiste ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide sujuv kasutuselevõtt ja arvestades toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koostamiseks kuluvat aega, peaks ettevõtjatel olema lubatud kohaldada käesolevat määrust vabatahtlikult alates nende ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide jõustumisest.
- (112) Tagada tuleb, et ettevõtjad ei saaks käesoleva määruse kohaldamisest alaliselt kõrvale hoida määruse (EL) nr 305/2011 alusel vastu võetud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide kohaldamisega. Sel põhjusel peaks komisjon jätma välja *Euroopa Liidu Teatajast* viited määruse (EL) nr 305/2011 alusel teatava tootepere või tootekategooria suhtes vastu võetud ühtlustatud standarditele ja Euroopa hindamisdokumentidele selle tootepere või tootekategooria suhtes käesoleva määruse alusel vastu võetava ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni kohaldamise alguseks.
- (113) Kuigi ehitistele esitatavate põhinõuete mõiste säilitatakse tehniliselt vajaliku seosena ehitiste ja ehitustoodete vahel, tuleks selgesõnaliselt sätestada, et need ei tekita kohustusi ettevõtjatele või liikmesriikidele, kuna ehitustööde reguleerimise õigus kuulub liikmesriikide pädevusse. Selleks et käsitleda ehitustoodete keskkonnamõju hindamist ja tootenõudeid, mis on olemas ka kehtivates ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, peaks koostatav I lisa olema laiaulatuslikum, sealhulgas sisaldama üksikasjalikku loetelu olulusringi hindamisega seotud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalastest põhiomadustest ja tootenõuete raamistikku. Sel otstarbel tuleks kõrvaldada ehitistele esitatavate põhinõuete kattuvused ning esitada selgitused.

- (114) Selleks et tagada teada antud asutuste tehtava kontrolli minimaalne tõhusus tootjate nõuetele vastavuse hindamisel ja tõendamisel ning võrdsed tingimused nii tootjatele kui ka teada antud asutustele, tuleks hindamis- ja tõendamissüsteeme käsitlevas IX lisas täpsemalt ja terviklikumalt kindlaks määrata tootjate ja teada antud asutuste ülesanded mitmesuguste võimalike hindamis- ja tõendamissüsteemide raames. Peale selle tuleks kõnealuses lisas kindlaks määrata hindamis- ja tõendamismenetlused, mille alusel tõendatakse toodete keskkonnakestlikkust toote toimivuse ja tootenõuete põhjal. Kui komisjon määrab kindlaks tootepere või tootekategooria suhtes kohaldatava hindamis- ja tõendamissüsteemi, peaksid juhtpõhimõteteks olema järjepidevus määrusega (EL) nr 305/2011 ja sidusus tootepere vahel.
- (115) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt tagada ohutute ja kestlike ehitustoodete vaba liikumine siseturul, aidata kaasa rohe- ja digipöördele ning kaitsta inimeste tervist ja ohutust ning keskkonda, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, arvestades, et sageli kehtestavad liikmesriigid ehitustoodete puhul väga erinevaid nõudeid, millel on ebaühtlane inimeste tervise ja ohutuse ning keskkonnakaitse tase, küll aga saab neid paremini saavutada liidu tasandil, kehtestades ühtlustatud raamistiku ehitustoodete toimivuse hindamiseks ning teatavad tootenõuded inimeste tervise ja ohutuse ning keskkonna kaitseks. Liit võib võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärgid

1. Käesolevas määruses sätestatakse ühtlustatud normid, mis käsitlevad ehitustoodete turule laskmist ja turul kättesaadavaks tegemist, olenemata sellest, kas seda tehakse teenuse raames või mitte, kehtestades:
 - a) ühtlustatud normid, mis käsitlevad seda, kuidas väljendada ehitustoodete keskkonnatoimet ja ohutustaset seoses nende põhiomadustega, sealhulgas olelusringi hindamise kohta;
 - b) ehitustoodete keskkonna-, funktsionaalsed ja tooteohutusnõuded.
2. Samuti kehtestatakse käesolevas määruses
 - a) ehitustoodete või nende komponentidega tegelevate ettevõtjate õigused ja kohustused ning
 - b) muude osalejate kohustused, kes osutavad käesoleva määrusega hõlmatud toodete tootmise ja turustamisega seotud teenuseid.

3. Käesoleva määruse eesmärk on aidata kaasa siseturu tõhusale toimimisele, tagades ohutute ja kestlike ehitustoodete vaba liikumise liidus. Samuti on selle eesmärk aidata kaasa rohe- ja digipöörde eesmärkide saavutamisele, ennetades ja vähendades ehitustoodete mõju keskkonnale ning inimeste tervisele ja ohutusele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ehitustoodete, sealhulgas kasutatud toodete ja järgmiste esemete suhtes:
- a) toodete põhiosad ja
 - b) käesoleva määrusega hõlmatud toodetes kasutamiseks kavandatud osad või materjalid, kui nende osade või materjalide tootja seda taotleb.
2. Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei kuulu:
- a) liftid, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/33/EL²¹, eskalaatorid või nende komponendid;

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/33/EL lifte ja lifti ohutusseadiseid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 251).

- b) nõuded või toimivuse hindamine, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184²² ning mis on hõlmatud kõnealuse direktiivi artikli 11 lõikes 8 osutatud komisjoni delegeeritud õigusaktidega.
3. Liikmesriigid võivad jätta käesolev määrus kohaldamata selle kohaldamisalasse kuuluvate toodete suhtes, mis lastakse turule liidu äärepoolseimates piirkondades ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike riigisisestest õigus- ja haldusnormidest, millega sellised vabastused kehtestatakse. Nad tagavad, et vabastatud toodetel ei ole artiklis 17 osutatud CE-märgist. Sellise vabastuse alusel turule lastavate toodete puhul loetakse, et need ei ole liidu turule lastud käesoleva määruse tähenduses.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „ehitustooded“ – kindla kujuga või kujuta füüsiline ese, sealhulgas 3D-prinditud tooted, või komplekt, mis lastakse turule, sealhulgas ehitusplatsile tarnimise teel, püsivaks paigaldamiseks ehitisse või selle osasse, välja arvatud esemed, mis on vaja enne püsivat ehitisse paigaldamist integreerida esmalt komplekti või muusse ehitisse;

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).

- 2) „toode“ – ehitustoodet või muu eset, mis kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse, nagu on sätestatud artiklis 2;
- 3) „püsiv“ – kavandatud jääma ehitisse või selle osasse pärast ehitus- või renoveerimisprotsessi lõppu;
- 4) „turul kättesaadavaks tegemine“ – toote tasu eest või tasuta tarnimine liidu turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks või kasutamiseks, olenemata sellest, kas seda tehakse teenuse osutamise raames või mitte;
- 5) „turule laskmine“ – toote esmakordne liidu turul kättesaadavaks tegemine või kasutatud toote esmakordne liidu turul kättesaadavaks tegemine pärast sellise toote ehitisest eemaldamist;
- 6) „toimivus“ – ulatus, mil määral on tootel olemas teatavad mõõdetavad põhiomadused;
- 7) „põhiomadused“ – toote omadused, mis on seotud I lisas esitatud ehitistele esitatavate põhinõuetega või mis on loetletud II lisas eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalaste põhiomadustena;
- 8) „tootenõue“ – III lisas sätestatud omadus, millele toode peab vastama, enne kui selle saab turule lasta;

- 9) „ettevõtja“ – tootja, volitatud esindaja, importija, turustaja, ekspediitorteenuse osutaja või muu füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust seoses toodete, sealhulgas korduskasutatavad tooted, valmistamise või taastootmise või nende toodete turul kättesaadavaks tegemisega kooskõlas käesoleva määrusega;
- 10) „tootja“ – tootja määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 8 määratletud tähenduses;
- 11) „3D-andmestik“ – kogum arvandmeid, mis kirjeldavad eseme kuju selle välismõõtmete ja õõnsuste põhjal;
- 12) „ehitised“ – hooned ja rajatised, mis võivad asuda maa või vee all, peal või kohal, sealhulgas teed, sillad, tunnelid, elektrimastid ja muud elektrienergia edastamiseks ette nähtud rajatised, sidekaablid, torujuhtmed, akveduktid, tammid, lennujaamad, sadamad, veeteed ja rööbastee aluskonstruksioonid;
- 13) „tase“ – tulemus, mis on saadud toote toimivuse hindamisel seoses selle põhiomadustega, väljendatuna numbrilise väärtusena;
- 14) „klass“ – toote toimivustasemete vahemik, mis on piiritletud suurima ja väikseima väärtusega;
- 15) „piirtase“ – toote väikseim või suurim toimivustase seoses teatava põhiomadusega;

- 16) „põhiosa“ – osa, mida kasutatakse toote komponendi või varuosana ning mis on ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni kohaselt oluline toote omaduste, ohutuse või toimivuse seisukohast;
- 17) „komplekt“ – toode, mille laseb turule üks ettevõtja kogumina vähemalt kahest eraldi esemest, millest ükski ei pea ise olema toode, mis on mõeldud ehitisse paigaldamiseks koos;
- 18) „Euroopa hindamisdokument“ – dokument, mille on vastu võtnud tehnilise hindamise asutuste organisatsioon Euroopa tehniliste hinnangute andmise eesmärgil;
- 19) „Euroopa tehniline hinnang“ – dokumenteeritud hinnang toote toimivuse kohta seoses selle põhiomadustega kooskõlas vastava Euroopa hindamisdokumendiga;
- 20) „kasutatud toode“ – toode, mis ei ole jäätmed või mida ei käsitata enam jäätmetena direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt, mis on vähemalt ühel korral paigaldatud ehitisse ning mis
- a) ei ole läbinud protsessi, mis läheb kaugemale kontrollimise, puhastamise või parandamisega seotud taastamistoimingust, millega valmistatakse toode või tootekomponendid ette kasutamiseks selliselt, et neid on võimalik korduskasutada ehituses ilma muu eeltöötluseta, või
 - b) on ümber töödeldud viisil, mis läheb kaugemale kontrollimise, puhastamise või parandamisega seotud taastamistoimingust, mis on toote toimivuse seisukohast ebaoluline vastavalt kohaldatavale ühtlustatud tehnilisele spetsifikatsioonile;

- 21) „kavandatud kasutusotstarve“ – toote eesmärk, mis on kindlaks määratud kohaldatavates ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides või Euroopa hindamisdokumentides;
- 22) „deklareeritud kasutusotstarve“ – tootja ettenähtud kasutusotstarve, sealhulgas kasutustingimused, mis on esitatud tehnilises dokumentatsioonis, sildil, üldises tooteteabes, kasutusjuhendis, ohutusteabes või reklaammaterjalis;
- 23) „parandamine“ – protsess, mille eesmärk on defektne toode parandada või asendada selle defektsed komponendid, et viia toode tagasi seisukorda, mis võimaldab seda kasutada deklareeritud kasutusotstarbel;
- 24) „hooldus“ – toiming, mille eesmärk on säilitada toote seisukord nii, et see toimiks kindlaksmääratud viisil;
- 25) „taastoodetud toode“ – toode, mis ei ole jäätmed või mida ei käsitata enam jäätmena direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt, mis on vähemalt ühel korral paigaldatud ehitisse ning mis on ümber töödeldud viisil, mis ei piirdu vaid kontrollimise, puhastamise ja parandamisega seotud taastamistoiminguga, mis on toote toimivuse seisukohast olulised vastavalt kohaldatavale ühtlustatud tehnilisele spetsifikatsioonile;
- 26) „oht“ – oht määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 18 määratletud tähenduses;
- 27) „tootetüüp“ – üksiktoodete abstraktne mudel, mille määravad ära kavandatud kasutusotstarve ja teatavad omadused, millega välistatakse igasugune varieeruvus seoses toimivuse või käesolevas määruses või kooskõlas käesoleva määrusega sätestatud tootenõuetele vastavusega, isegi kui eri tootjate identsed tooted kuuluvad eri tootetüüpide alla;

- 28) „tehnika tase“ – teatava eesmärgi saavutamist võimaldav meetod, mis on kas kõige tulemuslikum ja arenenum või peaaegu kõige tulemuslikum ja arenenum, või meetod, mis on praegu tavapärasest tehnoloogiat kasutades võimalik, olenemata sellest, kas tegemist on tehnoloogiliselt kõige arenenuma lahendusega või mitte;
- 29) „ringlussevõtt“ – ringlussevõtt direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 17 määratletud tähenduses;
- 30) „ekspediitorteenuse osutaja“ – ekspediitorteenuse osutaja määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 11 määratletud tähenduses;
- 31) „tootepere“ – kõik mõnesse VII lisas loetletud peresse kuuluvad tootetüübid;
- 32) „tootekategooria“ – teatavasse tooteperesse kuuluvate tootetüüpide allrühm, mille tootetüüpidel on vastavalt ühtlustatud tehnilisele spetsifikatsioonile või Euroopa hindamisdokumentidele sama kavandatud kasutusotstarve;
- 33) „tehase tootmisohje“ – kooskõlas IX lisaga tehases teostatav dokumenteeritud, pidev ja tootmise sisekontroll, mille raames kontrollitakse teatavaid näitajaid või kvaliteediaspekte, olenevalt asjaomase tootepere või tootekategooria ja tootmisprotsesside spetsiifikast, ning mille eesmärk on tagada toimivuse püsivus või tootenõuete järjepidev täitmine;
- 34) „importija“ – importija määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 9 määratletud tähenduses;

- 35) „turustaja“ – tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb toote turul kättesaadavaks, sealhulgas pakkudes tooteid müügiks, rentimiseks või ostuks järelmaksu teel või esitledes tooteid klientidele või paigaldajatele äritegevuse käigus, sealhulgas kaugmüügi kaudu, kas tasu eest või tasuta;
- 36) „volitatud esindaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes asub liidus ja kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse täita selle tootja nimel konkreetseid ülesandeid, mis tulenevad tootjale käesoleva määruse alusel pandud kohustustest;
- 37) „toodetud individuaalselt“ – kliendi spetsifikatsiooni tulemusena tuleb toote tootmisprotsessi kohandada võrreldes kõigi muude toodetega, mida asjaomane tootja toodab teistele klientidele;
- 38) „mikroettevõtja“ – mikroettevõtja komisjoni soovitus 2003/361/EÜ²³ lisa artikli 2 lõikes 3 määratletud tähenduses;
- 39) „eritellimusel valmistatud“ – kliendi spetsifikatsiooni tulemusena erineb toode suuruse või materjali poolest kõigist muudest toodetest, mida asjaomane tootja toodab teistele klientidele;
- 40) „püsilink“ – veebilink veebisaidile, mille aadress (URL) ja sisu jääb samaks;

²³ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- 41) „andmekandja“ – lineaarne vöötkood, kahemõõtmeline sümbol või muu automaatse tuvastamise ja andmete kogumise vorming, mida saab lugeda seadme abil;
- 42) „ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid“ – toimivuse ühtlustatud standardid, mis on muudetud käesoleva määruse kohaldamisel kohustuslikuks vastavalt artikli 5 lõikele 8, artikli 6 lõikes 1 osutatud rakendusaktidele ning artikli 7 lõikes 1, artikli 9 lõikes 3 ja artikli 10 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktidele;
- 43) „Euroopa standardiorganisatsioon“ – Euroopa standardiorganisatsioon määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 2 punktis 8 määratletud tähenduses;
- 44) „üksiktootmine“ – protsess, mis ei ole valdavalt automatiseeritud ega põhine valdavalt koosteliini meetodil ning mida ei tehta väga sageli seoses asjaomase ettevõtja või samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate tootmismahuga, mille on kindlaks määranud ühine kontrolliv füüsiline või juriidiline isik või sama organisatsiooniline struktuur;
- 45) „turult kõrvaldamine“ – toote turult kõrvaldamine määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 23 määratletud tähenduses;
- 46) „tagasivõtmine“ – toote turult tagasi võtmine määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 22 määratletud tähenduses;
- 47) „veebipõhine kauplemiskoht“ – sellise vahendusteenuse osutaja, mis võimaldab klientidel sõlmida ettevõtjatega veebiliidese kaudu kaugmüügilepinguid toodete ostuks;
- 48) „veebiliides“ – veebiliides määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 15 määratletud tähenduses;

- 49) „tarnija“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tarnib tooret, vahetooteid või kasutatud tooteid kas tootjatele või siis teistele isikutele, kes tarnivad tooraineid, vahetooteid või kasutatud tooteid tootjatele;
- 50) „teenuseosutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes osutab tootjale või põhiosa tarnijale teatavat teenust, tingimusel et kõnealune teenus on toodete tootmise, sealhulgas nende projekteerimise või kasutatud toodete puhul nende eemaldamise seisukohast asjakohane;
- 51) „akrediteerimine“ – akrediteerimine määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 10 määratletud tähenduses;
- 52) „turujärelevalveasutus“ – turujärelevalveasutus määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;
- 53) „olelusring“ – toote kasutusea jooksul üksteisele järgnevate ja üksteisega seotud etappide kogum, mis hõlmab toorme hankimist või loodusvaradest saamist või eelnevalt ehitisse paigaldatud toodete puhul kõige hiljutisemat ehitisest eemaldamist ning lõplikku kõrvaldamist;
- 54) „ühtne kontaktpunkt“ – ehitustoodetega seotud küsimustes komisjoni ja teiste liikmesriikidega suhtlemise kontaktpunktiks määratud asutus;
- 55) „teada antud asutus“ – vastavushindamisasutus, kes on volitatud täitma kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid käesoleva määruse kohaselt ning kellest on nõuetekohaselt teada antud;

- 56) „teavitav asutus“ – üks avaliku halduse asutus, kes määratakse kooskõlas käesoleva määrusega ning kellel lasub ainuvastutus teada antud asutustest teavitamise ja nende seire eest;
- 57) „tehnilise hindamise asutus“ – käesoleva määruse kohaselt määratud asutus, kes annab Euroopa hindamisdokumentide alusel välja Euroopa tehnilisi hinnanguid;
- 58) „määrajaasutus“ – üks avaliku halduse asutus, kes määratakse kooskõlas käesoleva määrusega ning kellel lasub ainuvastutus tehnilise hindamise asutuste määramise ja seire eest liikmesriigis;
- 59) „ohtlik toode“ – toode, millel võib ükskõik millises etapis kogu selle olelusringi kestel olla kahjulik mõju inimeste tervisele ja ohutusele või keskkonnale või mille tõttu ei pruugi olla täidetud ehitistele esitatavad põhinõuded, kui toode paigaldatakse ehitisse, ning see mõju on tehnika taset arvestades suurem kui see, mida peetakse toote kavandatud kasutusotstarbe puhul ning tavapäraste ja põhjendatult eeldatavate kasutustingimuste juures mõistlikuks ja vastuvõetavaks;
- 60) „väga ohtlik toode“ – väga ohtlik toode määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 20 määratletud tähenduses;
- 61) „kõrvalsaadus“ – kõrvalsaadus direktiivi 2008/98/EÜ artikli 5 tähenduses;

- 62) „ringlussevõetavus“ – võime materjali või toodet tulemuslikult ja tõhusalt eraldada, koguda, sortida ja koondada kindlaksmääratud jäätmevoogudeks, et võtta see ringlusse teise toormena, minimeerides samal ajal kvaliteedi või funktsionaalsuse kadu asjaomase esmase toormega võrreldes;
- 63) „kriisi seisukohast olulised kaubad“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/...⁺²⁴ artikli 3 punktis 6 määratletud kriisi seisukohast olulised kaubad;
- 64) „siseturu hädaolukorrarežiim“ – määruse (EL) 2024/.../...⁺⁺ artikli 3 punktis 3 määratletud siseturu hädaolukorrarežiim.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE CONS 46/24 (2022/0278(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., millega luuakse siseturu hädaolukorra ja vastupanuvõime meetmete raamistik ning muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2679/98 (siseturu hädaolukorra ja vastupidavuse määrus) (ELT L,...ELI: ...).

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE CONS 46/24 (2022/0278(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 4

Ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamise töökava ja ettevalmistusetapp

1. Komisjoni toetab eksperdirühm (edaspidi „ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühm“). Ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühm koosneb vähemalt liikmesriikide määratud ekspertidest ning Euroopa standardiorganisatsioonide ja asjaomaste Euroopa sidusrühmade organisatsioonide esindajatest, keda liit rahastab määruse (EL) nr 1025/2012 alusel. Ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühm aitab komisjonil menetleda liikmesriikide taotlusi ühtlustamiseks liidu tasandil ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide kaudu. Eelkõige aitab ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühm komisjonil koostada ja ajakohastada ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamise töökava, valmistada ette ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega seotud tehnilist sisu, otsustada, kas on vaja alata menetlused seoses ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega, mis sisaldavad puudusi, ei ole kättesaadavad või ei suuda katta vahetuid normatiivseid vajadusi, ning määrata kindlaks kasutatud toodete lisamise ühtlustatud tehnilistesse spetsifikatsioonidesse.

2. Pärast konsulteerimist ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühmaga koostab komisjon töökava VII lisas loetletud tootepere ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamiseks, sealhulgas tootenõuded ning üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave, mis hõlmab vähemalt järgnevat kolmeaastast ajavahemikku. Komisjon määrab läbipaistvat ja tasakaalustatud metoodikat kasutades kindlaks töökava prioriteedid, mis avaldatakse koos töökavaga. Metoodika kajastab vähemalt liikmesriikide normatiivseid vajadusi, ehitiste ja ehitustoodetega seotud ohutusküsimusi ning liidu kliima- ja ringmajanduse eesmärgi.

Komisjon avaldab esimese töökava hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjon uuendab ja ajakohastab töökava vähemalt iga kolme aasta järel. Ta avaldab järgmise kolmeaastase ajavahemiku töökava üks aasta enne kehtiva töökava lõppemist.

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja liikmesriike igal aastal töökava rakendamisel tehtud edusammudest.

Kui komisjon on arvamisel, et ta ei suuda töökavas seatud eesmärgi saavutada, muudab ta seda vastavalt põhjendamatult viivitusega ning teavitab Euroopa Parlamenti ja liikmesriike selle põhjustest.

3. Lõike 2 alusel koostatud töökava kohaselt teatavad liikmesriigid komisjonile ja ehitustoodete määrase õigustiku eksperdirühmale põhiomadused, mida nad tootepere või tootekategooria puhul nõuavad, ja hindamismeetodid, piirtasemed või toimivusklassid ning tootenõuded, mida nad peavad vajalikuks.

Kui liikmesriigid teatavad komisjonile esimese lõigu kohaselt oma normatiivsed vajadused, lisab komisjon need või esitab põhjendused, miks see ei ole võimalik.

4. Tuginedes I lisas sätestatud ehitistele esitatavatele põhinõuetele ja võttes arvesse normatiivseid vajadusi, millest liikmesriigid on käesoleva artikli lõike 3 kohaselt teatanud, ning liidu ohutus-, keskkonna-, ringlus- ja kliimaeesmärke, määrab komisjon ehitustoodete määrase õigustiku eksperdirühma toel kindlaks standardimistaotluste koostamiseks vajalikud tehnilised aspektid, sealhulgas asjakohased põhiomadused. Need põhiomadused ja II lisas esitatud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnavalaste põhiomaduste loetelu on aluseks artikli 5 lõikes 2 osutatud standardimistaotluste ja artikli 6 lõikes 1 osutatud rakendusaktide koostamisel.
5. Komisjon tagab, et põhiomadusi käsitletakse ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, kui selliste spetsifikatsioonide väljatöötamine on tehniliselt ja majanduslikult proportsionaalne.

6. Komisjon määrab ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühma toetusel kindlaks artiklis 7 osutatud tootenõuded ja muud ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid ning määrab kindlaks, kas kasutatud tooteid tuleb standardimistaotluse või ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga hõlmata või arvata need sellest välja. Ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühmaga konsulteeritakse võimalikult kiiresti liikmesriikide teadete osas, mis on esitatud kooskõlas artikli 11 lõikega 5.
7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta
 - a) II lisas esitatud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalaste põhiomaduste loetelu, et kohandada seda tehnika arenguga ja uute keskkonnoahtudega ning järgida käesoleva artikli lõike 2 kohaselt kehtestatud prioriteete, mis põhinevad liikmesriikide normatiivsetel vajadustel;
 - b) VII lisas loetletud tooteperesid, et kohandada neid tehnika arenguga ja liikmesriikide normatiivsete vajadustega.

Artikkel 5

Ühtlustatud standardid, millega määratakse kindlaks toimivust käsitlevad põhiomadused

1. Meetodid ja kriteeriumid, mille alusel hinnatakse toote toimivust seoses selle põhiomadustega, sätestatakse ühtlustatud standardites, mis on tehtud kohustuslikuks lõikes 8 osutatud rakendusaktidega (edaspidi „toimivuse ühtlustatud standardid“). Kui see on asjakohane ja ilma et see kahjustaks tulemuste täpsust, usaldusväärsust või muutumatust, nähakse toimivuse ühtlustatud standarditega ette meetodid, mille alusel hinnatakse toodete toimivust seoses nende põhiomadustega ning mis on katsetamisest vähem koormavad.
2. Komisjon esitab kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikliga 10 ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada ühtlustatud standardid, millega määratakse kindlaks põhiomadused ja nende hindamise meetodid ühe või mitme tootepere jaoks või tootepere ühe või mitme tootekategooria jaoks. Standardimistaotluses sätestatakse aluspõhimõtted ja võrdluspunktid kõnealuste põhiomaduste ja nende hindamise meetodite kehtestamiseks. Standardimistaotluses märgitakse selgesõnaliselt, kas kasutatud tooted on taotlusega hõlmatud või sellest välja arvatud.
3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud standardimistaotluste raames võib komisjon ka nõuda, et Euroopa standardiorganisatsioonid esitaksid tehnilised üksikasjad, mis on vajalikud hindamis- ja tõendamissüsteemi rakendamiseks, mida tuleb kohaldada artikli 10 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktide kohaselt.

4. Lõikes 2 osutatud standardimistaotlused võivad sisaldada taotlust teha ettepanek ühe või mitme järgmise elemendi kohta:

- a) põhiomadustega seotud vabatahtlikud või kohustuslikud piirtasemed;
- b) põhiomadustega seotud toimivusklassid;
- c) põhiomadused, mille tootjad peavad alati deklareerima.

Kõnealustes standardimistaotluses sätestatakse aluspõhimõtted ja võrdluspunktid nõutavate elementide kehtestamiseks.

5. Kui komisjon on standardimistaotlusele lisanud ettepaneku taotluse vastavalt käesoleva artikli lõikele 4, on tal õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, määrates tooteperede või tootekategooriate ja kõnealuse taotlusega hõlmatud elementide jaoks kindlaks käesoleva artikli lõike 4 esimeses lõigus osutatud elemendid.

Pärast ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühmaga konsulteerimist võib komisjon Euroopa standardiorganisatsiooni ettepanekutest kõrvale kalduda.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, olenemata eelnevast standardimistaotlusest, kuid ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühma nõuandel, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks käesoleva artikli lõike 4 esimeses lõigus sätestatud elemendid seoses X lisas loetletud horisontaalsete põhiomaduste rühmadega.

6. Kui toote laadi või tehniliste omaduste põhjal on ilmne, et katsetamine oleks tarbetu või üleliigne, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks tingimused, mille korral loetakse, et toode vastab teatavale tasemele, piirtasemele või liigitub teatavasse toimivusklassi ilma katsetamata või ilma täiendavalt katsetamata.
7. Komisjon hindab ühtlustatud standardite vastavust asjakohastele standardimistaotlustele, käesolevale määrusele ja muudele liidu õigusaktidele, sealhulgas õiguse üldpõhimõtetele. Komisjon võib hinnata, kas ühtlustatud standardid vastavad muudele käesoleva määruse kohastele ühtlustatud standarditele või muudele ühtlustatud standarditele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjon viib läbi käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud hindamise ja esitab oma põhjendused kirjalikult asjaomasele Euroopa standardiorganisatsioonile ja ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühmale kuue kuu jooksul pärast seda, kui asjaomane ühtlustatud standard talle edastati. Kui komisjoni arvates ei ole standard või selle osa rahuldav, teatab ta täpselt puudused. Selleks et komisjon saaks selle kohustuse nimetatud aja jooksul täita, teavitavad Euroopa standardiorganisatsioonid komisjoni korrapäraselt Euroopa standardimisdokumendi edenemisest ja sisust kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikega 5.

8. Kui ühtlustatud standard vastab kohaldatavatele õiguslikele nõuetele ja nõuetele, mida tuleb täita seoses standardimistaotluses sätestatud aluspõhimõtete ja võrdluspunktidega ning seoses põhiomadustega, mida tuleb hõlmata ehitistele esitatavate põhinõuete seisukohast, võtab komisjon viivitamata vastu rakendusakti, millega tehakse kõnealune standard kohustuslikuks. Üks aasta pärast seda vastuvõtmist muutub toimivuse ühtlustatud standard käesoleva määruse kohaldamisel kohustuslikuks, välja arvatud juhul, kui rakendusaktis on nimetatud hilisem kohaldamiskuupäev. Hilisem kohaldamiskuupäev nimetatakse ainult erandjuhtudel ja selle kasutamist põhjendatakse igakülgsest. Toimivuse ühtlustatud standardit võib vabatahtlikult kohaldada alates rakendusakti vastuvõtmise kuupäevast.

Kui komisjoni arvates ei ole standard või selle osa rahuldav, võib ta võtta vastu rakendusakti, millega tehakse kõnealune ühtlustatud standard piirangutega kohustuslikuks.

Esimeses ja teises lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Kui ühtlustatud standardit ei ole võimalik teha kohustuslikuks piirangutega, võib komisjon võtta vastu rakendusakti kooskõlas artikliga 6.

9. Kui liikmesriik, Euroopa Parlament või komisjon (komisjon ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühma toetusel) leiab, et toimivuse ühtlustatud standard ei vasta täielikult kohaldatavatele õiguslikele nõuetele või nõuetele, mida tuleb täita seoses põhiomadustega, mida tuleb hõlmata ehitistele esitatavate põhinõuete seisukohast, kohaldatakse ühtlustatud standarditele ametlike vastuväidete esitamise korda, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 11.

10. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta X lisa, lisades sellesse horisontaalsete põhiomaduste täiendavaid rühmi.

Artikkel 6

Muud ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid, millega määratakse kindlaks põhiomadused

1. Standardite väljatöötamist peetakse küll esmatähtsaks, kuid erandina käesoleva määruse artikli 5 lõigetest 1–4, selleks et katta liikmesriikide normatiivseid vajadusi ja saavutada ELi toimimise lepingu artikli 114 eesmärgid, võib komisjon võtta vastu rakendusakte, millega määratakse kindlaks käesoleva määruse artikli 5 kohased põhiomadused, nende hindamise meetodid ja tehnilised üksikasjad ühe või mitme tootepere või tootepere ühe või mitme tooterühma kohta.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) komisjon esitas artikli 5 lõike 2 kohaselt ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada ühtlustatud standard ja
 - i) taotlust ei kiidetud heaks või
 - ii) kõnealust taotlust käsitlevat ühtlustatud standardit ei esitata määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tähtajaks ja mitte hiljem kui kolme aasta jooksul pärast standardimistaotluse heakskiitmist või
 - iii) ühtlustatud standard ei vasta taotlusele ning

- b) ühtegi artikli 5 lõike 8 esimeses lõigus osutatud rakendusakti, millega tehtaks kohustuslikuks artikli 5 kohaselt põhiomadused, nende hindamise meetodid ja tehnilisi üksikasju hõlmav ühtlustatud standard, ei ole viimase viie aasta jooksul vastu võetud või selline rakendusakt võeti küll viimase viie aasta jooksul vastu, kuid artikli 5 lõike 8 teises lõigus osutatud piirangutega.

Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse alusel.

2. Enne käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakti eelnõu koostamist teavitab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 22 osutatud komiteed sellest, et ta peab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimusi täidetuks.
3. Rakendusakti eelnõu koostamisel võtab komisjon arvesse asjaomaste asutuste ja ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühma seisukohti ning konsulteerib igakülgset kõigi asjaomaste sidusrühmade organisatsioonidega, keda liit rahastab määruse (EL) nr 1025/2012 alusel.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakt hõlmab teatava tootepere või tootekategooria puhul samu põhiomadusi või hindamismeetodeid kui ühtlustatud standard, millele on avaldatud viide *Euroopa Liidu Teatajas* või mille kohta on vastu võetud artikli 5 lõikes 8 osutatud rakendusakt, jätab komisjon *Euroopa Liidu Teatajast* välja viite kõnealusele ühtlustatud standardile või tunnistab kõnealuse rakendusakti kehtetuks. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakt hõlmab ühtlustatud standardit ainult osaliselt, säilitab komisjon rakendusakti, millega kehtestatakse ühtlustatud standard, mille suhtes kohaldatakse piiranguid.
5. Kui liikmesriik või Euroopa Parlament leiab, et lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusakt ei vasta täielikult nõuetele, mida tuleb täita seoses põhiomadustega, mida tuleb hõlmata ehitistele esitatavate põhinõuete seisukohast, teatab ta sellest komisjonile ja esitab üksikasjaliku selgituse. Komisjon annab sellele üksikasjalikule selgitusele hinnangu ja võib kõnealust rakendusakti asjakohasel juhul muuta.
6. Komisjon järgib artiklis 5 sätestatud menetlust, et taotleda käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktiga hõlmatud tootepere või tootekategooriatega samade tootepere või tootekategooriatega seotud põhiomaduste või hindamismeetodite läbivaatamist või ajakohastamist. Kui Euroopa standardiorganisatsiooni välja antud ühtlustatud standard on sobiv vastuvõtmiseks vastavalt artikli 5 lõikes 8 sätestatud nõuetele, tunnistab komisjon kehtetuks käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusakti või selle osad, mis hõlmavad samu põhiomadusi või hindamismeetodeid, mis on seotud ühtlustatud standardiga hõlmatud tootepere või tootekategooriatega samade tootepere või tootekategooriatega.

Artikkel 7

Vastavuse eelduse aluseks olevad tootenõuded ja ühtlustatud standardid

1. Kui tootepere või tootepere üks või mitu tootekategooriat on hõlmatud toimivuse ühtlustatud standardiga või artikli 6 lõikes 1 osutatud rakendusaktiga, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et kehtestada III lisa kohaselt tootenõuded kõnealuse tootepere või tootekategooria või selle osade kohta.
2. Enne turule laskmist peavad käesoleva määrusega hõlmatud tooted vastama kohaldatavatele tootenõuetele.
3. Kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikega 1 võib komisjon esitada ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada vastavuse eelduse aluseks olevad tootenõuded ja ühtlustatud standardid (edaspidi „vabatahtlikud ühtlustatud standardid“) käesoleva artikli lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tootenõuete kohta.
4. Kui Euroopa standardiorganisatsioon võtab vastu lõike 3 kohaselt taotletud vabatahtlikud ühtlustatud standardi ja see esitatakse komisjonile standardi viite avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas*, hindab komisjon seda vabatahtlikku ühtlustatud standardit kooskõlas määrusega (EL) nr 1025/2012.

5. Kui vabatahtlik ühtlustatud standard vastab kohaldatavatele õiguslikele nõuetele ja nõuetele, mis puudutavad standardimistaotluses sätestatud tootenõudeid, avaldab komisjon viivitamata kõnealuse standardi viite *Euroopa Liidu Teatajas*.
6. Kui viidet vabatahtlikule ühtlustatud standardile ei saa *Euroopa Liidu Teatajas* avaldada, võib komisjon avaldada selle viite piirangutega. Kui viidet vabatahtlikule ühtlustatud standardile ei saa *Euroopa Liidu Teatajas* avaldada ja seda ei saa avaldada piirangutega viitena, esitab komisjon selle küsimuse määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 22 osutatud komiteele ja ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühmale.
7. Toode, mille suhtes kehtivad tootenõuded ja mis on vastavuses vabatahtlike ühtlustatud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses tootenõuetega, mida nimetatud standardid või nende osad hõlmavad.
8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmiseks, et kohandada seda tehnika arenguga, võtta arvesse uusi ohte ja keskkonnaaspekte ning järgida artiklis 4 kehtestatud prioriteete, lähtudes liikmesriikide normatiivsetest vajadustest.

Artikkel 8

Vastavuse eelduse aluseks olevad ühtsed spetsifikatsioonid

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse ühtsed spetsifikatsioonid, millega nähakse ette alternatiivsed vahendid artikli 7 lõike 1 kohaselt kehtestatud tootenõuete täitmiseks.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) komisjon esitas artikli 7 lõike 3 kohaselt ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse koostada tootenõuete vabatahtlik ühtlustatud standard ja
 - i) taotlust ei kiidetud heaks või
 - ii) kõnealust taotlust käsitlevat vabatahtlikku ühtlustatud standardit ei esitata määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul või
 - iii) ühtlustatud standard ei vasta taotlusele ning

- b) *Euroopa Liidu Teatajas* ei ole avaldatud ühtegi määruse (EL) nr 1025/2012 kohast viidet vabatahtlikele ühtlustatud standarditele, mis hõlmaksid tootenõudeid, ning mõistliku aja jooksul ei ole sellist viidet kavas avaldada.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Enne käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakti eelnõu koostamist teavitab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 22 osutatud komiteed sellest, et ta peab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimusi täidetuks.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakti eelnõu koostamisel võtab komisjon arvesse asjaomaste asutuste ja ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühma seisukohti ning konsulteerib igakülselt kõigi asjaomaste sidusrühmade organisatsioonidega, keda liit rahastab määruse (EL) nr 1025/2012 alusel.
4. Eeldatakse, et toode, mis on vastavuses käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktidega kehtestatud ühtsete spetsifikatsioonide või nende osadega, vastab artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tootenõuetele, kui nimetatud ühtsed spetsifikatsioonid või nende osad neid käsitlevad.

5. Komisjon tunnistab kehtetuks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktid või nende osad, mis hõlmavad samu tootenõudeid kui nõuded, mis on hõlmatud vabatahtliku ühtlustatud standardiga, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas artikli 7 lõikega 5 või 6.
6. Kui liikmesriik või Euroopa Parlament leiab, et ühtne spetsifikatsioon ei vasta täielikult tootenõuetele, mis on kehtestatud artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega, teatab ta sellest komisjonile, esitades üksikasjaliku selgituse. Komisjon annab sellele üksikasjalikule selgitusele hinnangu ja võib rakendusakti, millega kõnealune ühtne spetsifikatsioon kehtestatakse, asjakohasel juhul muuta.

Artikkel 9

Üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave

1. Ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa tehnilise hinnanguga hõlmatud ehitustoodete kohta esitatakse üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave. Üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe sisu on esitatud IV lisas.
2. Artikli 5 lõikes 2 osutatud standardimistaotluse raames võib komisjon samuti esitada Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse anda välja suunised, sealhulgas tehnilised üksikasjad, mis on vajalikud üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe koostamiseks kooskõlas IV lisaga.

3. Kui komisjon leiab, et Euroopa standardiorganisatsiooni poolt teatava tootepere või tootekategooria kohta käesoleva artikli lõike 2 kohaselt välja antud suunised ei taga käesoleva artikli lõike 1 piisavat ja ühetaolist rakendamist, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades normid üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe esitamise kohta vastava tootepere või tootekategooria kohta.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte IV lisa muutmiseks, et kohandada seda tehnika arenguga ja uute teabevajadustega.

Artikkel 10

Hindamis- ja tõendamissüsteemid

1. Artiklite 5 ja 6 kohaselt vastu võetud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides või artiklis 31 osutatud Euroopa hindamisdokumentides sätestatud toote põhiomadustega seotud toimivuse või toote artikli 7 kohaselt vastu võetud tootenõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine toimub ühe või mitme IX lisas sätestatud süsteemi kohaselt.

2. Komisjonil on õigus võtta artikli 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, määrates IX lisa kirjeldatud süsteemide hulgast kindlaks iga tootepere või tootekategooria suhtes kohaldatava hindamis- ja tõendamissüsteemi. Delegeeritud õigusaktides võib ette näha, et samas tooteperes või tootekategoorias kohaldatakse vastavalt erinevale põhiomadusele või tootenõudele eri hindamis- ja tõendamissüsteeme. Hindamis- ja tõendamissüsteemid määratakse kindlaks enne ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide või Euroopa hindamisdokumentide kohaldatavaks muutumist.
3. Lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse kavandatud kasutusotstarvet, toote puudustest tulenevat võimalikku kahju, toote tundlikkust toimivuse muutumise suhtes tootmistingimustes, vigade tõenäosust tootmise käigus ja võimalust tootmisvigu kergesti avastada. Kõnealuseid delegeeritud õigusakte kohandatakse vastavalt asjaomastele tooteperedele või tootekategooriatele ja nendega minimeeritakse tootjate koormust, tagades samal ajal inimeste tervise ja ohutuse ning keskkonna kaitse kõrge taseme.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta IX lisa järgmiselt:
 - a) võtta kasutusele täiendavad hindamis- ja tõendamissüsteemid, kui see on vajalik kohandamiseks tehnika arenguga, või

- b) muuta olemasolevaid hindamis- ja tõendamissüsteeme, et vältida süstemaatilist nõuetele mittevastavust teada antud asutuste või tootjate poolt ning ühtlustada nendes sisalduvate nõuete või kohustuste kohaldamist, ilma et nende muudatustega lisataks või kaotataks süsteemis määratletud ülesandeid.

Punkti a kohaste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel ei tohi komisjon võtta kasutusele lisasüsteeme, millega kehtestatakse ettevõtjatele rangemad kohustused, kui on ette nähtud süsteemis 1+. Ühtlasi võib komisjon selliseid lisasüsteeme kasutusele võtta üksnes juhul, kui on ilmne, et olemasolevate süsteemide kohaldamise suunised on osutunud ebapiisavaks.

Artikkel 11

Ühtlustatud ala ja riigisisised meetmed

1. Käesoleva määrusega ja selle kohaselt vastu võetud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega luuakse nn ühtlustatud ala.

Ühtlustatud ala hõlmab kõiki tooteid, mille suhtes kohaldatakse ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone.

Ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone käsitatakse kõikehõlmavana järgmistes aspektides:

- a) kõigi põhiomaduste ja nende hindamise meetodite kindlaksmääramine;
- b) kõigi tootenõuete täpne esitamine, välja arvatud muu liidu õigusega hõlmatud nõuded, ning
- c) kohaldatavate hindamis- ja tõendamissüsteemide kindlaksmääramine.

Uute toodete ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone kohaldatakse kolmandatest riikidest pärit kasutatud toodete suhtes, välja arvatud juhul, kui ühtlustatud tehnilises spetsifikatsioonis on selgesõnaliselt sätestatud kasutatud toodete kohta kehtivad reeglid.

2. Liikmesriigid järgivad ühtlustatud ala oma riigisisestes õigus- ja haldusnormides ning ei keela ega takista sellega hõlmatud toodete turul kättesaadavaks tegemist, kui nimetatud tooted vastavad käesolevale määrusele. Liikmesriigid ei kehtesta muid põhiomadusi ega nende hindamise meetodeid ega tootenõudeid peale nende, mis on sätestatud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides.

Ühtlustatud ala ei mõjuta liikmesriikide õigust määrata kindlaks riigisiseseid nõudeid selliste toodete kasutamiseks, mille suhtes kohaldatakse ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone. Kõik hindamismeetodid ja -süsteemid hindamiseks ja tõendamiseks, mis on sätestatud sellistes riigisisestes nõuetes peavad olema kooskõlas kohaldatavate ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega.

Liikmesriigid tagavad, et käesolevale määrusele vastavate toodete ühtlustatud alal turul kättesaadavaks tegemist ei takistata normide ega tingimustega, mille on kehtestanud avalik-õiguslikud asutused või avalik-õigusliku ettevõtjana või monopoolse seisundi tõttu või riikliku volituse alusel avalik-õigusliku asutusena tegutsevad eraõiguslikud isikud.

3. Lõikes 2 sätestatud kohustuste täitmisel kohaldavad liikmesriigid eelkõige järgmisi reegleid:
- a) kehtestada ei tohi toote turule laskmisega seoses teabele esitatavaid või registreerimisnõudeid peale nende, mis on sätestatud ühtlustatud ala raames;
 - b) kohustuslikuks ei tohi teha muid tootehindamisi kui need, mis on ette nähtud ühtlustatud ala raames;
 - c) ei tohi nõuda ühtlustatud alaga hõlmatud põhiomadustega seotud nõuetele vastavust tõendavaid märgiseid või deklareeritud toimivust tõendavaid märgiseid peale CE-märgise ning riigisisestes meetmetes kehtivaid sätteid, millega selliseid märgiseid nõutakse, tunnistatakse kehtetuks;
 - d) riigisisestes õigus- ja haldusnormides järgitakse artikli 5 lõike 5 kohaselt kehtestatud piirtasemeid;
 - e) riigisiseses õigus- ja haldusnormid ei tohi põhineda muudel klassidel, alamklassidel ega lisaklassidel kui need, mis on kehtestatud kooskõlas artikliga 5;
 - f) riigisisestes õigus- ega haldusnormides ei tohi nõuda rohkem hindamisi ja tõendamisi kui on kehtestatud artikli 10 lõike 1 kohaselt.

4. Liikmesriigid registreerivad määrusega (EL) 2018/1724 loodud ühtses digiväras kõik oma riigisisese õigus- ja haldusnormid, mis on seotud nende territooriumil ehitustoodetega, mis on hõlmatud ühtlustatud alaga.
5. Kui liikmesriik peab inimeste tervise ja ohutuse või keskkonnakaitsega seotud tungivatel põhjustel ning vahetute normatiivsete vajaduste katmiseks vajalikuks võtta ühtlustatud alasse kuuluvate toodete suhtes kohaldatavaid meetmeid seoses omadustega, mida ei ole ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides sätestatud, teatab ta sellest komisjonile, põhjendab võetud meetmete vajalikkust ja selgitab normatiivset vajadust, millega ta kavatseb tegeleda.

Selleks kasutavad liikmesriigid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2015/1535²⁵ kehtestatud menetlust. Seda tehes viitavad liikmesriigid käesolevale lõikele ja täpsustavad, millised elemendid on meetme osad.

Komisjon vastab teatele direktiiviga (EL) 2015/1535 sätestatud menetluses kehtestatud tähtaja jooksul. Komisjon esitab kuue kuu jooksul alates teate saamisest ettepaneku loa andmiseks vastavalt käesoleva artikli lõikele 6 või esitab riigisisese meetme tagasilükkamise põhjused.

Esimeses lõigus osutatud teate saamisel esitab komisjon, olenemata sellest, kas ta kavatseb meetmele loa anda, küsimuse viivitamata ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühmale konsulteerimiseks selle üle, kas olemasolevate toimivuse ühtlustatud standardite ajakohastamist on vaja taotleda esmajärjekorras.

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

6. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega antakse lõike 5 alusel teatatud riigisiseseks meetmeks luba juhul, kui
- a) teatatud õigusnorm või haldusmeede on arvatavalt igakülselt põhjendatud inimeste tervise ja ohutuse või keskkonna- või kliimakaitsega seotud tungivatel põhjustel;
 - b) normatiivset vajadust ei saa katta ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide ega liidu muude õigusaktide alusel;
 - c) teatatud meetmega ei diskrimineerita teiste liikmesriikide ettevõtjaid;
 - d) teatatud meetmega on võimalik katta asjaomast normatiivset vajadust;
 - e) teatatud meede ei kujuta endast olulist takistust siseturu toimimisele ning
 - f) teatatud meedet ei hõlmata eeldatavasti ühtlustatud standardiga, mis esitatakse ühe aasta jooksul alates käesoleva artikli lõikes 5 osutatud teavitamise kuupäevast pärast artikli 5 lõike 2 kohase standardimistaotluse esitamist, või kõnealuse teavitamise ajal ei ole artikli 90 lõikes 1 osutatud komiteele esitatud ühtegi artikli 6 lõikes 1 osutatud rakendusakti.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Need tunnistatakse kehtetuks, kui normatiivne vajadus on kaetud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide või muu liidu õigusega.

Igakülgsest põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise ja ohutuse või keskkonnakaitsega, võtab komisjon kooskõlas artikli 90 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

7. Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide võimalust võtta kasutusele kohustuslikud tagatisrahasüsteemid või kohustada tootjaid nõustuma võtma kas ise või importijate ja turustajate kaudu tagasi oma uued, üle jäänud või müümata tooted, mis ei ole valmistatud eritellimusel ning mis on samasuguses seisukorras nagu siis, kui need turule lasti, tingimusel et meetmega ei diskrimineerita otseselt ega kaudselt teiste liikmesriikide ettevõtjaid.
8. Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide võimalust keelata üle jäänud või müümata toodete hävitamine või seada nende hävitamise tingimuseks selle, et need tuleb eelnevalt teha kättesaadavaks riigisisesele vahendusplatvormil mittekaubanduslikel eesmärkidel kasutamiseks.

Artikkel 12

Seos muu liidu õigusega

1. Selleks et vältida toodete puhul samade inimeste tervise ja ohutuse või keskkonnakaitse aspektide topelthindamist, on komisjonil õigus võtta artikli 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et määrata kindlaks tingimused, mille korral saab toote toimivuse hindamise või teatavate tootenõuete (sealhulgas käesoleva määruse kohaselt nõutud hindamis- ja tõendamissüsteemide samaväärsus) täitmisega seotud kohustusi ning üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe nõuetega seotud kohustusi täita muus liidu õiguse kohaselt kehtestatud kohustuste täitmisega.

Esimeses lõigus osutatud tingimused ei tohi võimaldada tooteohutuse tasemeid, mis on käesoleva määruse kohaselt kehtestatud tasemetest leebemad.

2. Kui käesoleva määruse ja määruse (EL) 2024/1781 ning määruse (EL) nr 1025/2012 vahel tekivad vastuolud, on ülimuslikud käesoleva määruse asjaomased sätted.

II peatükk

Menetlus, deklaratsioonid ja märgistused

Artikkel 13

Toimivus- ja vastavusdeklaratsioon

1. Kui toode on hõlmatud kooskõlas artiklis 5 või 6 vastu võetud ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga, koostab tootja enne toote turule laskmist toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni IX lisas osutatud kohaldatava hindamis- ja tõendamissüsteemi alusel. Kui toode on hõlmatud artikli 7 kohaselt vastu võetud ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga, kontrollib tootja ka toote vastavust kohaldatavatele tootenõuetele, mis on kindlaks määratud delegeeritud õigusaktidega. Tootja, kelle toode ei ole hõlmatud ühegi ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga, võib toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni välja anda kooskõlas asjaomase Euroopa hindamisdokumendi ja Euroopa tehnilise hinnanguga.
2. Toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koostamisega võtab tootja vastutuse toote vastavuse eest toimivusdeklaratsioonile ja kohaldatavatele tootenõuetele ning kannab kooskõlas liidu ja riigisisese lepingulist ja lepinguvälist vastutust käsitleva õigusega vastutust. Kui puuduvad vastupidist tõendavad objektiivsed andmed, eeldavad liikmesriigid, et tootja koostatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioon on täpne ja usaldusväärne.

Kui vastavus- ja toimivusdeklaratsioon ei vasta nõuetele või puudub, kui see deklaratsioon on nõutav, ei tohi toodet turul kättesaadavaks teha.

Artikkel 14

Vabastus toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koostamise kohustusest

Erandina artikli 13 lõikest 1 võib tootja otsustada mitte läbida asjaomast toote kohaldatavatele tootenõuetele vastamise hindamist ja tõendamist ega koostada toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) toode on toodetud individuaalselt või valmistatud eritellimusel ja vastab kõigile järgmistele tingimustele:
 - i) selle valmistamisel on kasutatud üksiktootmist;
 - ii) see on toodetud konkreetse tellimuse alusel;
 - iii) selle paigaldab konkreetsesse kindlaksmääratud ehitisse tootja, kes vastutab ühtlasi toote ohutu paigaldamise eest ehitistesse, ja
 - iv) see on kooskõlas kohaldatavate riigisiseste normidega ning selliste isikute vastutusel, kes kohaldatavate riigisiseste õigusnormide alusel määratakse vastutama ehitustööde ohutu elluviimise eest;

- b) toode on valmistatud muinsuskaitse tingimustele vastaval ainulaadsel viisil ja üksiktootmises selliste ehitiste nõuetekohaseks renoveerimiseks, mis on ametliku kaitse all osana teatavast keskkonnast või ehitiste spetsiifilist arhitektuurilist või ajaloolist väärtust arvestades, kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega.

Artikkel 15

Toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni sisu

1. Toimivus- ja vastavusdeklaratsioon tuleb koostada V lisas esitatud näidist kasutades. Toimivus- ja vastavusdeklaratsioonis kinnitatakse toodete toimivus seoses nende põhiomadustega kooskõlas asjakohaste ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide või Euroopa hindamisdokumendiga.

Kui kohaldatakse artikli 7 kohaselt täpsustatud tootenõudeid, kinnitatakse toimivus- ja vastavusdeklaratsioonis, et nende nõuete täitmine on tõendatud.

2. Toimivus- ja vastavusdeklaratsioon hõlmab toote keskkonnakestlikkust kogu selle olelusringi jooksul seoses II lisas loetletud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalaste põhiomadustega selliste omaduste puhul, mis on deklareeritud. Toimivus hõlmab kasutatud või kõige tõenäolisemalt kasutatavaid pakendeid ning selle arvutamisel kasutatakse komisjoni veebisaidil tasuta kättesaadavaks tehtud tarkvara viimast versiooni.

Esimeses lõigus osutatud tarkvarauuendused muutuvad käesoleva määruse kohaldamisel kohustuslikuks üks aasta pärast nende avaldamist. Selliseid tarkvarauuendusi võib vabatahtlikult kohaldada alates nende avaldamise kuupäevast.

3. Toimivus- ja vastavusdeklaratsioon hõlmab vähemalt toote toimivust kogu olelusringi jooksul seoses järgmiste põhiomadustega:
 - a) II lisa punktides a–d loetletud põhiomadused alates ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev];
 - b) II lisa punktides e–m loetletud põhiomadused alates ... [neli aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva];
 - c) II lisa punktides n–s loetletud põhiomadused alates ... [kuus aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva].

Toimivus- ja vastavusdeklaratsioon hõlmab ka neid põhiomadusi, mis tuleb alati deklareerida, nagu on kindlaks määratud artikli 5 lõike 5 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides.

4. Toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile ei tohi paigutada ühtki muud märgist peale CE-märgise.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte V lisas esitatud näidise muutmiseks, et kohandada seda nii, et see kajastaks tehnika arengut seoses uute teabevajadustega, hõlbustada artiklites 76 ja 77 sätestatud digitaalse tootepassi nõuete täitmist ning tagada koostalitlusvõime ja korrektne integreerimine ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemiga kooskõlas artikliga 75.
6. Koos toimivus- ja vastavusdeklaratsiooniga esitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006²⁶ artiklis 31 või olenevalt asjaoludest artiklis 33 osutatud teave.

Artikkel 16

Toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni esitamine

1. Tootja esitab iga turul kättesaadavaks tehtava toote toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koopia elektrooniliselt, välja arvatud juhul, kui deklaratsioon on lisatud digitaalse tootepassi, mis vastab artiklis 76 sätestatud tingimustele ja on kättesaadav artikli 75 kohaselt loodud ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemi kaudu.

Kui sama toote partii toimetatakse ühele kasutajale, võib sellele toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni lisada ühe koopiana.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib tootja teha artikli 13 lõikes 1 osutatud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni kättesaadavaks veebisaidil juhul, kui tootja täidab kõik järgmised tingimused:
- a) tagab, et toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni sisu tehakse veebisaidil kättesaadavaks mittemuudetavas elektroonilises vormingus;
 - b) esitab toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni inim- ja masinloetavas vormingus ning võimaldab koopiat alla laadida üldkasutatavas vormingus;
 - c) tagab veebisaidile, millel toimivus- ja vastavusdeklaratsioon on kättesaadavaks tehtud, seire ja hoolduse, et nii veebisait kui ka toimivus- ja vastavusdeklaratsioon on ehitustootete vastuvõtjatele pidevalt kättesaadavad;
 - d) tagab, et ehitustoodete vastuvõtjatel on toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile tasuta juurdepääs;
 - e) annab ehitustoodete vastuvõtjatele juhiseid, kuidas veebisaidile ja seal kättesaadavatele toodete kohta koostatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioonidele juurde pääseda;
 - f) annab tootetüübi kordumatu identifitseerimiskoodi abil toodet ning sellega seotud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni siduva lingi; tootjad võivad lingi esitamiseks kasutada andmekandjat, sealhulgas püsilinki, tingimusel et punkti a järgitakse.

3. Artikli 5 lõikes 2 osutatud standardimistaotluse osana võib komisjon samuti nõuda, et Euroopa standardiorganisatsioon annaks välja suunised, et tagada käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud inim- ja masinloetavate vormingute koostalitlusvõime.
4. Tootja esitab või teeb kättesaadavaks toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni kooskõlas lõikega 1 tootepassis või kooskõlas lõikega 2 veebisaidil selle liikmesriigi nõutavas keeles või nõutavates keeltes, kus ta kavatseb toote turul kättesaadavaks teha. Kui teine ettevõtja teeb toote kättesaadavaks veel mõnes teises liikmesriigis, esitab ta koos algse toimivus- ja vastavusdeklaratsiooniga selle tõlke või tõlked asjaomase liikmesriigi nõutavates keeltes.

Artikkel 17

CE-märgise üldpõhimõtted ja kasutamine

1. CE-märgise puhul kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.
2. CE-märgis kinnitatakse ainult neile toodetele, mille kohta tootja on koostanud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni kooskõlas artiklitega 13 ja 15. CE-märgis kinnitatakse põhiosadele.

3. Tootele CE-märgist kinnitades või olles selle kinnitanud, annab ettevõtja teada, et ta vastutab toote vastavuse eest toimivusdeklaratsioonile ning käesoleva määрусega kooskõlas sätestatud kohaldatavatele tootenõuetele. CE-märgise kinnitamisega langeb ettevõtjale kooskõlas lepingulist ja lepinguvälist vastutust käsitleva riigisisese õigusega vastutus deklareeritud toimivuse ja nende nõuete täitmise eest.
4. CE-märgis on ainus märgis, mis tõendab toote toimivust seoses käesoleva määрусega kohaselt hinnatud põhiomadustega ning toote vastavust käesolevale määрусele.

Artikkel 18

CE-märgise kinnitamise normid ja tingimused

1. CE-märgis kinnitatakse tootele nii, et see on nähtav, loetav ja kustumatu. Kui toote laadi tõttu ei ole võimalik või otstarbekas kinnitada CE-märgist tootele, kinnitatakse märgis tootel olevale sildile või pakendile, või kui ka see pole võimalik, siis kantakse märgis tootega kaasas olevatele dokumentidele.
2. CE-märgise järel esitatakse
 - a) CE-märgise esmakordse kinnitamise aasta kaks viimast numbrit; kasutatud toodete puhul toote demonteerimise aasta kaks viimast numbrit, millele järgnevad kasutatud tootele CE-märgise kinnitamise aasta kaks viimast numbrit;

- b) tootja nimi ja registreeritud aadress või tähis, mis võimaldab tootja nime ja aadressi lihtsalt ning üheselt tuvastada;
- c) volitatud esindaja nimi ja registreeritud aadress või tähis, mis võimaldab lihtsalt ja üheselt tuvastada volitatud esindaja nime ja aadressi, kui tootjal ei ole liidus tegevuskohta või tootja on otsustanud kasutada volitatud esindajat;
- d) tootetüübi kordumatu identifitseerimiskood;
- e) toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni kood;
- f) kohaldataval juhul teada antud asutuse või tootetüüpi tõendavate ja tehase tootmisohjet hindavate asutuste identifitseerimisnumber ning
- g) artiklis 76 osutatud digitaalse tootepassiga ühendatud andmekandja, kui digitaalne tootepass on kättesaadav artikli 75 kohaselt loodud ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemi kaudu.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktides d ja e osutatud teabe võib asendada andmekandjaga, sealhulgas püsilingiga, mis on artikli 16 lõike 2 punkti e kohaselt ühendatud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooniga, kui kõnealune deklaratsioon on kättesaadav veebisaidil. Käesoleva lõike esimese lõigu punktides d ja e loetletud teabe võib ära jätta, kui kättesaadav on käesoleva lõike esimese lõigu punktis g osutatud andmekandja.

3. CE-märgis tuleb tootele kinnitada enne, kui see turule lastakse. Lisaks selle võib tootel olla piktogramm või muu märgis, mis osutab erilisele ohule või kasutusviisile.

Artikkel 19

Muud märgised ja toimivusalased väited

1. Muid märgiseid peale CE-märgise, sealhulgas eramärgiseid, tohib tootele kinnitada üksnes juhul, kui need ei viita sellele, et kohaldatavate ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega hõlmatud toote toimivust tuli seoses selle põhiomadustega hinnata käesolevas määruises sätestatud erineval viisil.

Ametlikult tunnustatud ISO 14024 I tüübi ökomärgiseid võib tootele kinnitada juhul, kui need vastavad esimeses lõigus esitatud nõudele.
2. Tootele võib kinnitada kooskõlas liidu õigusega lõike 1 kohaseid märgiseid ja muid märgiseid, kui need ei piira CE-märgise nähtavust, loetavust ega tähendust.
3. Kui toode on hõlmatud ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga, peab ettevõtja väide toote toimivuse kohta, mis puudutab mõnda selle tehnilise spetsifikatsiooniga hõlmatud põhiomadust, vastama selle konkreetse põhiomaduse hindamise meetodile, mis on ühtlustatud tehnilises spetsifikatsioonis sätestatud.

4. Kui toode on hõlmatud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega, tohib väiteid, milles käsitletakse toote toimivust seoses neis ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides sätestatud põhiomadustega, esitada mujal kui toimivus- ja vastavusdeklaratsioonis üksnes juhul, kui need on juba esitatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioonis.

Esimest lõiku ei kohaldata olukorras, kus kooskõlas artikliga 14 ei ole toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni koostatud.

III peatükk

Ettevõtjate kohustused ja õigused

Artikkel 20

Kõigi ettevõtjate kohustused

1. Käesoleva peatüki kohaseid ettevõtjate kohustusi kohaldatakse üksnes ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega hõlmatud toodete või Euroopa tehnilise hinnangu alusel CE-märgise saanud toodete suhtes.
2. Ettevõtja võtab kõik vajalikud meetmed selleks, et tagada oma tegevuse jätkuv vastavus käesolevale määrusele. Kui turujärelevalveasutus on tunnistanud ettevõtja või toote nõuetele mittevastavaks ja taotlenud parandusmeetme võtmist kooskõlas artikli 65 lõikega 1, esitab ettevõtja sellele asutusele eduaruandeid seni, kuni asutus otsustab, et parandusmeetme võib lõpetada.

3. Riigi pädeva asutuse taotlusel esitab ettevõtja sellele asutusele järgmise teabe:
- a) kõik ettevõtjad või muud osalejad, kes on kõnealusele ettevõtjale tarninud toodet, sealhulgas toote komponente või varuosi, ning tarnekogus, või kes on osutanud talle käesoleva määrusega hõlmatud teenust;
 - b) kõik ettevõtjad või muud osalejad, kellele kõnealune ettevõtja on tarninud toodet, sealhulgas toote komponente või varuosi, ning tarnekogus, või kellele ta on osutanud käesoleva määrusega hõlmatud teenust.

Esimeses lõigus osutatud ettevõtjate või muude osalejate tuvastamisel esitab ettevõtja riigi pädevale asutusele vähemalt järgmise teabe:

- a) nimetatud ettevõtjate või osalejate kontaktandmed, sealhulgas aadressid ja e-posti aadressid;
 - b) nimetatud ettevõtjate või osalejate maksukohustuslasena registreerimise numbrid ja äriregistri numbrid.
4. Ettevõtja hoiab kõiki käesolevas peatükis osutatud dokumente ja kogu teavet riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul alates ajast, mil ettevõtja asjaomase toote tarnis või see talle tarniti või talle osutati asjaomane teenus või tema osutas teenuse, välja arvatud juhul, kui need dokumendid või teave on tehtud kättesaadavaks artiklis 76 osutatud digitaalse tootepassi kaudu. Ettevõtja esitab dokumentatsiooni ja teabe kümne päeva jooksul alates riigi pädeva asutuse taotluse saamisest.

5. Ettevõtja võib registreeruda asjaomases riiklikus süsteemis, mis on loodud kooskõlas artikli 71 lõikega 5.

Ettevõtja teeb tarbijatele ja kasutajatele kättesaadavaks suhtluskanalid, sealhulgas telefoninumbrid, e-posti aadressid või eraldi jaotised oma veebisaidil, et nad saaksid teatada tootega seotud õnnetusjuhtumitest, muudest juhtumitest või ohutusprobleemidest, millega nad on kokku puutunud.

6. Kui ettevõtja arvates on nõuetele mittevastav toode ohtlik inimeste tervise ja ohutuse ning keskkonna seisukohast, teavitab ta viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus ta toote turul kättesaadavaks tegi, ning esitab üksikasjaliku teabe eelkõige nõuetele mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta. Ettevõtja võib teavitada riigi pädevaid asutusi muust talle teatavaks saanud käesoleva määruse tõenäolisest rikkumisest, nõuetele mittevastavusest ja võetud parandusmeetmetest.
7. Ettevõtja vastutab oma tegevusega seotud, käesoleva artikli või käesoleva peatüki artiklite rikkumise eest kooskõlas lepingulist ja lepinguvälist vastutust käsitleva riigisisese õigusega.

Artikkel 21

Tootjate õigused

1. Tootjal on õigus nõuda oma tarnijatelt ja teenuseosutajatelt teavet, mida tal on vaja nende toodete kohta käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmiseks.

2. Kui tootja suhtes kohaldatakse teada antud asutuse täidetavaid kolmanda isiku ülesandeid, on tootjal õigus nõuda oma tarnijatelt või teenuseosutajatelt, et nad annaksid teada antud asutusele juurdepääsu oma dokumentidele ja ruumidele, kui teada antud asutus vajab sellist juurdepääsu oma ülesannete täitmiseks.
3. Lõikes 1 sätestatud õigusi kohaldatakse ka kasutatud või taastoodetud toodet turule laskva tootja suhtes seoses kasutatud toote tarnijaga, sealhulgas asjakohasel juhul demonteerijaga. Nõutav teave võib muu hulgas hõlmata teavet toote varasema kasutamise ja demonteerimise protsessi kohta.
4. Tootjal on õigus nõuda oma tarnijatelt ja teenuseosutajatelt artikli 15 lõikes 2 nõutud andmeid ja arvutusi seoses tarnete või osutatud teenustega, sealhulgas teada antud asutuse väljastatud vajalikke valideerimisaruandeid.

Artikkel 22

Tootjate kohustused

1. Tootja määrab toote turule laskmisel kindlaks tootetüübi ning järgib seejuures artikli 3 punktis 27 esitatud määratlusega ette nähtud piiranguid. Tootja tagab, et toote toimivust hinnatakse nii kohustuslike põhiomaduste kui ka deklareeritavate põhiomaduste seisukohast. Kui toode on hõlmatud artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tootenõuetega, tagab tootja, et toode on projekteeritud ja valmistatud ka nende nõuete kohaselt.

Füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab toodet 3D-printimise teel, täidab tootjatel lasuvaid kohustusi, kui ta laseb toote turule. Kohustused hõlmavad muu hulgas asjakohaste 3D-andmestike kasutamist, käesoleva määruse alusel kohaldatavatele menetlustele vastavate materjalide kasutamist ning kasutatavate 3D-andmestike, printimismaterjali ja -tehnoloogia ühilduvuse tõendamist.

2. Kui IX lisas sätestatud kohaldatava(te) hindamis- ja tõendamissüsteemi(de) abil on tõendatud toote vastavus kohaldatavatele nõuetele ja käesoleva artikli lõikes 1 osutatud põhiomadustega seotud toimivus, koostab tootja kooskõlas artiklitega 13–15 toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni, kinnitab kooskõlas artiklitega 17 ja 18 CE-märgise ning tagab kohaldataval juhul turul üldiselt mitte kättesaadavate varuosade kättesaadavuse, nagu on osutatud käesoleva artikli lõikes 8, ning kinnitab märgise vastavalt käesoleva artikli lõikele 9.
3. Tootja koostab toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni aluseks oleva tehnilise dokumentatsiooni, milles ta märgib ära järgmise:
 - a) deklareeritud kasutusotstarve, mis kuulub kohaldatava kavandatud kasutusotstarbe kohaldamisalasse;
 - b) kõik toimivuse ja vastavuse tõendamiseks vajalikud asjakohased elemendid;
 - c) teave kehtestatud menetluste kohta, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 4;
 - d) teave IX lisas sätestatud süsteemi või süsteemide kohaldamise kohta;

- e) asjakohasel juhul lihtsustatud menetluste kohaldamine kooskõlas artiklitega 59 ja 61 ning
- f) artikli 15 lõikes 2 osutatud keskkonnakestlikkuse toimivus seoses põhiomadustega.

4. Tootja tagab, et kasutusel on menetlused, mille eesmärk on tagada toodete deklareeritud toimivus ja jätkuv vastavus käesolevale määrusele. Tootedisain, sealhulgas 3D-andmestikud, tootmisprotsessid ja kasutatud materjal peavad olema asjakohased. Kui toodet toodetakse seeriatoodangus, tagab tootja, et on kehtestatud menetlused, millega tagatakse, et toode säilitab oma deklareeritud toimivuse ja on jätkuvalt vastavuses käesoleva määrusega. Muudatused tootedisainis, sealhulgas 3D-andmestikes, tootmisprotsessis ja kasutatud materjalis, peavad olema asjakohased. Kohaldatakse ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide muudatusi võetakse asjakohaselt arvesse ja juhul, kui need mõjutavad toote toimivust või nõuetele vastavust, korraldatakse asjakohase hindamismenetluse alusel uus hindamine.

Kui seoses toote deklareeritud toimivuse ja vastavuse täpsuse, usaldusväärsuse ja muutumatuse tagamisega peetakse seda asjakohaseks, teeb tootja turule lastud või turul kättesaadavaks tehtud toodete pistelist kontrolli, uurib kaebusi, nõuetele mittevastavate toodete ja toodete tagasivõtmise juhtumeid ja peab vajaduse korral vastavasisulist registrit ning teavitab sellest importijaid ja turustajaid.

5. Tootja tagab, et tema toodetel on tootja tootetüübi kordumatu identifitseerimiskood ja olemasolu korral partii- või seerianumber, mis on kasutajate jaoks kergesti nähtav ja loetav. Kui see ei ole toote laadi tõttu võimalik, esitatakse nõutav teave sellele kinnitatud sildil, pakendil või kui ka see pole võimalik, siis tootega kaasas oleval dokumendil.

Kui toote kasutamiseks on vaja eriteadmisi, tähistab tootja esimeses lõigus kirjeldatud viisil toote märkega selle kohta, et toode on ette nähtud ainult kutsealasel eesmärgil kasutamiseks, ning esitab märke klientidele nähtaval viisil enne müügilepingu siduvaks muutumist, sealhulgas kaugmüügi korral. Kui tootel puudub märged selle kohta, et see on ette nähtud ainult kutsealasel eesmärgil kasutamiseks, siis loetakse, et see on ette nähtud ka tavakasutajatele ja tarbijatele käesoleva määruse ja määruse (EL) 2023/988 tähenduses.

Tootja esitab klientidele nähtaval viisil enne müügilepingu siduvaks muutumist käesoleva määruse kohaselt nõutud teabe, sealhulgas kaugmüügi korral.

6. Kui tootja teeb toote turul kättesaadavaks, peab ta hoolt kandma selle eest, et tootega on kaasas IV lisas osutatud üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave asjaomase liikmesriigi kindlaks määratud keeles, või kui keelt ei ole kindlaks määratud, siis kasutajatele hõlpsasti arusaadavas keeles.

7. Hiljemalt 18 kuud pärast artikli 75 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti jõustumist teeb tootja kättesaadavaks artiklis 76 osutatud digitaalse tootepassi artiklis 75 osutatud ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemi kaudu, mis on ühendatud artikli 18 lõike 2 punktis g osutatud andmekandjaga.

8. Selleks et tagada selliste varuosade kättesaadavus, mis ei ole turul tavapäraselt kättesaadavad, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, kehtestades teatavate tooteperede ja tootekategooriate puhul tootjatele kohustuse teha turul kättesaadavaks teatavad varuosad, mis ei ole nende poolt turule lastavate toodete jaoks üldiselt kättesaadavad.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud kohustust kohaldatakse kümne aasta jooksul pärast asjaomase tootetüübi viimase toote turule laskmist, välja arvatud juhul, kui delegeeritud õigusaktis on sätestatud muu ajavahemik.

Tootjad, kelle suhtes kohaldatakse esimeses lõigus sätestatud kohustust, pakuvad varuosi mõistliku ja mittediskrimineeriva hinnaga mõistlikult lühikese tarneperioodi jooksul ning teavitavad sellest üldsust.

9. Selleks et tagada kasutajate jaoks läbipaistvus ja edendada kestlikke tooteid, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, kehtestades konkreetsete tooteperede ja tootekategooriate jaoks kindlad keskkonnakestlikkuse märgistamise nõuded, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) tarbijad tavaliselt valivad ja ostavad seda toodet ning

- b) sõltuvalt paigaldamisest ei ole olelusringi jooksul toote üldine keskkonnatoime oluliselt erinev.

Märgistus põhineb toote toimivusel, mida on hinnatud artikli 5 lõike 1 või artikli 6 lõike 1 kohaselt, ning see peab andma tarbijasõbralikku teavet, mis on arusaadav mittekutselistele kasutajatele.

- 10. Lõikes 9 osutatud delegeeritud õigusaktidega määratakse kindlaks viis, kuidas tootja peab märgise kinnitama, täpsustades järgmist:
 - a) märgise sisu;
 - b) märgise kujundus, võttes arvesse selle nähtavust ja loetavust;
 - c) märgise klientidele esitamise viis, sealhulgas kaugmüügi korral;
 - d) asjakohasel juhul elektroonilised märgiste loomise viisid.
- 11. Tootja, kes arvab või kellel on põhjust uskuda, et tema poolt turule lastud toode ei vasta toimivusdeklaratsioonile või käesolevas määruses sätestatud nõuetele, võtab viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et viia toode nõuetega vastavusse või see asjakohasel juhul turult kõrvaldada või tagasi võtta. Kui probleem on seotud tarnitud komponendi või välisteenusega, teavitab tootja sellest tarnijat või teenuseosutajat ning oma riigi pädevat asutust.

12. Kui toode on ohtlik, teavitab tootja põhjendamatu viivitusega, kuid hiljemalt kolme tööpäeva jooksul kõiki volitatud esindajaid, importijaid, turustajaid, ekspediitorteenuse osutajaid ja veebipõhiseid kauplemiskohti, kes on turustamisel osalenud, ning ka nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus tootja või talle teadaolevad teised ettevõtjad on toote kättesaadavaks teinud. Sel otstarbel esitab tootja kõik olulised andmed ja eeskätt kirjeldab nõuetele mittevastavuse laadi, õnnetuste või juhtumite esinemissagedust ning võetud või soovitatud parandusmeetmeid. Kui ohtlikuks osutunud toode on juba jõudnud lõppkasutaja või tarbijani, keda ei ole võimalik kindlaks teha või kellega ei ole võimalik otse ühendust võtta, levitab tootja meedia- ja muude asjakohaste kanalite kaudu, et tagada võimalikult lai haardeulatus, teavet sobivate meetmete kohta, et ohud kõrvaldada, või kui see ei ole võimalik, neid vähendada. Kui toode on väga ohtlik, kõrvaldab tootja toote turult ja võtab selle omal kulul tagasi.

Artikkel 23

Volitatud esindajate kohustused

1. Tootja, kes asub liidus, võib kirjaliku volitusega määrata kindla volitatud esindaja, kes peab olema liidus asuv füüsiline või juriidiline isik. Tootja, kes ei asu liidus, peab määrama kindla volitatud esindaja.

Volitatud esindaja ülesannete hulka ei kuulu tehnilise dokumentatsiooni koostamine.

2. Volitatud esindaja täidab ülesandeid tootjalt saadud volituse piires. Volitus võimaldab volitatud esindajal teha vähemalt järgmist:
- a) hoida toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni ja tehnilist dokumentatsiooni kättesaadavana riigi pädevatele asutustele;
 - b) riigi pädeva asutuse põhjendatud nõudmisel esitada kõnealusele asutusele kogu teave ja dokumentatsioon, mis on vajalik selleks, et tõendada toote vastavust toimivusdeklaratsioonile ja vastavust muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele;
 - c) lõpetada leping, kui tootja tegevus on olnud vastuolus tema käesoleva määruse kohaste kohustustega, ja teavitada sellest tootjat ja nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus toode turule lastakse, ning oma tegevuskoha riigi pädevat asutust;
 - d) kui on alust arvata, et asjaomane toode ei vasta nõuetele või on ohtlik, teavitada sellest tootjat ja nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus toode turule lastakse, ning volitatud esindaja riigi pädevat asutust ja
 - e) teha riigi pädevate asutustega nende nõudmisel koostööd kõigi meetmete vallas, mis võetakse volitatud esindaja volitusega hõlmatud toodetest tulenevate ohtude kõrvaldamiseks ja tootenõuetele mittevastavuse kõrvaldamiseks.

3. Volitatud esindaja tõendab dokumentide alusel, et
 - a) tootele on kinnitatud CE-märkis ja märgistus kooskõlas artikli 22 lõikega 9,
 - b) tootega on kaasas toimivus- ja vastavusdeklaratsioon või see deklaratsioon on kättesaadav kooskõlas artikli 16 lõikega 1 või 2 ja
 - c) tootja on täitnud artikli 22 lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud nõuded.
4. Kui volitatud esindaja tuvastab käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud nõuetele mittevastavuse, palub ta tootjal tegutseda kooskõlas artikli 22 lõigetega 11 ja 12.

Artikkel 24

Importijate kohustused

1. Importijad lasevad turule üksnes käesolevale määrusele vastavaid tooteid.
2. Enne toote turule laskmist tagab importija, et tootja on tõendanud toote vastavust kohaldatavatele nõuetele ja selle toimivust seoses asjakohaste põhiomadustega kooskõlas artikli 22 lõigetega 1 ja 2.

Importija tagab, et

- a) tootja on koostanud artikli 22 lõikes 3 osutatud tehnilise dokumentatsiooni;
- b) tootele on kinnitatud CE-märgis ja märgistus kooskõlas artikli 22 lõikega 9,
- c) tootega on kaasas toimivus- ja vastavusdeklaratsioon või et deklaratsioon on kättesaadav kooskõlas artikli 16 lõikega 1 või 2 ja
- d) tootja on täitnud artikli 22 lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud nõuded.

- 3. Importija tõendab, et tootja on deklareerinud toote kasutusotstarbe, ning tagab, et tootega on kaasas IV lisas osutatud üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave asjaomase liikmesriigi kindlaks määratud keeles, või kui keelt ei ole kindlaks määratud, siis kasutajatele hõlpsasti arusaadavas keeles. Importija esitab nähtaval viisil klientidele enne müügilepingu siduvaks muutumist teabe, mis esitatakse käesoleva määruse või ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide kohaselt, sealhulgas kaugmüügi korral.
- 4. Importija tagab, et sel ajal, kui toode on tema vastutuse all, ei ohusta selle ladustamis- või transportimistingimused toote vastavust toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile ega muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele.

5. Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile või muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele, ei lase ta toodet turule enne, kui see vastab lisatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile ning muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele või kui toimivus- ja vastavusdeklaratsioon on parandatud. Kui toode on ohtlik, teavitab importija sellest tootjat ja vastutavat riigi pädevat asutust.
6. Importija märgib tootele, või kui see ei ole võimalik, pakendile või tootega kaasas olevale dokumendile oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi, tegevuskoha aadressi, kontaktaadressi ja kättesaadava elektroonilise sidevahendi andmed.
7. Importija uurib kaebusi ning peab vajaduse korral kaebuste, nõuetele mittevastavate toodete ja toodete turult kõrvaldamise või tagasivõtmise juhtumite registrit ning teavitab tootjaid ja turustajaid sellisest järelevalvest.
8. Importijad, kes arvavad või kellel on põhjust uskuda et nende poolt turule lastud toode ei vasta toimivusdeklaratsioonile või muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed kõnealuse toote nõuetega vastavusse viimiseks või asjakohasel juhul turult kõrvaldamiseks või tagasivõtmiseks. Kui toode on ohtlik, teavitavad importijad sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, mille turul nad toote kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad nõuetele mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

9. Importijad, kes tegelevad müügiga lõppkasutajatele, täidavad ka turustajatele kehtestatud kohustusi.

Artikkel 25

Turustajate kohustused

1. Tooteid turul kättesaadavaks tehes täidavad turustajad käesolevas määruses sätestatud kohustusi nõuetekohase hoolsusega.
2. Enne toote turul kättesaadavaks tegemist tõendab turustaja, et
 - a) tootele on kinnitatud CE-märgis ja kui see on nõutav, märgistus kooskõlas artikli 22 lõikega 9;
 - b) tootega on nõutaval juhul kaasas toimivus- ja vastavusdeklaratsioon või see deklaratsioon on kättesaadav kooskõlas artikli 16 lõikega 2;
 - c) tootega on kaasas üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave kooskõlas artikli 22 lõikega 6 keeles, mis on lõppkasutajatele kergesti arusaadav selles liikmesriigis, kus toode turul kättesaadavaks tehakse;
 - d) tootja ja importija on täitnud vastavalt artikli 22 lõigetes 5 ja 7 ning artikli 24 lõikes 6 sätestatud nõudeid.
3. Turustaja esitab klientidele nähtaval viisil enne müügilepingu siduvaks muutumist teabe, mis tuleb esitada käesoleva määruse kohaselt, sealhulgas kaugmüügi korral.

4. Kui turustaja arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta toimivusdeklaratsioonile või muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele, ei tee ta toodet turul kättesaadavaks enne, kui see on viidud vastavusse lisatud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooniga ning muude käesoleva määruse alusel kohaldatavate nõuetega. Kui toode on ohtlik, teavitab turustaja sellest tootjat ja vastutavat riigi pädevat asutust.
5. Turustaja tagab, et sel ajal, kui toode on tema vastutusel, ei ohusta selle ladustamis- ega transportimistingimused toote vastavust toimivusdeklaratsioonile ega muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele.
6. Turustaja, kes arvab või kellel on põhjust uskuda, et tema poolt turule lastud toode ei vasta toimivusdeklaratsioonile või muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele, tagab vajalike parandusmeetmete võtmise kõnealuse toote vastavusse viimiseks või asjakohasel juhul turult kõrvaldamiseks või tagasivõtmiseks. Kui toode on ohtlik, teavitab turustaja sellest viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, mille turul nad toote kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad nõuetele mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

Artikkel 26

Juhtumid, mil tootjate kohustusi kohaldatakse importijate ja turustajate suhtes

1. Importijat või turustajat käsitatakse käesoleva määruse tähenduses tootjana ja tema suhtes kohaldatakse artiklist 22 tulenevaid tootja kohustusi juhul, kui:
 - a) ta laseb toote turule oma nime või kaubamärgi all;
 - b) ta muudab toodet tahtlikult või toodet muudetakse tahtmatult nii, et see võib mõjutada vastavust toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile või käesolevas määruuses sätestatud või kooskõlas käesoleva määruusega vastu võetud nõuetele;
 - c) ta teeb toote turul kättesaadavaks sellise deklareeritud kasutusotstarbega, mis erineb kasutusotstarbest, mille tootja deklareeris toote puhul hindamisel ja tõendamisel;
 - d) ta väidab, et tootel on omadused, mis erinevad tootja deklareeritud omadustest, või
 - e) ta võtab endale tootja rolli.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka ettevõtja suhtes, kes laseb turule
 - a) kasutatud toote, mis on hõlmatud ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga, mis kehtestab kasutatud tooteid käsitlevad sätted;

- b) kasutatud toote, mis ei ole hõlmatudühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga, mis kehtestab kasutatud tooteid käsitlevad sätted, ja mida ei ole varem liidu turule lastud;
- c) taastoodetud toote.

3. Lõiget 1 ei kohaldata juhul, kui ettevõtja üksnes

- a) lisab tootja esitatud teabe tõlked;
- b) asendab juba turule lastud toote välispakendi, sealhulgas muudab pakendi suurust, tingimusel et ta pakendab toote ümber nii, et see ei mõjuta toote algset seisukorda ning käesoleva määruse kohaselt esitatav teave on endiselt nõuetekohaselt kättesaadav.

4. Lõikes 3 osutatud tegevust korraldab ettevõtja teavitab sellest tootjat või tema volitatud esindajat, olenemata sellest, kas tooted kuuluvad ettevõtjale või ta osutab teenust. Ümberpakendamine toimub nii, et see ei mõjuta toote algset seisukorda ega käesolevale määrusele vastavust ning käesoleva määruse kohaselt nõutav teave on endiselt nõuetekohaselt kättesaadav. Ettevõtja täidab käesolevas määruses sätestatud kohustusi nõuetekohase hooldsusega.

Artikkel 27

Ekspediitorteenuse osutajate kohustused

1. Kui ekspediitorteenuse osutaja aitab kaasa toote turul kättesaadavaks tegemisele, täidab ta käesolevas määruses sätestatud kohustusi nõuetekohase hoolsusega.
2. Ekspediitorteenuse osutaja tagab, et kättesaadavaks tehakse või tootega on kaasas tootja või importija esitatud märgistus ja dokumendid, eelkõige
 - a) artikli 22 lõikes 9 osutatud CE-märgis ja märgistus,
 - b) toimivus- ja vastavusdeklaratsioon,
 - c) artikli 22 lõikes 6 osutatud üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave.
3. Ekspediitorteenuse osutaja tagab, et ladustamise, pakendamise, adresseerimise või saatmise tingimused ei sea ohtu toodete vastavust selle toimivusdeklaratsioonile ega muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele. Ehitustoodete tootjad või importijad esitavad ekspediitorteenuse osutajatele üksikasjaliku teabe, mis on vajalik toote ohutu ladustamise, pakendamise, adresseerimise või saatmise ja edasise toimimise tagamiseks.
4. Ekspediitorteenuse osutajad aitavad kaasa toodete turult kõrvaldamisele või tagasivõtmisele, olenemata sellest, kas see toimub turujärelevalveasutuste, tootjate, volitatud esindajate või importijate algatusel.

5. Kui ekspediitorteenuse osutaja arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile või muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele, ei aita ta toote turule laskmisele kaasa enne, kui see vastab asjaomasele toimivus- ja vastavusdeklaratsioonile ning muudele käesoleva määruse alusel kohaldatavatele nõuetele või kui toimivus- ja vastavusdeklaratsioon on parandatud. Kui toode on ohtlik, teavitab ekspediitorteenuse osutaja sellest tootjat ja vastutavat riigi pädevat asutust.

Artikkel 28

Veebipõhiste kauplemiskohtade kohustused

1. Veebipõhine kauplemiskoht
- a) kavandab ja korraldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065²⁷ artikli 31 lõike 1 järgimiseks oma veebiliidese viisil, mis võimaldab ettevõtjatel täita käesoleva määruse artikli 29 lõikest 2 tulenevaid kohustusi;
 - b) loob ühtse kontaktpunkti, mille kaudu saab vahetada teavet liikmesriikide pädevate asutustega seoses käesoleva määruse järgimisega ja mis võib olla sama mis määruse (EL) 2023/988 artikli 22 lõikes 1 või määruse (EL) 2022/2065 artikli 11 lõikes 1 osutatud kontaktpunkt;

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).

- c) vastab kooskõlas määruse (EL) 2022/2065 artikliga 16 saadud teadetele, millega teavitatakse tootega seotud õnnetusjuhtumitest ja muudest juhtumitest;
 - d) teeb koostööd, et tagada mõjusad turujärelevalvemeetmed, sealhulgas hoidub takistamast selliste meetmete võtmist;
 - e) teavitab riigi pädevaid asutusi kõikidest meetmetest, mis on võetud seoses käesoleva määrusega hõlmatud toodete nõuetele mittevastavuse või kahtlustatava nõuetele mittevastavusega;
 - f) loob korrapärase ja struktureeritud teabevahetuse sisu kohta, mille veebipõhised kauplemiskohad on riigi pädevate asutuste taotlusel eemaldanud;
2. Liikmesriigid tagavad oma turujärelevalveasutustele kõigi käesoleva määrusega hõlmatud toodete puhul määruse (EL) 2019/1020 artikli 14 kohaselt antava õiguse anda veebipõhisele kauplemiskohale korraldus eemaldada oma veebiliidesest konkreetne ebaseaduslik sisu, milles viidatakse nõuetele mittevastavale tootele, keelata sellele sisule juurdepääs või esitada lõppkasutajatele sisule juurdepääsul sõnaselge hoiatus. Selline korraldus peab vastama määruse (EL) 2022/2065 artiklile 9.
3. Veebipõhine kauplemiskoht võtab vajalikud meetmed käesoleva artikli lõikes 2 osutatud korralduste vastuvõtmiseks ja käsitlemiseks kooskõlas määruse (EL) 2022/2065 artikliga 9.

4. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka tootjate, importijate ja turustajate suhtes, kes pakuvad tooteid veebis ilma veebipõhise kauplemiskoha kaasatuseta.

Artikkel 29

Veebi- ja muu kaugmüük

1. Veebis või muude kaugmüügivahendite kaudu müüdavad tooted loetakse turul kättesaadavaks tehnikuks, kui pakkumine on suunatud liidus asuvatele klientidele. Müügipakkumine loetakse liidus asuvatele klientidele suunatuks siis, kui asjaomane ettevõtja suunab oma tegevuse ükskõik millisel viisil liikmesriiki. Muu hulgas loetakse pakkumine liidus asuvatele klientidele suunatuks juhul, kui
- a) ettevõtja kasutab liikmesriigi vääringut;
 - b) ettevõtja on kasutanud mõnes liikmesriigis registreeritud interneti domeeninime või kasutab interneti domeeninime, mis viitab liidule või mõnele liikmesriigile, või
 - c) nende geograafiliste piirkondade hulka, kuhu on võimalik kaupa tellida, kuulub mõni liikmesriik.

Esimeses lõigus loetletud tingimusi ei kohaldata, kui ettevõtja välistab selgesõnaliselt ja sisuliselt liidu turu.

2. Kui ettevõtja teeb toote turul kättesaadavaks veebis või muude kaugmüügivahendite kaudu, märgitakse toote müügipakkumises nõutaval juhul selgelt ja nähtavalt CE-märgis, artikli 18 lõikes 2 loetletud teave, artikli 22 lõike 9 kohane märgis ja artikli 22 lõike 7 kohaselt digitaalse tootepassiga ühendatud andmekandja.
3. Iga füüsiline või juriidiline isik, kes osutab toodete turule laskmiseks vahendusteenust, täidab osutatavate teenustega seotud lõike 2 kohaseid ettevõtja kohustusi.

Artikkel 30

Ettevõtjate kohustusi ja õigusi käsitlevad rakendusaktid

Kui see on vajalik käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamise tagamiseks ja üksnes niivõrd, kuivõrd see on vajalik, et vältida erinevaid tavasid, mis killustavad siseturgu ettevõtjate jaoks, võib komisjon võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse üksikasjad selle kohta, kuidas ettevõtjad peavad täitma käesolevas peatükis sätestatud kohustusi ja kasutama käesolevas peatükis sätestatud õigusi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IV peatükk

Euroopa hindamisdokumendid

Artikkel 31

Euroopa hindamisdokumendid

1. Meetodid ja kriteeriumid toodete, sealhulgas kasutatud toodete toimivuse hindamiseks seoses nende põhiomadustega võib sätestada Euroopa hindamisdokumentides, tingimusel et tooted ei ole hõlmatud järgmisega:
 - a) ühtlustatud standard, mis on tehtud kohustuslikuks artikli 5 lõikes 8 osutatud rakendusaktiga;
 - b) artikli 6 lõikes 1 osutatud rakendusakt; või
 - c) ühtlustatud standard, mis esitatakse vähem kui ühe aasta jooksul kooskõlas artikli 5 lõikes 2 osutatud standardimistaotlusega.
2. Toodet ei loeta lõikes 1 osutatud ühtlustatud standardite või rakendusaktidega hõlmatuks juhul, kui:
 - a) toote deklareeritud kasutusotstarve jääb väljapoole ühtlustatud standardis või rakendusaktis sätestatud kavandatud kasutusotstarvet,
 - b) kasutatavad materjalid erinevad ühtlustatud standardi või rakendusakti kohastest materjalidest, või

c) ühtlustatud standardis või rakendusaktis osutatud hindamismeetod ei ole toote jaoks asjakohane.

3. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon võib kokkuleppel komisjoniga koostada ja võtta vastu Euroopa hindamisdokumendi pärast tootjalt, tootjate rühmalt või tootjate ühenduselt Euroopa tehnilise hindamise taotluse saamist või komisjoni algatusel.

Euroopa hindamisdokumentide koostamise alus on I lisa ehitistele esitatavad põhinõuded ja II lisa sätestatud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalaste põhiomaduste loetelu.

Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamisel ja vastuvõtmisel järgitakse artiklis 32 sätestatud põhimõtteid ja menetlust.

4. Euroopa hindamisdokumente ei koostata toote põhiomaduse või hindamismeetodi kohta juhul, kui on olemas mõni teine Euroopa hindamisdokument, mis hõlmab selle konkreetse toote sama põhiomadust või hindamismeetodit ja mille viide on juba avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* või mis on esitatud komisjonile hindamiseks vastavalt artikli 34 lõikele 1.
5. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon ja komisjon võivad Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamise taotlused ühendada või nende rahuldamisest keelduda kooskõlas VI lisa punktiga 5.

6. Alates ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 5 lõikega 8 või artikli 6 lõikega 1 ja mis hõlmab sama toodet ja sama kavandatud kasutusotstarvet kui Euroopa hindamisdokument, kohustusliku kohaldamise kuupäevast ei kasutata Euroopa hindamisdokumendi enam käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil. Sellisel juhul jätab komisjon Euroopa hindamisdokumendi viite välja *Euroopa Liidu Teatajast*.
7. Euroopa hindamisdokumendid on artiklis 37 sätestatud Euroopa tehnilise hinnangu alus.

Artikkel 32

Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamise ja vastuvõtmise põhimõtted ja menetlus

1. Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamisel ja vastuvõtmisel järgivad üksikud tehnilise hindamise asutused ja tehnilise hindamise asutuste organisatsioon VI lisas sätestatud menetlust.
2. Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamisel ja vastuvõtmisel teevad üksikud tehnilise hindamise asutused ja tehnilise hindamise asutuste organisatsioon järgmist:
 - a) on läbipaistvad liikmesriikidele, asjaomasele tootjale ja teistele tootjatele ning sidusrühmadele, kes on teavitamist taotlenud;
 - b) avaldavad komisjonile konfidentsiaalset teavet ainult siis, kui see on vajalik, et hinnata Euroopa hindamisdokumendi vastavust õigusnormidele ning kaitsta ärisaladust ja konfidentsiaalsust;
 - c) määravad kindlaks sobivad kohustuslikud tähtajad, et vältida põhjendamatu viivitust;

- d) võimaldavad liikmesriikidel ja komisjonil asjakohasel viisil osaleda;
- e) on tootjate jaoks kulutõhusad ja
- f) tagavad piisava kollegiaalsuse ja koordineerimise kõnealuse toote jaoks määratud tehnilise hindamise asutuste vahel.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud nõuete järgimisel peab olema võimalik avaldada vähemalt toote nimetus kinnitamise etapis, edastada VI lisa punktis 3 osutatud tööprogramm ning avaldada VI lisa punktis 8 osutatud Euroopa hindamisdokumendi kavandi üksikasjalik sisu.

- 3. Tehnilise hindamise asutused kannavad koos tehnilise hindamise asutuste organisatsiooniga kõik Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamise ja vastuvõtmise kulud, välja arvatud juhul, kui väljatöötamise on algatanud komisjon.
- 4. Tehnilise hindamise asutused ja tehnilise hindamise asutuste organisatsioon väldivad Euroopa hindamisdokumentide korduvust, kui toodete eristamine ei ole tehniliselt põhjendatud. Nad eelistavad ennekõike uue Euroopa hindamisdokumendi koostamise asemel olemasoleva Euroopa hindamisdokumendi kohaldamisala laiendamist.
- 5. Komisjonil on õigus pärast tehnilise hindamise asutuste organisatsiooniga konsulteerimist võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte VI lisa muutmiseks, et lisada Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamise ja vastuvõtmise jaoks menetlusnorme, kui see on vajalik nende dokumentide süsteemi heaks toimimiseks.

Artikkel 33

Tehnilise hindamise asutuse kohustused Euroopa tehnilise hindamise taotluse saamisel

1. Kui tehnilise hindamise asutus saab Euroopa tehnilise hindamise taotluse mõnelt tootjalt, tootjate rühmalt või tootjate ühenduselt, täidab ta järgmisi nõudeid:
 - a) kui toode on hõlmatud ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga või Euroopa hindamisdokumenti ei saa koostada kooskõlas artikliga 31, teatab tehnilise hindamise asutus taotlejale, et Euroopa tehnilist hinnangut ei saa väljastada;
 - b) kui toode on täielikult hõlmatud Euroopa hindamisdokumendiga, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, teatab tehnilise hindamise asutus taotlejale, et Euroopa tehnilise hinnangu andmisel lähtutakse viidatud Euroopa hindamisdokumendist;
 - c) kui toote kohta on võimalik koostada artiklis 31 osutatud Euroopa hindamisdokument ja sellist dokumenti ei ole väljatöötamisel, teavitab tehnilise hindamise asutus taotlejat VI lisas sätestatud menetluste algatamisest.

Käesoleva artikli esimese lõigu punktis c osutatud juhtudel – kuid kui sama toodet hõlmav ühtlustatud standard esitatakse eeldatavasti ühest aastast pikema ajavahemiku jooksul, nagu on sätestatud artikli 5 lõikes 2 osutatud standardimistaotluses –, teavitab tehnilise hindamise asutus taotlejat võimalusest, et artikli 31 lõike 6 kohaselt Euroopa hindamisdokumenti enam ei kasutata.

2. Käesoleva artikli lõike 1, esimese lõigu punktides b ja c osutatud juhtudel teatab tehnilise hindamise asutus tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile ja komisjonile taotluse sisust ning viitab asjaomasele delegeeritud õigusaktile, milles määratakse kindlaks artikli 10 lõikes 2 osutatud hindamis- ja tõendamissüsteem, mida tehnilise hindamise asutus kavatseb kõnealuse toote suhtes kohaldada, või teatab sellise delegeeritud õigusakti puudumisest.
3. Kui komisjon leiab, et puudub asjaomast toodet hõlmav delegeeritud õigusakt, milles määratakse kindlaks hindamis- ja tõendamissüsteem, võib ta sellise delegeeritud õigusakti kooskõlas artikli 10 lõikega 2 vastu võtta.

Artikkel 34

Viidete avaldamine

1. Komisjon hindab kooskõlas VI lisa punktiga 9 Euroopa hindamisdokumentide vastavust ühtlustatud tehnilistele spetsifikatsioonidele, käesolevale määrusele ja muule liidu õigusele. Kui Euroopa hindamisdokument vastab kohaldatavatele õiguslikele nõuetele, avaldab komisjon viivitamata viite sellele dokumendile *Euroopa Liidu Teatajas*. Kui viidet Euroopa hindamisdokumendile ei saa *Euroopa Liidu Teatajas* avaldada, võib komisjon avaldada selle viite piirangutega.

2. Pärast käesoleva artikli lõike 1 kohast avaldamist võib Euroopa hindamisdokumendi koostöös artikliga 37 kasutada Euroopa tehnilise hindamise alusena kümne aasta jooksul, välja arvatud juhul, kui viide Euroopa hindamisdokumendile on *Euroopa Liidu Teatajast* välja jäetud või kõnealust Euroopa hindamisdokumendi enam ei kasutata vastavalt artikli 31 lõikele 6. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon võib kõnealuse ajavahemiku viimasel aastal otsustada esitada Euroopa hindamisdokumendi uuendamiseks. Sellisel juhul hindab komisjon Euroopa hindamisdokumendi uuesti koostöös käesoleva artikli lõikega 1.

Artikkel 35

Euroopa hindamisdokumendi sisu

1. Euroopa hindamisdokument sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:
 - a) hõlmatud toote või tootekategooria kirjeldus ja selle kavandatud kasutusotstarve ning
 - b) loetelu toote või tootekategooria põhiomadustest, mis on asjakohased kavandatud kasutusotstarbe seisukohast ning milles tootja ja tehnilise hindamise asutuste organisatsioon on kokku leppinud, ja II lisas kehtestatud eelnevalt kindlaks määratud keskkonnavalastest põhiomadustest ning meetoditest ja kriteeriumidest, mille abil hinnatakse toote või tootekategooria toimivust seoses nende loetletud põhiomadustega.
2. Euroopa hindamisdokumendis esitatakse:
 - a) tehnilised üksikasjad, mida on vaja artikli 10 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide kohaselt kohaldatavate hindamis- ja tõendamissüsteemide rakendamiseks;

- b) suunised, sealhulgas IV lisa osutatud üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe koostamiseks vajalikud tehnilised üksikasjad;
 - c) suunised, millega tagatakse toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni inim- ja masinloetavate vormingute koostalitlusvõime kooskõlas lõike 16 lõike 2 punktiga b.
3. Kui toote toimivust on võimalik asjakohaselt hinnata selle põhiomaduste alusel, sealhulgas hindamismeetodite või -kriteeriumide abil, mis on ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides või muudes Euroopa hindamisdokumentides nende jaoks juba sätestatud, lisatakse need olemasolevad põhiomadused ning nende meetodid ja kriteeriumid Euroopa hindamisdokumendi, välja arvatud juhul, kui tehnilistel põhjustel on vaja sellest reeglist kõrvale kalduda.
- Kohaldataval juhul kohaldatakse neid põhimõtteid ka artikli 5 lõike 5 kohaselt vastu võetud piirtasemete ja toimivusklasside suhtes.

Artikkel 36

Ametlikud vastuväited Euroopa hindamisdokumentide kohta

1. Liikmesriik teavitab komisjoni alati, kui ta on seisukohal, et Euroopa hindamisdokument
- a) ei vasta kõikidele kohaldatavatele õiguslikele nõuetele või nõudmistele, mida tuleb täita seoses hõlmatavate põhiomadustega, pidades silmas I lisa sätestatud ehitistele esitatavaid põhinõudeid ja II lisa sätestatud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnavalaseid põhiomadusi;

- b) tekitab olulist kahtlust inimeste tervise ja ohutuse, keskkonnakaitse või tarbijakaitse seisukohast;
- c) ei vasta artikli 31 lõikes 1 sätestatud nõuetele.

Asjaomane liikmesriik põhjendab oma seisukohta. Komisjon konsulteerib asjaomase liikmesriigi tõstatatud küsimustes teiste liikmesriikidega.

- 2. Võttes arvesse kõigi teiste liikmesriikide seisukohti, otsustab komisjon, kas avaldada viited asjaomastele Euroopa hindamisdokumentidele *Euroopa Liidu Teatajas*, jätta need avaldamata, avaldada need seal piirangutega, need säilitada või säilitada piirangutega või need *Euroopa Liidu Teatajast* välja jätta.
- 3. Komisjon teavitab lõikes 2 osutatud otsusest liikmesriike ja tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni ning taotleb vajaduse korral asjaomase Euroopa hindamisdokumendi läbivaatamist.

Artikkel 37

Euroopa tehniline hinnang

- 1. Euroopa tehnilise hinnangu annab tehnilise hindamise asutus tootja taotluse korral Euroopa hindamisdokumendi alusel, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas artikliga 34.

Kui on olemas Euroopa hindamisdokument, mille viide on kooskõlas artikliga 34 avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, võidakse Euroopa tehniline hinnang anda isegi juhul, kui esitatud on standardimistaotlus. See on võimalik seni, kuni Euroopa hindamisdokumenti vastavalt artikli 31 lõikele 6 enam ei kasutata.

2. Kui esitatakse Euroopa tehnilise hindamise taotlus, kohaldatakse VI lisas sätestatud menetlust.
3. Euroopa tehniline hinnang sisaldab selliste põhiomaduste kohta deklareeritavat toimivust tasemete või klasside kaupa või kirjeldusena, milles tootja ja Euroopa tehnilise hinnangu taotluse saanud tehnilise hindamise asutus on deklareeritud kasutusotstarbe jaoks kokku leppinud, ning tehnilisi andmeid, mis on vajalikud hindamis- ja tõendamissüsteemi rakendamiseks.

Euroopa tehniline hinnang hõlmab ka artikli 15 lõikes 3 loetletud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalaste põhiomaduste hindamist.

4. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, et kehtestada Euroopa tehnilise hinnangu vorming.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Euroopa hindamisdokumendi alusel antud Euroopa tehnilised hinnangud kehtivad viis aastat pärast artikli 34 lõikes 2 sätestatud ajavahemiku lõppu või viis aastat pärast seda, kui viide Euroopa hindamisdokumendile jäeti välja *Euroopa Liidu Teatajast*.

Kui asjaomast Euroopa hindamisdokumenti toote kohta artikli 31 lõike 6 kohaselt enam ei kasutata, ei tohi seda toodet Euroopa tehnilise hinnangu alusel enam turule lasta.

6. Euroopa hindamisdokumendiga hõlmatud toodetele, mille kohta on antud Euroopa tehniline hinnang, võib kinnitada CE-märgise ja nad võivad seega saada sama staatuse nagu see on toodetel, mille CE-märgis põhineb ühtlustatud tehnilistel spetsifikatsioonidel, tingimusel et tootja on täitnud käesolevas määruses sätestatud kohustused. Kui need kohustused on seotud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega, viitab tootja nende asemel või – kui ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid on samuti asjakohased – lisaks nendele Euroopa hindamisdokumendile.

V peatükk

Tehnilise hindamise asutused

Artikkel 38

Määrajaasutused

1. Liikmesriigid, kes soovivad määrata tehnilise hindamise asutused, määravad ühe määrajaasutuse, kes vastutab tehnilise hindamise asutuste hindamiseks ja määramiseks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest. Määrajaasutused peavad vastama nõuetele, mis on artikli 43 lõikes 1 ja artiklis 44 sätestatud teavitavatele asutustele. Liikmesriigid võivad määrata määrajaasutuseks artiklis 43 osutatud teavitava asutuse. Määrajaasutusi ei saa määrata kooskõlas artikli 39 lõikega 1.
2. Määrajaasutuste ja määramismenetluste suhtes kohaldatakse teavitavate asutuste ja teavitamismenetluste suhtes kohaldatavaid sätteid, välja arvatud juhul, kui käesolevas peatükis on sätestatud teisiti.

Artikkel 39

Tehnilise hindamise asutuste määramine, järelevalve ja hindamine

1. Liikmesriigid võivad määrata oma territooriumil määrajaasutuste kaudu tehnilise hindamise asutused ühe või mitme VII lisas loetletud tootepere jaoks. Samuti võivad liikmesriigid määrata oma territooriumil tehnilise hindamise asutustele pädevuse kujunemisjärgus või uuenduslike toodete vallas, mis ei kuulu juba VII lisas loetletud olemasolevatesse tooteperedesse.

Liikmesriigid teatavad komisjonile tehnilise hindamise asutuse nime, aadressi ja tootepere(d), milles tal on pädevus.

2. Komisjon määrab igale tehnilise hindamise asutusele identifitseerimisnumbri.

Komisjon teeb käesoleva määruse alusel määratud tehnilise hindamise asutuste loetelu üldsusele kättesaadavaks elektrooniliselt ning märgib võimalikult täpselt nende identifitseerimisnumbrid, tootepereid, mille jaoks need määrati, ja võimalikud piirangud.

Komisjon tagab kõnealuse loetelu ajakohastamise.

3. Määrajaasutus teeb järelevalvet asjaomases liikmesriigis määratud tehnilise hindamise asutuste ning vajaduse korral nende tütarettevõtjate ja alltöövõtjate tegevuse ja pädevuse üle ning hindab, kas käesolevas peatükis sätestatud asjaomased nõuded on täidetud. Määrajaasutus kehtestab käesoleva määruse rikkumise korral tehnilise hindamise asutuste suhtes parandusmeetmed.

Liikmesriigid teatavad komisjonile riigisisestest menetlustest, mida kohaldatakse tehnilise hindamise asutuste määramise suhtes, nende tegevuse ja pädevuse järelevalve tulemustest ning kõnealuse teabe muudatustest.

4. Tehnilise hindamise asutused teavitavad viivitamata ja hiljemalt 15 päeva jooksul määrajaasutust muudatustest, mis võivad mõjutada nende vastavust käesolevas peatükis sätestatud nõuetele või võimet täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.

5. Asjaomase määrajaasutuse taotlusel esitavad tehnilise hindamise asutused kogu asjakohase teabe ja dokumentatsiooni, mis on vajalik selleks, et määrajaasutus, komisjon ja liikmesriigid saaksid tõendada nende vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele.
6. Kui tehnilise hindamise asutus ei vasta enam käesoleva määruse kohastele nõuetele, siis asjakohasel juhul ja sõltuvalt nõuete täitmata jätmise raskusastmest piirab määrajaasutus kõnealuse tehnilise hindamise asutuse määramise otsust, peatab selle või tunnistab selle kehtetuks asjaomase tootepere puhul. Kui tehnilise hindamise asutus ei ole korduvalt järginud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 kehtestatud parandusmeetmeid, võib määrajaasutus kõnealuse tehnilise hindamise asutuse määramise otsust piirata, selle peatada või kehtetuks tunnistada. Määrajaasutus teavitab piirangust, peatamisest või kehtetuks tunnistamisest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike. Kohaldatakse artikli 53 lõiget 2 ja artiklit 54.

Artikkel 40

Tehnilise hindamise asutustele esitatavad nõuded

1. Tehnilise hindamise asutusel peavad olema hindamispädevus ja -vahendid seoses tootepereodega, mille jaoks ta on määratud. Tehnilise hindamise asutus võtab tööle otsustuspädevad töötajad ning vähemalt pooled tehnilise pädevusega töötajad vastavalt määrava liikmesriigi õigusele.
2. Tehnilise hindamise asutus peab talle määratud pädevusalas vastama VIII lisas esitatud nõuetele. Kohaldatakse artikli 46 lõikeid 2–5, artikli 46 lõike 6 punkte a ja b, artikli 46 lõikeid 7, 8, 9 ja 11 ning artiklit 47.

3. Tehnilise hindamise asutuste organisatsiooniskeem ja asutuse sees otsuseid langetavate organite liikmete nimed peavad olema üldsusele kättesaadavad.
4. Tehnilise hindamise asutus osaleb tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni tegevuses või tagab, et tema hindamispädevusega töötajaid teavitatakse nendest tegevustest.

Artikkel 41

Tehnilise hindamise asutuste koordineerimine

1. Tehnilise hindamise asutused loovad käesoleva määruse alusel toimuvaks tehniliseks hindamiseks organisatsiooni (edaspidi „tehnilise hindamise asutuste organisatsioon“).
2. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon täidab vähemalt järgmisi ülesandeid:
 - a) esitab komisjonile Euroopa hindamisdokumentidega seotud asjakohase tehnilise sisu, kui artikli 4 lõikes 2 osutatud töökava kohaselt töötatakse välja samadel tootepereidel põhinevad ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid. See teave põhineb tihedal koostööl asjaomaste Euroopa standardiorganisatsioonidega;
 - b) korraldab tehnilise hindamise asutuste koordineerimist ning vajaduse korral tagab koostöö ja konsulteerimise muude sidusrühmadega;
 - c) tagab parima tava näidete jagamise tehnilise hindamise asutuste vahel, et suurendada tõhusust ja teenindada paremini ehitussektorit;
 - d) töötab välja ja võtab vastu Euroopa hindamisdokumente;

- e) koordineerib artikli 59 lõikes 2, artikli 60 lõikes 2 ja artikli 61 lõikes 2 sätestatud menetluste kohaldamist ning annab selleks vajalikku abi;
- f) teavitab komisjoni Euroopa hindamisdokumentide koostamisega seotud küsimustest ning artikli 60 lõikes 2 ja artikli 61 lõikes 2 sätestatud menetluste tõlgendamisega seotud aspektidest ja esitab saadud kogemustele tuginedes komisjonile parandusettepanekuid;
- g) edastab komisjonile ja tehnilise hindamise asutuse määranud liikmesriigile kõik tähelepanekud tehnilise hindamise asutuse kohta, kes ei täida oma ülesandeid kooskõlas artikli 60 lõikes 2 ja artikli 61 lõikes 2 sätestatud menetlustega;
- h) esitab komisjonile igal aastal aruande järgmise kohta:
 - i) eespool nimetatud ülesannete täitmine;
 - ii) Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamise ülesannete määramine tehnilise hindamise asutustele;
 - iii) tehnilise hindamise asutuste ülesannete ühtlane geograafiline jaotus;
 - iv) iga Euroopa hindamisdokumendi kohta väljastatud Euroopa tehnilised hinnangud, sealhulgas asjaomaste tehnilise hindamise asutuste ja dokumente saavate tootjate geograafiline jaotus ning
 - v) tehnilise hindamise asutuste toimivus ja sõltumatus ning

- i) tagab, et vastu võetud Euroopa hindamisdokumendid ja viited Euroopa tehnilistele hinnangutele on üldsusele kättesaadavad.

Nimetatud ülesannete täitmiseks loob tehnilise hindamise asutuste organisatsioon sekretariaadi.

- 3. Liikmesriigid tagavad, et tehnilise hindamise asutused toetavad piisavalt tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni rahaliste vahendite ja inimressurssidega. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon määrab kindlaks iga tehnilise hindamise asutuse panuse, mis on iga tehnilise hindamise asutuse tegevusega seotud aastaeelarvet või -käivet arvesse võttes proportsionaalne.
- 4. Tehnilise hindamise asutuse kaal tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni otsustusprotsessis ei sõltu tema rahalisest panusest ega väljatöötatud Euroopa hindamisdokumentide ega antud Euroopa tehniliste hinnangute arvust.
- 5. Komisjoni kutsutakse osalema kõigil tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni kohtumistel.
- 6. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon võib saada lõikes 2 osutatud ülesannete täitmiseks liidu rahalist toetust. Komisjon võib otsustada, et tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni rahastamise eeldusena, olenemata sellest, kas rahastamine toimub toetuste või hankemenetluse kujul, peavad olema täidetud teatavad nimetatud ülesannetes sisalduvad korralduslikud ja tulemuslikkusele esitatavad nõuded.

VI peatükk

Teavitavad asutused ja teada antud asutused

Artikkel 42

Teavitamine

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike asutustest, kes on volitatud täitma kolmanda isiku ülesandeid toimivuse hindamisel ja tõendamisel, vastavushindamisel ning keskkonnakestlikkuse arvutuste õigsuse tõendamisel käesoleva määruse alusel.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile nende ülesannete täitmiseks volitatavate asutuste hindamise ja nendest teavitamise ning teada antud asutuste järelevalve riigisisestest menetlustest ning kõigist nende muudatustest. Komisjon teeb kõnealuse teabe üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 43

Teavitavad asutused

1. Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab vajalike hindamis- ja teavitamismenetluste kehtestamise ja järgimise eest nende asutuste puhul, kes volitatakse täitma kolmanda isiku ülesandeid hindamisel ja tõendamisel käesoleva määruse alusel, ning teada antud asutuste järelevalve eest, sealhulgas selle kontrollimise eest, kas need asutused vastavad artiklites 46 ja 48 sätestatud nõuetele.

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud hindamist ja järelevalvet teeb määruse (EÜ) nr 765/2008 tähenduses ja sellega kooskõlas nende riiklik akrediteerimisasutus.
3. Kui teavitav asutus delegeerib või teeb käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise, teavitamise või järelevalve muul viisil ülesandeks asutusele, mis ei ole valitsusasutus, peab see asutus olema juriidiline isik ja täitma *mutatis mutandis* artikli 44 nõudeid. Lisaks peab sel asutusel olema kord oma tegevustest tuleneva vastutuse katmiseks.
4. Teavitav asutus vastutab täielikult lõigetes 2 ja 3 osutatud asutuse poolt täidetavate ülesannete eest.

Artikkel 44

Teavitavate asutustega seotud nõuded

1. Teavitav asutus määratakse nii, et ei tekiks huvide konflikti teada antud asutustega.
2. Teavitava asutuse töö korraldamisel ja juhtimisel jälgitakse, et oleks tagatud tegevuse objektiivsus ja erapooletus.
3. Teavitava asutuse töö korraldatakse nii, et kõik kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid täitma volitatud asutusest teavitamisega seotud otsused teevad muud kui hindamise teinud pädevad isikud.

4. Teavitav asutus ei paku ega osuta teenuseid, millega tegelevad teada antud asutused, ega ärieesmärgiga või konkureerivaid nõustamisteenuseid.
5. Teavitav asutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse. Taotluse korral vahetab ta siiski teada antud asutuste kohta teavet komisjoni, teiste liikmesriikide teavitavate ametiasutuste ja muude asjaomaste pädevate riigi asutustega, kes tagavad saadud teabe konfidentsiaalsuse.
6. Teavitav asutus hindab – sealhulgas juhtudel, mil ta on riiklik akrediteerimisasutus – üksnes teavitamist taotlevat konkreetset vastavushindamisasutust ega võta aluseks ema- või sõsarettevõtjate suutlikkust või töötajaid. Teavitav asutus hindab kõnealust asutust seoses kõigi asjakohaste nõuete ja kolmandate isikute hindamisülesannetega.
7. Teavitaval asutusel peab olema oma ülesannete asjakohaseks täitmiseks piisaval arvul pädevaid töötajaid ja piisavalt rahalisi vahendeid.

Artikkel 45

Teavitavate asutuste ja määrajaasutuste koordineerimine

1. Komisjon tagab, et liikmesriikide teavitamispõhimõtete eest vastutavate ametiasutuste ning teavitavate asutuste ja määrajaasutuste vahel luuakse asjakohane koordineerimine ja koostöö ning seda juhitakse ehitustoodete valdkonna teavitavate asutuste ja määrajaasutuste koordineerimisrühma vormis. See rühm tuleb kokku regulaarselt ja vähemalt kord aastas.

Käesolevale määrusele vastavad liikmesriikide teavitamispõhimõtete eest vastutavad asutused ning teavitavad asutused ja määrajaasutused osalevad selle rühma tegevuses.

2. Komisjon võib kehtestada teavitavate asutuste ja määrajaasutuste koordineerimisrühma toimimise jaoks erikorra.
3. Komisjon korraldab liikmesriikide teavitamispõhimõtete eest vastutavate ametiasutuste ning teavitavate asutuste ja määrajaasutuste vahel korrapäraseid kogemuste vahetusi.

Artikkel 46

Teada antud asutustega seotud nõuded

1. Teavitamise eesmärgil peab vastavushindamisasutus vastama lõigetes 2–12 sätestatud nõuetele.
2. Vastavushindamisasutus peab olema asutatud liikmesriigi õiguse kohaselt ning olema juriidiline isik.
3. Vastavushindamisasutus peab olema kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu organisatsioonist või tootest, mida ta hindab.

Tal ei tohi olla ärisidemeid organisatsioonidega, kel on huvisid tema hinnatavate toodete suhtes, eelkõige tootjate, nende kaubanduspartnerite ja neis osalust omavate investoritega.

Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud tema hinnatavate toodete projekteerimise, tootmise, tarnimise, monteerimise, kasutamise või hooldusega, võib siiski käsitada sellise asutusena tingimusel, et on tõendatud selle sõltumatus ja mis tahes huvide konflikti puudumine. See ei välista seda, et nimetatud asutus teeb hindamis- ja tõendamistoiminguid konkureerivate tootjate jaoks.

4. Vastavushindamisasutus, selle kõrgem juhtkond ning kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesannete täitmise eest vastutav personal ei tohi olla hinnatava toote projekteerija, tootja, tarnija, importija, turustaja, paigaldaja, ostja, omanik, kasutaja ega hooldaja ega ühegi eelmainitud isiku esindaja. See ei välista vastavushindamisasutuse toiminguteks vajalike hinnatud toodete kasutamist ega toodete kasutamist isiklikuks tarbeks.

Vastavushindamisasutus, selle kõrgem juhtkond ning kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesannete täitmise eest vastutav personal ei tohi olla vahetult seotud kõnealuste toodete projekteerimise, tootmise või ehitamise, turustamise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega ega esindada ühtegi isikut, kes nimetatud tegevusega tegeleb. Nad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võib seada kahtluse alla nende otsuste sõltumatuse või usaldusväärsuse toimingutes, mille tegemiseks neist on teavitatud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste kohta seoses tooteperedegaga, millega seotud toimingute tegemiseks neist on teavitatud.

Vastavushindamisasutused tagavad, et nende ema-, sõsar- või tütarettevõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta nende hindamis- või tõendamistegevuse konfidentsiaalsust, objektiivsust ega erapooletust.

Vastavushindamisasutus ei tohi delegeerida alltöövõtjale ega tütarettevõtjale sisemenetluste, üldiste tegevuspõhimõtete, tegevusjuhendite või muude sise-eeskirjade kehtestamist ja järelevalvet, oma töötajate määramist konkreetsete ülesannete jaoks ning vastavushindamisotsuste tegemist.

5. Vastavushindamisasutused ja nende töötajad peavad täitma kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid suurima erialase kohusetunde ja nõutava erialase tehnilise pädevusega. Nad peavad olema vabad igasugustest, eelkõige rahalistest surveavaldustest ja ahvatlustest, mis võivad mõjutada nende otsuseid või hindamise ja/või tõendamise tulemusi, eriti nimetatud tegevuse tulemustest huvitatud isikutelt või isikute rühmadelt.
6. Vastavushindamisasutus peab olema võimeline täitma kõiki kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid, mis on talle määratud IX lisa kohaselt ja mille täitmisega seoses on temast teavitatud, olenemata sellest, kas kõnealuseid ülesandeid täidab vastavushindamisasutus ise või tehakse seda tema nimel ja tema vastutusel.

Vastavushindamisasutusel peab igal ajal ning kõigi hindamis- ja tõendamissüsteemide, tooteliikide või tootekategooriate, põhiomaduste ja ülesannete puhul, mille täitmisega seoses on temast teavitatud, olemas olema järgmine:

- a) vajalikud tehniliste teadmiste ning piisava ja asjakohase kogemusega pädevad töötajad, kes on võimelised täitma kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid;

- b) vajalikud menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist tuleb teha ning mis tagavad nende menetluste läbipaistvuse ja võimaluse neid korrata, sealhulgas pädevuskirjeldus, kuidas asjakohased töötajad, nende staatus ja ülesanded on kooskõlas vastavushindamisülesannetega, mille suhtes kavatakse asutusest teavitada;
- c) asjakohased tegevuspõhimõtted ja kord, et eristada ülesandeid, mida ta täidab vastavushindamisasutusena, ja tema muud tegevust;
- d) toimingute tegemise kord, milles võetakse asjakohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, struktuuri, asjaomase tootetehnoloogia keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Vastavushindamisasutusel peavad olema teavitatava tegevuse nõuetekohase elluviimisega seotud tehniliste ja haldusülesannete täitmiseks vajalikud vahendid ning juurdepääs vajalikele seadmetele ja vahenditele.

- 7. Töötajatel, kes vastutavad sellise tegevuse eest, millega seoses asutus teavitamist kavandab, peavad olema
 - a) nõuetekohane tehniline ja kutsealane väljaõpe, mis hõlmab kõiki kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid ulatuses, millega seoses asutus teavitamist kavandab;

- b) rahuldavad teadmised korraldatava hindamise ja tõendamise nõuete kohta ning asjakohane pädevus selliste toimingute tegemiseks, sealhulgas piisav teadlikkus kohaldatavatest ühtlustatud tehnilistest spetsifikatsioonidest, Euroopa hindamisdokumentidest ja määruse asjakohastest sätetest;
- c) võime koostada hindamist ja tõendamist tõendavaid sertifikaate, dokumente ja aruandeid.

8. Hindamisotsuste tegemise eest vastutavad töötajad:

- a) peavad olema vastavushindamisasutuses tööle võetud teavitava liikmesriigi õiguse alusel;
- b) neil ei tohi olla võimalikke huvide konflikte;
- c) peavad olema pädevad kontrollima muude töötajate, välisekspertide ja alltöövõtjate tehtud hindamisi;
- d) nende arv peab olema piisav, et tagada talitluspidevus ja vastavushindamiste järjepidev käsitus.

9. Tagatud peab olema asutuse ja selle kõrgema juhtkonna ning hindamise eest vastutavate töötajate erapooletus.

Asutuse kõrgema juhtkonna ja hindamise eest vastutavate töötajate tasu suurus ei tohi sõltuda tehtud hindamiste arvust ega nende tulemustest.

10. Vastavushindamisasutus võtab endale vastutuskindlustuse juhul, kui vastutus ei kuulu riigisisese õiguse alusel liikmesriigile või kui liikmesriik ise otseselt ei vastuta tehtud hindamise või tõendamise eest.
11. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust kogu teabe kohta, mis on saadud IX lisa kohaselt täidetud ülesannete käigus, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi teavitavate asutuste ja muude riigi pädevate asutustega, kus asutus tegutseb. Tagada tuleb omandiõiguste kaitse.
12. Vastavushindamisasutused osalevad asjakohastes standardimistegevustes ja käesoleva määruse alusel loodud teada antud asutuste koordineerimisrühma töös või tagavad, et hindamise eest vastutavaid töötajaid teavitatakse nendest tegevustest ja sellest tööst, ning kohaldavad nimetatud rühma töö tulemusel koostatud haldusotsuseid ja dokumente oma tegevuse üldsuunistena.

Artikkel 47

Vastavuse eeldamine teada antud asutuste puhul

Kui vastavushindamisasutus, keda volitatakse täitma kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesandeid, tõendab oma vastavust kriteeriumidele, mis on sätestatud asjaomastes ühtlustatud standardites, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, millele on osutatud artiklis 5, Euroopa hindamisdokumentides, tootenõuete vabatahtlikes ühtlustatud standardites, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas artikli 7 lõikega 5 või 6, või ühtsetes spetsifikatsioonides, millele on viidatud artikli 8 lõikes 1, või nende osades, eeldatakse, et ta vastab artiklis 46 sätestatud nõuetele ulatuses, milles kohaldatavad dokumendid kõnealuseid nõudeid hõlmavad.

Artikkel 48

Teada antud asutuste tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. Kui teada antud asutus kasutab konkreetsete kolmanda isiku hindamis- ja tõendamisülesannete täitmiseks alltöövõtjat või tütarettevõtjat, tagab ta, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 46 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest teavitavale asutusele.
2. Teada antud asutus kannab täielikku vastutust alltöövõtjate või tütarettevõtjate täidetavate ülesannete eest, olenemata nende asukohast, ning teeb järelevalvet nende pädevuse üle seoses omaenda pädevusega, nagu on kirjeldatud artikli 46 lõike 6 punktis b.

3. Alltöövõtjat või tütarettevõtjat tohib kasutada üksnes kliendi nõusolekul.
4. Teada antud asutus hoiab teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis puudutavad alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende tehtud tööd IX lisa alusel.

Artikkel 49

Muude rajatiste kui teada antud asutuse katselaborite kasutamine

1. Tootja taotluse korral ja kui see on toote või katseseadmete laadi tõttu tehniliselt, majanduslikult või logistiliselt põhjendatud, võivad teada antud asutused korraldada hindamis- ja tõendamissüsteemide 1+, 1 ja 3 puhul IX lisa osutatud katsed või lasta sellised katsed korraldada oma järelevalve all kas tootmisettevõtetes, kasutades tootja ettevõttesisese labori katseseadmeid, või tootja eelneval nõusolekul mõnes muus laboris, kasutades kõnealuse labori katseseadmeid.

Selliseid katseid sooritavad teada antud asutused peavad olema konkreetselt määratud pädevateks töötama väljaspool oma katserajatisi ning nad peavad sellega seoses vastama ka artiklis 46 sätestatud nõuetele.

2. Enne lõikes 1 osutatud katsete sooritamist tõendavad teada antud asutused, et katsemeetodi nõuded on täidetud, ning hindavad, kas:
 - a) katseseadmetel on asjakohane kalibreerimissüsteem ning tagatud on mõõtmiste jälgitavus ning

- b) tagatud on katsetulemuste kvaliteet.

Teada antud asutused kannavad täielikku vastutust katsete eest tervikuna, sealhulgas kalibreerimise ja mõõtmise täpsuse ja jälgitavuse ning katsetulemuste usaldusväärsuse eest.

Artikkel 50

Teavitamise taotlus

1. Asutus, keda volitatakse täitma kolmanda isiku ülesandeid hindamis- ja tõendamissüsteemides, esitab teavitamise taotluse selle liikmesriigi teavitavale asutusele, mille territooriumil ta asub.
2. Taotlusega peab olema kaasas sellise tegevuse ning hindamis- ja tõendamisprotsessi kirjeldus, millega tegelemiseks ta väidab end pädev olevat, artikli 46 lõike 6 punktis b osutatud pädevuskirjeldus ning akrediteerimistunnistus (kui see on olemas), mille on väljastanud riiklik akrediteerimisasutus ja mis tõendab, et kõnealune asutus vastab artiklis 46 sätestatud nõuetele. Akrediteerimistunnistus kehtib vaid konkreetse teavitamist taotleva juriidilise isiku kohta ning põhineb peale asjakohaste harmoneeritud standardite ka käesolevas määruses ette nähtud konkreetsetel nõuetel ja vastavushindamisülesannetel.
3. Kui asjaomane asutus ei saa akrediteerimistunnistust esitada, esitab ta teavitavale asutusele kõik tõendavad dokumendid, mille alusel saab tõendada, tunnustada ja korrapäraselt jälgida tema vastavust artiklis 46 sätestatud nõuetele.

Artikkel 51
Teavitamise menetlus

1. Teavitavad asutused võivad teavitada üksnes nendest asutustest, kes vastavad artiklis 46 sätestatud nõuetele.
2. Teavitavad asutused kasutavad komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamiseks komisjoni välja töötatud ja hallatavat elektroonilist teavitamisvahendit.

Erandkorras aktsepteeritakse sellistel X lisas osutatud põhiomaduste rühmi puudutavatel juhtudel, mille jaoks puudub asjakohane elektrooniline vahend, teavitamist mõnes muus elektroonilises vormis.

3. Teavitamine hõlmab kõiki üksikasju kõigi täidetavate ülesannete kohta, viidet vastavale ühtlustatud tehnilisele spetsifikatsioonile või asjakohasele Euroopa hindamisdokumendile ja V lisas sätestatud süsteemi puhul asutuse pädevusse kuuluvaid põhiomadusi ning selle pädevuse asjakohast tõendust.

Viide ühtlustatud tehnilisele spetsifikatsioonile või asjakohasele Euroopa hindamisdokumendile ei ole aga nõutav X lisas osutatud põhiomaduste rühmi puudutavatel juhtudel.

4. Kui teavitus ei põhine artikli 50 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistusel, esitab teavitav asutus komisjonile ja teistele liikmesriikidele kõik dokumendid, mis tõendavad asutuse pädevust ja kehtivat korda, millega tagatakse asutuse korrapärane järelevalve ning selle jätkuv vastavus artiklis 46 sätestatud nõuetele.
5. Asjaomane asutus võib teha teada antud asutuse toiminguid, kui komisjon või teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid kahe nädala jooksul alates teavitamisest, juhul kui kasutatakse akrediteerimistunnistust, või kahe kuu jooksul alates teavitamisest, juhul kui akrediteerimistunnistust ei kasutata.

Käesoleva määruse mõistes käsitletakse teada antud asutusena ainult sellist asutust.
6. Kehtivad teavitused lisatakse komisjoni poolt artikli 52 lõike 2 kohasesse teada antud asutuste loetellu.
7. Komisjoni ja teisi liikmesriike teavitatakse kõigist edaspidistest asjakohastest muudatustest nimetatud teavituses.

Artikkel 52

Teada antud asutuste identifitseerimisnumbrid ja loetelud

1. Komisjon määrab igale teada antud asutusele identifitseerimisnumbri.

Komisjon määrab üheainsa identifitseerimisnumbri ka juhul, kui asutusest teavitatakse liidu mitme õigusakti alusel.

2. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks käesoleva määruse alusel teada antud asutuste loetelu, mis sisaldab ka asutustele määratud identifitseerimisnumbreid ja toiminguid, mille tegemiseks neist on teavitatud.

Komisjon tagab kõnealuse loetelu ajakohastamise.

Artikkel 53

Muudatused teavituses

1. Kui teavitav asutus on veendunud või talle on teatatud, et teada antud asutus ei vasta enam artiklis 46 sätestatud nõuetele või et ta ei ole oma kohustusi täitnud, siis sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest piirab teavitav asutus teavitust, peatab selle kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
2. Kui teavitust piiratakse, selle kehtivus peatatakse või see tunnistatakse kehtetuks või kui teada antud asutus on lõpetanud oma tegevuse, astub teavitav liikmesriik vajalikud sammud tagamaks, et selle asutuse toimikuid menetleks kas mõni teine teada antud asutus või et need oleksid vastutavate teavitavate asutuste ja riigi pädevate asutuste taotluse korral neile asutustele kättesaadavad.

Artikkel 54

Teada antud asutuste pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib iga juhtumit, mille puhul tal on kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et teada antud asutus ei ole enam pädev või teada antud asutus ei täida enam tema suhtes kohaldatavaid nõudeid ja talle pandud ülesandeid.
2. Teavitav liikmesriik esitab komisjonile viimase nõudmisel kogu teabe, mis on seotud teavitamise alusega või asjaomase asutuse pädevuse säilimisega.
3. Komisjon tagab, et kogu tundlikku teavet, mille ta oma uurimise käigus on omandanud, käsitletakse konfidentsiaalselt.
4. Kui komisjon on veendunud, et teada antud asutus ei täida või enam ei täida teavitamise aluseks olevaid nõudeid, siis informeerib ta sellest teavitavat liikmesriiki ning nõuab, et see võtaks parandusmeetmeid, sealhulgas vajadusel tunnistaks teavituse kehtetuks.

Artikkel 55

Teada antud asutuste tegevuskohustused

1. Teada antud asutused teevad kooskõlas IX lisaga järgmisi hindamisi ja tõendamisi:
 - a) hindavad toodete toimivust ja vastavust;

- b) tõendavad toodete vastavust;
- c) tõendavad toodete toimivuse püsivust;
- d) valideerivad tootjapoolsete keskkonnakestlikkuse arvutuste õigsust;
- e) tõendavad, et tootja täidab käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.

Nimetatud ülesandeid nimetatakse edaspidi hindamiseks ja tõendamiseks.

2. Hindamist ja tõendamist korraldatakse tootja jaoks täiesti läbipaistvalt ja proportsionaalselt, vältides ettevõtjate asjatut koormamist. Teada antud asutused võtavad oma ülesannete täitmisel igakülgsest arvesse ettevõtja suurust, tegevusvaldkonda, struktuuri, kõnealuse tootetehnoloogia keerukust ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Seejuures arvestavad nad siiski toote puhul käesoleva määrusega nõutavat rangusastet ja toote osakaalu ehitistele esitatavate kõikide põhinõuete täitmisel.

3. Kui teada antud asutus leiab tootmisettevõtte ja tehase tootmisohje esmase ülevaatusel käigus, et tootja ei ole taganud valmistatud toote toimivuse püsivust ega vastavust, nõuab ta kõnealuselt tootjalt sobivate parandusmeetmete võtmist ja ei väljasta sertifikaati või valideerimisaruannet.

4. Kui teada antud asutus leiab sellise järelevalve käigus, mille eesmärk on tõendada valmistatud toote nõuetele vastavust ja toimivuse püsivust, et toote toimivus ei ole enam tootetüübi omaga võrreldes sama, nõuab ta, et tootja võtaks sobivad parandusmeetmed, ning vajaduse korral peatab tema sertifikaadi või valideerimisaruande või tunnistab selle kehtetuks.
5. Kui parandusmeetmeid ei võeta või neil ei ole soovitud mõju, siis teada antud asutus asjakohasel juhul kas piirab sertifikaati või valideerimisaruannet, peatab selle kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks.
6. Hindamisotsuste tegemisel, sealhulgas võimalike nõuetele mittevastavuse juhtumite korral selle üle otsustades, kas sertifikaat või valideerimisaruanne on vaja peatada või kehtetuks tunnistada, rakendavad teada antud asutused selgeid eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume.
7. Kui tootja või pakkuja seda nõuab, teevad teada antud asutused koostööd ja jagavad kogu asjakohast teavet teada antud asutustega, kes on tunnustanud tema hindamisi ja tõendamisi kooskõlas artikliga 62. Teada antud asutused sõlmivad selleks kokkuleppe.

Artikkel 56

Teada antud asutuste teavituskohustused

1. Teada antud asutused annavad teavitavatele asutustele teada
 - a) sertifikaatide, valideerimis- või katsearuande andmisest keeldumisest, nende piiramisest, peatamisest või kehtetuks tunnistamisest;

- b) teavitamise ulatust ja tingimusi mõjutavatest asjaoludest;
- c) riigi pädevatelt asutustelt saadud taotlustest hindamise või tõendamisega seotud tegevuste kohta teabe esitamiseks ning
- d) taotluse korral kolmanda isiku ülesannetest, mida ta on oma volituste piires täitnud hindamis- ja tõendamissüsteemide raames, ning kõigist muudest tegevustest, sealhulgas piiriülesest tegevusest ja alltöövõtust.

2. Teada antud asutused esitavad teistele käesoleva määruse alusel teada antud asutustele, kes täidavad hindamis- ja tõendamissüsteemide raames sarnaseid kolmanda isiku ülesandeid seoses sama ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga hõlmatud toodetega, asjakohase teabe negatiivsete hindamis- ja tõendamistulemuste kohta ning eeskätt sertifikaatide, valideerimisaruannete või katsearuannete andmisest keeldumise, nende piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta, ning taotluse korral ka positiivsete hindamistulemuste kohta.

Teada antud asutus teatab teise teada antud asutuse, pädeva riikliku asutuse või komisjoni taotlusel taotluse esitanud poolele, kas tema väljastatud sertifikaadid, valideerimisaruanded või katsearuanded on kehtivad, piiratud, peatatud või kehtetuks tunnistatud.

3. Kui komisjon või liikmesriigi pädev asutus esitab taotluse teise liikmesriigi territooriumil asuvale teada antud asutusele seoses selle teada antud asutuse tehtud hindamisega, saadab ta asjaomase taotluse koopia kõnealuse teise liikmesriigi teavitavale asutusele. Asjaomane teada antud asutus vastab taotlusele viivitamata ja hiljemalt 15 päeva jooksul. Teavitav asutus tagab, et teada antud asutus lahendab sellised taotlused, välja arvatud juhul, kui on õiguspärane põhjus seda mitte teha.
4. Kui teada antud asutusel on või ta saab tõendeid selle kohta, et
- a) teine teada antud asutus ei vasta artiklis 46 sätestatud nõuetele või ei täida asjaomaseid kohustusi;
 - b) turule lastud toode ei vasta käesolevale määrusele;
 - c) turule lastud toode võib oma füüsilise seisukorra tõttu olla väga ohtlik,
- hoiatab ta asjakohasel juhul kas asjakohast turujärelevalveasutust või teavitavat asutust ja edastab talle sellised tõendid.

Artikkel 57

Teada antud asutuste kohustusi käsitlevad rakendusaktid

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et kehtestada teada antud asutustele artiklitega 55 ja 56 ette nähtud kohustuste täitmise viisid, kui see on käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamise huvides vajalik ning kui teavitavate asutuste ja määrajaasutuste koordineerimisrühma ei ole suutnud lahendada oma lahknevaid tavasid käsitlevat vaidlust kooskõlas artikliga 45 ja üksnes ulatuses, mis on vajalik selleks, et vältida siseturu killustumist ettevõtjate jaoks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 58

Teada antud asutuste koordineerimine

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel teada antud asutuste tegevus põhineb asjakohasel koordineerimisel ja koostööl, mis toimub teada antud asutuste rühma vormis.

Teada antud asutused osalevad selle rühma töös otse või määratud esindajate kaudu.

Teavitavad asutused tagavad, et teada antud asutused osalevad nimetatud rühma töös.

2. Teada antud asutused kohaldavad lõikes 1 osutatud rühmade töö tulemusel koostatud asjakohaseid dokumente üldsuunistena.
3. Lõikes 1 osutatud rühmas toimuva koordineerimise ja koostöö eesmärk on tagada käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamine.

VII peatükk

Lihtsustatud menetlused

Artikkel 59

Tüübikatsutuse ja tüübiarvutuse asendamine

1. Tootja võib tüübikatsutuse või tüübiarvutuse asendada artikli 22 lõikes 3 osutatud tehnilise dokumentatsiooni konkreetse punktiga, millega tõendatakse, et:
 - a) tootja poolt turule lastava toote ühe või mitme põhiomaduse puhul loetakse, et kõnealune toode vastab teatavale toimivustasemele või -klassile ilma katsutamise või arvutusteta või ilma täiendava katsutamise või arvutusteta artikli 5 lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktis esitatud tingimuste kohaselt; või

- b) tootja poolt turule lastav ja ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa hindamisdokumendiga hõlmatud toode on süsteem, mis koosneb komponentidest, mille tootja paneb nõuetekohaselt kokku, järgides täpseid juhiseid, sealhulgas üksikkomponentide ühilduvuse kriteeriumeid, mille on andnud sellise süsteemi või selle mõne komponendi tarnija, kes on kõnealuse süsteemi või komponendi üht või mitut põhiomadust juba katsetanud vastava ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa hindamisdokumendi kohaselt. Kui need tingimused on täidetud ja tootja on eelkõige veendunud, et tarnija konkreetsed ühilduvuskriteeriumid on täidetud, on tootjal õigus deklareerida, et toimivus vastab talle tarnitud süsteemi või komponendi kõigile katsetulemustele või osale neist;
- c) ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa tehnilise hinnanguga hõlmatud toode, mille tootja laseb turule, vastab mõne teise tootja valmistatud tootetüübile ja selle suhtes on juba tehtud tüübikatsetus või tüübiarvutus.

Kui punkti c tingimused on täidetud, on tootjal õigus deklareerida, et toimivus vastab kõnealuse teise toote kõigile katsetulemustele või osale neist. Tootja võib sellist lihtsustatud menetlust kohaldada üksnes pärast loa saamist kõnealuselt teiselt tootjalt, kellele jääb vastutus kõnealuste katsetulemuste täpsuse, usaldusväärsuse ja püsivuse eest.

2. Kui kohaldatav hindamis- ja tõendamissüsteem hõlmab teada antud asutuse poolset toimivuse hindamist, nagu on sätestatud IX lisas, peab teada antud asutus või tehnilise hindamise asutus IX lisas sätestatud toote toimivuse hindamise asemel hindama ja sertifitseerima käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohustuste nõuetekohast täitmist.

Artikkel 60

Lihtsustatud menetluse kasutamine mikroettevõtjate poolt

1. Mikroettevõtja võib asendada IX lisa punktis 5 osutatud hindamis- ja tõendamissüsteemi 3 kohase põhiomaduse tüübikatsetuse või tüübiarvutuse artikli 22 lõikes 3 osutatud tehnilise dokumentatsiooni konkreetse punktiga, milles esitatakse andmed, mis on samaväärsed selle põhiomaduse puhul nõutava hindamisega vastavalt kohaldatavatele ühtlustatud tehnilistele spetsifikatsioonidele või Euroopa hindamisdokumendile.
2. Teada antud asutus või tehnilise hindamise asutus peab IX lisas sätestatud toote toimivuse hindamise asemel hindama ja sertifitseerima käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohustuste nõuetekohast täitmist.

Artikkel 61

Üksiktootmises eritellimuse alusel valmistatud tooted

1. Alternatiivina artikli 14 punktis a sätestatud erandile võib artikli 14 punktis a sätestatud tingimustele vastava toote tootja asendada toote toimivuse hindamise artikli 22 lõikes 3 osutatud tehnilise dokumentatsiooni konkreetse punktiga, mis tõendab toote vastavust kohaldatavatele nõuetele ning sisaldab käesolevas määruses ja kohaldatavates ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides või Euroopa hindamisdokumendis nõutavate andmetega samaväärseid andmeid.
2. Kui kohaldatav hindamis- ja tõendamissüsteem hõlmab teada antud asutuse poolset toimivuse hindamist, nagu on sätestatud IX lisas, peab teada antud asutus või tehnilise hindamise asutus IX lisas sätestatud toote toimivuse hindamise asemel hindama ja sertifitseerima käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohustuste nõuetekohast täitmist.

Artikkel 62

Teise teada antud asutuse tehtud hindamise ja tõendamise tunnustamine

1. Kui teada antud asutus peab vastavalt IX lisale teatavat toodet hindama ja tõendama, võib ta hindamisest ja tõendamisest loobuda ning tunnustada sama ettevõtja puhul teise teada antud asutuse tehtud hindamist ja tõendamist juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) teine teada antud asutus on toodet hinnanud ja tõendanud nõuetekohaselt;

- b) hindamise või tõendamise subjektiks olev ettevõtja nõustub jagama tunnustava teada antud asutusega kõiki asjaomaseid andmeid ja dokumente ning
- c) sertifikaadi kehtivusaeg ei ole pikem kui teise teada antud asutuse sertifikaadi kehtivusaeg.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka valideerimisaruannete ning määruse (EL) 2024/1781 kohaste keskkonnakestlikkuse arvutuste hindamise suhtes.

2. Kui teada antud asutus peab vastavalt IX lisale teatavat toodet hindama ja tõendama, võib ta loobuda selle toote osade või materjalide hindamisest ja tõendamisest ning tunnustada teise teada antud asutuse tehtud hindamise ja tõendamise tulemusi, kui nende osade või materjalide tarnija kohaldas nende suhtes nõutavat hindamis- ja tõendamissüsteemi ning toote tootja ja tarnija vahel on sõlmitud kokkulepe, millega on tagatud kogu teabe vaba liikumine nende ettevõtjate ja teada antud asutuste vahel, et tagada vastavus käesolevale määrusele.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka määruse (EL) 2024/1781 kohaste keskkonnakestlikkuse arvutuste hindamise suhtes.

VIII peatükk

Turujärelevalve ja kaitsemeetmete menetlused

Artikkel 63

Kaebuste portaal

1. Ilma et see piiraks ettevõtjate käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi ja turujärelevalveasutuste tegevust vastavalt määrusele (EL) 2019/1020, loob komisjon süsteemi, kus füüsilised või juriidilised isikud saavad esitada kaebusi või teateid võimaliku nõuetele mittevastavuse kohta käesoleva määruse nõuetele.
2. Kui komisjon peab kaebust või teadet selgelt määratletud kriteeriumide alusel asjakohaseks ja põhjendatuks, edastab ta selle põhjendamatu viivitusega asjaomase liikmesriigi ühtsele kontaktpunktile, et kõnealune ühtne kontaktpunkt võtaks asjaomase füüsilise või juriidilise isiku suhtes järelmeetmeid kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 artikli 11 lõike 7 punktiga a.

Artikkel 64

Turujärelevalveasutused ja ühtne kontaktpunkt

1. Liikmesriigid määravad oma turujärelevalveasutuste seast ühe või mitu asutust, kellel on olemas toodete tehniliseks ja õiguslikuks hindamiseks vajalikud eriteadmised.

2. Liikmesriigid määravad ühtse kontaktpunkti, kes tegutseb kontaktasutusena suhtluses komisjoni ja teiste liikmesriikide ühtsete kontaktpunktidega, kes on pädevad käesoleva määruse alusel, kaasa arvatud määruse (EL) 2019/1020 artiklite 22, 23 ja 24 kohaste taotluste puhul.
3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt määratud turujärelevalveasutustel on kõik määruse (EL) 2019/1020 artiklis 14 loetletud volitused. Käesoleva määruse kohaldamisel on need volitused ka kõigil käesoleva määrusega hõlmatud ettevõtjatel.
4. Turujärelevalve, uurimise ja täitmise tagamise eesmärgil on turujärelevalveasutustel õigus nõuda teistelt asutustelt või organitelt nende valduses olevat asjakohast teavet.

Artikkel 65

Menetlus nõuetele mittevastavuse korral

1. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutusel on piisavalt põhjust uskuda, et teatavad ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooniga hõlmatud tooted või tooted, mille kohta on antud Euroopa tehniline hinnang, või nende tootja ei vasta nõuetele, hindab ta kõnealuseid tooteid ja asjaomast tootjat vastavate käesolevas määruses sätestatud nõuete alusel. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega vajalikul viisil koostööd.

Kui kõnealuse hindamise tulemusena turujärelevalveasutus leiab, et toodete või nende tootja puhul ei ole täidetud käesolevas määruses sätestatud nõuded ja kohustused, nõuab ta viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks vajalikke ja proportsionaalseid parandusmeetmeid, mis on sätestatud määruse (EL) 2019/1020 artikli 16 lõikes 3, et lõpetada nõuetele mittevastavus, või kui see ei ole võimalik, kõrvaldada tooted turult või võtta need tagasi mõistliku aja jooksul ja vastavalt nõuetele mittevastavuse laadile.

Turujärelevalveasutus teavitab sellest teada antud asutusi, kui teada antud asutused on kaasatud.

2. Kui turujärelevalveasutus on seisukohal, et nõuetele mittevastavus ei piirdu üksnes tema riigi territooriumiga, teavitab ta ühtse kontaktpunkti kaudu komisjoni ja teisi liikmesriike hindamise tulemustest ja meetmetest, mida ta on ettevõtjalt nõudnud.
3. Ettevõtja tagab, et kõigi tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud asjaomaste toodete suhtes võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed.
4. Kui asjaomane ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus nimetatud ajavahemiku jooksul lõike 1 teises lõigus osutatud parandusmeetmeid või kui nõuetele mittevastavus püsib, tagab turujärelevalveasutus, et asjaomane toode kõrvaldatakse turult või võetakse tagasi või et selle turul kättesaadavaks tegemine on keelatud või piiratud.

Turujärelevalveasutus teavitab kõnealustest meetmetest viivitamata avalikkust ning ühtse kontaktpunkti kaudu komisjoni ja teisi liikmesriike.

5. Lõike 4 teises lõigus osutatud teave sisaldab kõiki üksikasju, eelkõige nõuetele mittevastavate toodete tuvastamiseks vajalikke andmeid, teavet nende toodete päritolu, väidetava nõuetele mittevastavuse ja kaasneva ohu laadi ning võetud riigisiseste meetmete laadi ja kestuse kohta, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti.
- Turujärelevalveasutused märgivad eelkõige, kas nõuetele mittevastavus on tingitud ühest järgmisest põhjusest:
- a) toodetel ei ole deklareeritud toimivust;
 - b) tooted ei vasta artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tootenõuetele;
 - c) tootja ei ole täitnud oma kohustusi;
 - d) puudused ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, Euroopa hindamisdokumendis tootenõuete vabatahtlikes ühtlustatud standardites, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas artikli 7 lõikega 5 või 6, või artikli 8 lõikes 1 osutatud rakendusaktidega kehtestatud ühtsetes spetsifikatsioonides.

6. Liikmesriigid, kes ei ole menetluse algatajad, teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata kõigist võetud meetmetest ja muust nende käsutuses olevast lisateabest seoses asjaomaste toodete nõuetele mittevastavusega ning, kui nad ei ole teavitatud riigisisese meetmega nõus, oma vastuväidetest.
7. Kui kahe kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud teabe esitamisest ei ole komisjon ega teised liikmesriigid esitanud vastuväiteid ajutise meetme suhtes, mille liikmesriik on asjaomaste toodete puhul võtnud, peetakse kõnealust meetet põhjendatuks.
8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomaste toodete või asjaomase tootja kohta võetakse viivitamata kõik vajalikud piiravad meetmed, näiteks toodete turult kõrvaldamine.

Artikkel 66

Liidu kaitsemeetmete menetlus

1. Kui artikli 65 lõigetes 4, 6 ja 7 sätestatud menetluse lõppedes esitatakse liikmesriigi võetud meetme kohta vastuväiteid või kui komisjon on seisukohal, et riigisisene meede on vastuolus liidu õigusaktidega, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtjaga ning hindab riigisisest meetet. Selline konsultatsioon ei tohi kesta kauem kui kaks kuud. Selle hindamise tulemuste põhjal püüab komisjon kahe kuu jooksul pärast konsultatsiooniperioodi lõppu võtta vastu rakendusaktid, milles esitatakse komisjoni otsus selle kohta, kas meede on põhjendatud.

Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 90 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse alusel.

Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle neile ja asjaomasele ettevõtjale viivitamata.

2. Kui riigisisene meede loetakse põhjendatuks, tagavad kõik liikmesriigid viivitamata, et nõuetele mittevastava toote suhtes võetakse asjakohased piiravad meetmed, näiteks turult kõrvaldamine, ja teavitavad sellest komisjoni. Kui riigisisest meedet peetakse põhjendamatuks, tühistab asjaomane liikmesriik selle meetme.
3. Kui riigisisene meede loetakse põhjendatuks ning toote või tootja nõuetele mittevastavus on arvatavalt tingitud artikli 65 lõike 5 punktis d osutatud puudustest ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, Euroopa hindamisdokumentides, vabatahtlikes ühtlustatud standardites või ühtsetes spetsifikatsioonides, kohaldab komisjon asjakohasel juhul käesoleva määruse artikli 5 lõikes 9, artikli 6 lõikes 5, artikli 7 lõikes 6 või artiklis 36 või määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 11 sätestatud menetlust.

Artikkel 67

Nõuetele vastavad, kuid sellegipoolest ohtlikud tooted

1. Kui turujärelevalveasutus leiab pärast artikli 65 lõike 1 kohast hindamist, et toode küll vastab käesoleva määruse nõuetele, ent on sellegipoolest ohtlik inimeste tervise või ohutuse, või kui see on kohaldatav, keskkonna või muude avaliku huvi kaitse aspektide seisukohast, nõuab ta, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik sobivad meetmed tagamaks, et asjaomased tooted ei oleks turule laskmisel enam ohtlikud, et ettevõtja kõrvaldaks need turult või võtaks need tagasi liikmesriigi määratud mõistliku aja jooksul, mis vastab ohu suurusele.
2. Ettevõtja tagab, et parandusmeetmed võetakse kõigi asjaomaste toodete puhul, mille ta on kogu liidus turul kättesaadavaks teinud.
3. Turujärelevalveasutus teavitab ühtse kontaktpunkti kaudu viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike. Kõnealune teave sisaldab kõiki üksikasju, eelkõige nõuetele mittevastava toote tuvastamiseks vajalikke andmeid ning teavet toote päritolu ja tarneahela, kaasneva ohu laadi ning võetud riigisiseste meetmete laadi ja kestuse kohta.

4. Komisjon alustab viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomaste ettevõtjatega ning hindab võetud riigisiseseid meetmeid. Hindamistulemuste põhjal võtab komisjon vastu rakendusakti, milles esitatakse komisjoni otsus, kas riigisisene meede on põhjendatud või mitte, ning vajaduse korral nõuab asjakohaste meetmete võtmist.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

5. Komisjon adresseerib oma otsuse kõikidele liikmesriikidele ning edastab selle neile ja asjaomasele ettevõtjale viivitamata.

Artikkel 68

Turujärelevalve koordineerimine ja toetamine

1. Käesoleva määruse kohaldamise raames koguneb määruse (EL) 2019/1020 artikli 30 lõike 2 alusel loodud halduskoostöörühm korrapärase ajavahemike järel ja vajaduse korral komisjoni või vähemalt kahe osaleva turujärelevalveasutuse põhjendatud taotlusel.

Määruse (EL) 2019/1020 artiklis 32 sätestatud ülesannete täitmisel toetab halduskoostöörühm käesoleva määruse rakendamist ning teeb sel eesmärgil kindlaks ühised turujärelevalve prioriteedid.

2. Halduskoostöörühmaga konsulteerides kindlaks tehtud prioriteetide põhjal võtab komisjon järgmised meetmeid:
 - a) korraldab ühiseid turujärelevalve- ja katseprojekte ühist huvi pakkuvates valdkondades;

- b) juhib ühisinvesteeringuid, et suurendada turujärelevalvesuutlikkust, sealhulgas investeeringuid seadmetesse ja IT-vahenditesse;
- c) korraldab ühiskoolitusi turujärelevalveasutuste, teavitavate asutuste ja teada antud asutuste töötajatele, sealhulgas käesoleva määruse õige tõlgendamise ja kohaldamise ning määruse kohaldamise või sellele vastavuse tõendamise meetodite ja tehnika vallas;
- d) koostab suunised käesoleva määruse kohaldamise ja täitmise tagamise kohta, sealhulgas käesoleva määruse alusel vastu võetud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides sätestatud nõuded ja kohustused ning ühiste tavade ja mõjusa turujärelevalve meetodite kohaldamine.

Asjakohasel juhul rahastatakse punktides a, b ja c osutatud meetmeid liidu vahenditest.

- 3. Selle tagamiseks, et halduskoostöörühm täidab käesolevas artiklis ja määruse (EL) 2019/1020 artiklis 32 osutatud ülesandeid, pakub komisjon tehnilist ja logistilist abi.

Artikkel 69

Kulude sissenõudmine

Kui leitakse, et toode ei vasta nõuetele, on turujärelevalveasutustel õigus nõuda toote turule lasknud või turul kättesaadavaks teinud ettevõtjalt sisse dokumentide kontrollimisest ja toote füüsilisest katsetamisest tulenevad kulud, tingimusel et nimetatud kuludele on lisatud põhjendus.

Artikkel 70

Aruanded ja võrdlusandmed

1. Turujärelevalveasutused sisestavad määruse (EL) 2019/1020 artiklis 34 osutatud info- ja teavitussüsteemi teabe käesoleva määruse nõuetele mittevastavuse eest määratud karistuste laadi ja raskusastme kohta.
2. Komisjon koostab iga nelja aasta tagant 30. juuniks aruande, lähtudes teabest, mille turujärelevalveasutused on sisestanud määruse (EL) 2019/1020 artiklis 34 osutatud info- ja teavitussüsteemi. Esimene selline aruanne avaldatakse hiljemalt ... [neli aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva].

Aruanne sisaldab järgmist:

- a) määruse (EL) 2019/1020 artikli 34 lõigete 4 ja 5 kohane teave turujärelevalveasutuste poolt neljal eelneval kalendriaastal tehtud kontrollide laadi ja arvu kohta;
- b) teave neljal eelneval kalendriaastal kindlaks tehtud nõuetele mittevastavuse ulatuse ning määratud karistuste laadi ja raskusastme kohta ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega hõlmatud toodete või Euroopa tehnilise hinnangu alusel CE-märgise saanud toodete puhul;
- c) soovituslikud võrdlusandmed turujärelevalveasutustele seoses kontrollide sageduse ning määratud karistuste laadi ja raskusastmega.

3. Komisjon avaldab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud aruande määruse (EL) 2019/1020 artiklis 34 osutatud info- ja teavitussüsteemis ning teeb avalikkusele kättesaadavaks aruande kokkuvõtte.

IX peatükk

Teave ja halduskoostöö

Artikkel 71

Ühtlustatud otsustusprotsessi infosüsteemid

1. Komisjon loob info- ja teavitussüsteemi, mis võimaldab koguda, töödelda ja säilitada struktureeritud kujul teavet käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud normide tõlgendamise või kohaldamisega seotud küsimuste kohta, ja haldab seda süsteemi, et tagada kõnealuste normide ühtlustatud kohaldamine.

Peale komisjoni ja liikmesriikide on sellele info- ja teavitussüsteemile juurdepääs turujärelevalveasutustel, määruse (EL) 2019/1020 artikli 10 lõike 3 alusel määratud ühtsetel kontaktasutustel, määruse (EL) 2019/1020 artikli 25 lõike 1 alusel määratud asutustel, teavitavatel asutustel, teada antud asutuste rühma esindajatel ja tehnilise hindamise asutuste organisatsioonil ning ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktidel.

2. Lõikes 1 loetletud asutused võivad info- ja teavitussüsteemis tõstatada käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud normide tõlgendamise või kohaldamisega seotud küsimusi või probleeme, sealhulgas mis puudutab seoseid liidu õiguse muude sätetega.

3. Lõike 2 kohaldamisel võivad lõikes 1 osutatud asutused tõstatada küsimusi või probleeme, mis on seotud järgmiste teemadega:
- a) mõni muu asutus on käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud norme kohaldanud või tõlgendanud teistmoodi, kui näeb ette nende praktika;
 - b) info- ja teavitussüsteemis tõstatatud küsimused või probleemid seoses olukorraga, milles nad parasjagu on, või nende enda praktikaga;
 - c) olukorrad, mida ei olnud käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud normidega ette nähtud, kui vastav tekst või viide avaldati esimest korda *Euroopa Liidu Teatajas*, eelkõige olukorrad, mis on tekkinud uute toodete või ärimudelite turuletuleku tõttu;
 - d) see, kas käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud norme kohaldatakse olukorras, kus on kohaldatavad ka liidu õiguse muud sätted ning sellest tulenev küsimus, millised normid on ülimuslikud.
4. Küsimuse või probleemi tõstatamisel sisestab asjaomane asutus info- ja teavitussüsteemi teabe järgmise kohta:
- a) kõik küsimuse või tõstatatud probleemi kohta tehtud otsused;
 - b) kasutatud lähenemisviisi põhjendus;
 - c) kindlakstehtud alternatiivne lähenemisviis ja selle põhjendus.

5. Liikmesriigid loovad riikliku infosüsteemi või e-kirjade levitamise teenuse, et teavitada oma riigi pädevaid asutusi, oma territooriumil tegutsevaid ettevõtjaid, tehnilise hindamise asutusi ja teada antud asutusi, kelle tegevuskoht asub nende territooriumil, ning taotluse korral ka teisi tehnilise hindamise asutusi ja teada antud asutusi kõigist käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud normide nõuetekohase tõlgendamise või kohaldamisega seotud asjaoludest. Seejuures võtavad nad arvesse lõikes 1 osutatud info- ja teavitussüsteemis kättesaadavat teavet.
6. Riigi pädevad asutused, tehnilise hindamise asutused ja teada antud asutused, kelle tegevuskoht on vastavas liikmesriigis, registreerivad end selles süsteemis või liituvad e-kirjade levitamise teenusega ning võtavad arvesse kogu teavet, mis sel viisil edastatakse. Ettevõtjad võivad end selles süsteemis registreerida või liituda e-kirjade levitamise teenusega. Liikmesriigid võtavad sobivaid meetmeid, et juhtida ettevõtjate tähelepanu sellele süsteemile või e-kirjade levitamise teenusele.
7. Riikliku infosüsteemi või e-kirjade levitamise teenuse kaudu peab olema võimalik võtta füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt, sealhulgas tehnilise hindamise asutustelt ja teada antud asutustelt vastu kaebusi käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud normide ebaühtlase kohaldamise kohta. Ühtne kontaktpunkt edastab sellised kaebused teiste liikmesriikide vastavatele asutustele ja komisjonile, kui seda peetakse asjakohaseks.

Artikkel 72

Ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid

1. Liikmesriigid pakuvad ettevõtjatele abi ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide kaudu. Liikmesriigid määravad vähemalt ühe ehitusvaldkonna toodete kontaktpunkti ja hoiavad seda töös ning tagavad, et ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktidel on piisavad õigused ja vahendid, et täita oma ülesandeid nõuetekohaselt. Nad tagavad, et ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid osutavad oma teenuseid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1724²⁸ ning koordineerivad oma tegevust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/515²⁹ artikli 9 lõike 1 kohaselt loodud vastastikuse tunnustamise toodete kontaktpunktidega.
2. Ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid esitavad ettevõtja või teise liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel kogu asjakohase teabe toote kohta, näiteks:
 - a) ehitusvaldkonna toodete kontaktpunkti asukohariigi territooriumil toodete suhtes kohaldatavate riigisiseste tehniliste normide ja haldusmenetluste elektrooniline koopia või juurdepääs nendele veebis;

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/515, mis käsitleb teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate kaupade vastastikust tunnustamist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 764/2008 (ELT L 91, 29.3.2019, lk 1).

- b) teave selle kohta, kas nende toodete jaoks on riigisisese õiguse kohaselt vaja taotleda eelluba;
- c) toodete paigaldamise või monteerimise suhtes kohaldatavad normid.

Samuti esitavad ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid teavet käesoleva määruse tootealaste sätete ja kooskõlas käesoleva määrusega vastu võetud õigusaktide kohta.

- 3. Ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid annavad tasuta teavet 15 tööpäeva jooksul alates lõike 2 alusel saadud taotluse saamisest.
- 4. Ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid peavad olema võimelised täitma oma ülesandeid nii, et välditakse huvide konflikte, eelkõige seoses CE-märgise saamise menetlustega.
- 5. Lõikeid 1–4 kohaldatakse ka toodete suhtes, mis ei ole veel hõlmatud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega.
- 6. Komisjon avaldab riikide ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide loetelu ja ajakohastab seda.

Artikkel 73

Töötajate koolitus ja vahetus

1. Turujärelevalveasutused, ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid, määrajaasutuste tehnilise hindamise asutused, teavitavad asutused ja teada antud asutused tagavad, et nende töötajad:
 - a) hoiavad end oma pädevusvaldkonna arenguga kursis ja saavad vajaduse korral korrapäraselt lisakoolitust ning
 - b) saavad korrapäraselt koolitust käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel sätestatud normide ühtlustatud tõlgendamise ja kohaldamise alal.
2. Komisjon korraldab korrapäraselt ja vähemalt kord aastas koolitusüritusi nii turujärelevalveasutuste, ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktide, määrajaasutuste, teavitavate asutuste kui ka teada antud asutuste töötajatele. Komisjon korraldab neid koolitusüritusi koostöös liikmesriikidega.

Koolitusel võivad osaleda töötajad määruse (EL) 2019/1020 artikli 25 lõike 1 alusel määratud asutustest, määruse (EL) 2019/1020 artikli 10 lõike 3 alusel määratud ühtsetest kontaktasutustest ning asjakohasel juhul käesoleva määruse rakendamisel või selle täitmise tagamisel osalevatest muudest liikmesriikide asutustest.
3. Komisjon võib koostöös liikmesriikidega korraldada vähemalt kahe liikmesriigi turujärelevalveasutuste, teavitavate asutuste ja teada antud asutuste töötajate vahetusprogramme.

Artikkel 74

Ülesannete jagamine ja ühine otsustusprotsess

1. Selleks et täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, mis on seotud turujärelevalve, samuti tehnilise hindamise asutuste määramise ja järelevalve ning teada antud asutuste ja ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktidega, võivad liikmesriigid määrata:
 - a) organi või asutuse, mis on asutatud koostöös teise liikmesriigi või teiste liikmesriikidega ühise määramise otstarbel;
 - b) organi või asutuse, mille teine liikmesriik on juba samal otstarbel määranud, koostöös asjaomase liikmesriigiga.

Asjaomased liikmesriigid tagavad ühiselt, et ühisorganid või -asutused vastavad kõigile asjaomastele nõuetele. Nad kannavad nende eest vastutust ühiselt, ent konkreetse liikmesriigi territooriumil asuvate füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes saab õiguslikke otsuseid teha üksnes vastavas liikmesriigis.

2. Eri liikmesriikide ametiasutused võivad jagada ressursse ja vastutust, et tagada käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamine või tulemuslik täitmine, ilma et see piiraks nende individuaalsete kohustuste täitmist käesoleva määruse või muude seadusandlike aktide alusel.

Sel eesmärgil võivad nad ühtlasi:

- a) teha ühiseid otsuseid, eeskätt seoses ühise piiriülese tegevusega või asjaomaste liikmesriikide territooriumidel tegutsevate ettevõtjatega;

- b) algatada ühisprojekte, näiteks ühine turujärelevalve või ühised katseprojektid;
- c) ühendada ressursid konkreetsetel eesmärkidel, näiteks selleks, et suurendada katsetamissuutlikkust või tagada järelevalve internetis;
- d) delegeerida ülesannete täitmine teises liikmesriigis samu ülesandeid täitvale asutusele, säilitades seejuures ametliku vastutuse selle asutuse võetavate otsuste eest;
- e) anda ülesande üle ühest liikmesriigist teise, tingimusel et sellisest üleandmisest teavitatakse kõiki asjaomaseid pooli.

Asjaomased liikmesriigid vastutavad ühiselt meetmete eest, mis võetakse kooskõlas käesoleva lõikega.

X peatükk

Digitaalne tootepass

Artikkel 75

Ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteem

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteem vastavalt käesolevas peatükis sätestatud tingimustele.

2. Ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteem peab:

- a) olema ühilduv ja koostalitlusvõimeline määruses (EL) 2024/1781 loodud digitaalse tootepassiga ning sellel põhinema, kahjustamata koostalitlusvõimet ehitise mudelprojekteerimisega ja võttes arvesse ehitustoodete eriomadusi ja -nõudeid;
- b) omama funktsioone, mis on vajalikud artiklis 76 osutatud digitaalsete tootepasside rakendamiseks ja haldamiseks;
- c) määrama kindlaks osalejad, sealhulgas ettevõtjad, kliendid, deinstalleerijad, kasutajad ja riigi pädevad asutused, kellel on juurdepääs digitaalses tootepassis sisalduvale teabele ning selle, millisele teabele on neil juurdepääs, võttes arvesse vajadust kaitsta intellektuaalomandi õigusi ja tundlikku äriteavet ning tagada ehitiste ohutus;
- d) määrama kindlaks osalejad, sealhulgas tootjad, volitatud esindajad, importijad, turustajad ja digitaalse tootepassi teenuse osutajad, kellel on lubatud teavet digitaalsesse tootepassi sisestada või seda ajakohastada, sealhulgas vajaduse korral luua uus digitaalne tootepass, ning selle, millist teavet nad võivad sisestada või ajakohastada;
- e) sätestama olemasoleva toote digitaalses tootepassis sisalduva teabe ajakohastamise üksikasjaliku korra;

- f) kehtestama menetlused, et tagada digitaalsete tootepasside kättesaadavus pärast digitaalse tootepassi loonud ettevõtja maksejõuetust, likvideerimist või tegevuse lõpetamist liidus või vajaduse korral pärast seda, kui tootjate kohustus tagada selle kättesaadavus on lõppenud, sealhulgas digitaalse tootepassi teenuse osutajate varusüsteemi loomine;
- g) kehtestama digitaalse tootepassi teenuse osutajatele nõuded, sealhulgas vajaduse korral sertifitseerimissüsteemi selliste nõuete tõendamiseks, mis põhinevad vastavalt võimalusele määruse (EL) 2024/1781 kohastel, samal eesmärgil toimuvatel arengusuundumustel;
- h) vajaduse korral kehtestama üksikasjalikumad või alternatiivsed normid ja menetlused, mis on seotud tunnuskoodide, andmekandjate, digitaalsete volituste ja digitaalse tootepassi registri olelusingiga, võrreldes määruses (EL) 2024/1781 samal eesmärgil kehtestatud normide ja menetlustega;
- i) tagama, et süsteem on kättesaadav 25 aasta jooksul pärast seda, kui viimane selle tooteliigile vastav toode on turule lastud, ja et ettevõtja teeb digitaalse tootepassi kättesaadavaks vähemalt kümneks aastaks, ilma et pikema perioodi korral tekitataks ettevõtjatele ebaproportsionaalseid kulusid ja koormust;
- j) võtma arvesse vajadust tagada toodete korduskasutamiseks ja taastootmiseks vajaliku teabe kättesaadavus.

Artikkel 76
Digitaalne tootepass

1. Digitaalses tootepassis sisalduv teave peab olema täpne, täielik ja ajakohane.
2. Käesoleva määruse kohase toote digitaalne tootepass peab:
 - a) sisaldama järgmist teavet:
 - i) artiklis 15 osutatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioon, sealhulgas artikli 15 lõikes 6 osutatud teave, mida võimaluse korral saab ühenduse abil lisada muudesse liidu andmebaasidesse, ning koos sellega esitatud dokumendid vastavalt V lisale;
 - ii) artikli 22 lõikes 6 osutatud üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave;
 - iii) artikli 22 lõikes 3 osutatud tehniline dokumentatsioon, sealhulgas artiklite 59–61 kohaselt nõutavad konkreetsed punktid;
 - iv) märgis vastavalt artiklile 9;
 - v) artikli 79 lõike 1 kohaselt väljastatud kordumatud tunnused;
 - vi) toote suhtes kohaldatava muu liidu õiguse alusel nõutavad dokumendid;
 - vii) nende oluliste osade andmekandjad, mille jaoks on digitaalne tootepass olemas;
 - b) olema ühendatud ühe või mitme andmekandjaga;

- c) olema esitatud andmekandja kaudu elektrooniliselt kättesaadav kooskõlas artikli 18 lõike 2 punktiga g;
- d) vastama tootetüübile ja artikli 22 lõikes 5 osutatud kordumatule identifitseerimiskoodile;
- e) olema andmekandja kaudu tasuta kättesaadav kõigile ettevõtjatele, klientidele, kasutajatele ja ametiasutustele;
- f) tagama eri tasemetel juurdepääsu ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemile;
- g) võimaldama ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemis kindlaks määratud osalejatel teavet digitaalsesse tootepassi sisestada või seda ajakohastada;
- h) olema kättesaadav kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul pärast seda, kui viimane tema tootetüübile vastav toode on turule lastud.

3. Lõikes 2 osutatud nõuetega

- a) tagatakse, et väärtusahelas osalejatel oleks lihtne juurdepääs nende jaoks olulisele tooteteabele ja see oleks kergesti mõistetav;
- b) aidatakse liikmesriigi pädevatel asutustel kontrollida toote nõuetele vastavust ning
- c) parandatakse toodete jälgitavust kogu väärtusahela ulatuses.

4. Tooted, mille suhtes kohaldatakse artiklis 14 sätestatud erandit, on vabastatud ka digitaalse tootepassi esitamise kohustusest.

Artikkel 77

Üldnõuded tootepassile

1. Digitaalne tootepass peab vastama järgmistele tingimustele:
 - a) see ühendatakse ühe või mitme andmekandja kaudu tootetüübi püsiva kordumatu identifitseerimiskoodiga;
 - b) andmekandja kinnitatakse vastavalt artikli 18 lõike 2 punktile g;
 - c) andmekandja vastab artikli 79 lõikele 1;
 - d) kogu digitaalses tootepassis sisalduv teave põhineb avatud standarditel, on koostatud koostalitlusvõimelises vormingus ning on asjakohasel juhul masinloetav, struktureeritud, otsitav ja ülekantav tootjalukustusega avatud koostalitlusvõimelise andmevahetusvõrgu kaudu, kooskõlas artiklis 78 sätestatud oluliste nõuetega; dokumendid, mis esitatakse koos artikli 76 lõike 2 punkti a alapunktis i osutatud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooniga, ning artikli 76 lõike 2 punkti a alapunktis iii osutatud tehniline dokumentatsioon vabastatakse sellest kohustusest, kui see on tehnilistel põhjustel õigustatud;
 - e) toote lõppkasutajaga seotud isikuandmeid ei säilitata digitaalses tootepassis ilma lõppkasutaja selgesõnalise nõusolekuta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679³⁰ artikliga 6;

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- f) digitaalses tootepassis sisalduv teave sisaldab viidet artikli 76 lõike 2 punktis d osutatud tootetüübile;
 - g) digitaalses tootepassis sisalduvale teabele juurdepääsu reguleeritakse kooskõlas artiklis 78 sätestatud oluliste nõuetega ning konkreetsed juurdepääsuõigused määratakse kindlaks vastavalt ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemi juurdepääsutasanditele;
 - h) artikli 76 lõike 2 punkti a alapunktis i osutatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioon järgib artikli 16 lõike 3 kohaselt välja antud suuniseid.
2. Kui muude liidu õigusaktidega on nõutud või lubatud konkreetse teabe lisamine digitaalsesse tootepassi, võib selle teabe lisada digitaalsesse tootepassi kooskõlas artikli 75 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktiga.
3. Tootja, kes laseb toote turule, varustab ettevõtjad, kes teevad tooted turul kättesaadavaks veebis või muude kaugmüügivahendite kaudu, andmekandja digitaalse koopias ja tootekoodiga, et nad saaksid teha selle klientidele kättesaadavaks, kui neil ei ole tootele füüsilist juurdepääsu. Ettevõtja annab selle digikoopia või veebilehe lingi tasuta ja viie tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest.

Artikkel 78

Digitaalse tootepassi tehniline teostus ja käitamine

Digitaalse tootepassi tehniline teostus ja käitamine peavad vastama järgmistele olulistele nõuetele:

- a) digitaalne tootepass on muude digitaalsete tootepassidega otspunktidevahelise andmeside ja andmeedastuse tehniliste, semantiliste ja korralduslike aspektide poolest täielikult koostalitlusvõimeline;
- b) digitaalse tootepassi saajal on sellele lihtne ja tasuta juurdepääs, mis põhineb saaja vastaval juurdepääsuõigusel ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemile;
- c) digitaalses tootepassis sisalduvaid andmeid säilitatakse vastavalt sellele, kuidas see on kindlaks määratud artiklis 75 osutatud ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemis;
- d) kui digitaalsesse tootepassi lisatud andmeid säilitavad või muul viisil töötlevad volitatud ettevõtjad või digitaalse tootepassi teenuse osutajad, ei või nad kõnealuseid andmeid tervikuna või osaliselt müüa, korduskasutada ega töödelda rohkem, kui on vaja asjaomaste säilitamis- või töötlemisteenuste osutamiseks, välja arvatud juhul, kui selles on toote turule laskva ettevõtjaga eraldi kokku lepitud;

- e) digitaalne tootepass peab olema kättesaadav artikli 76 lõike 2 punktis h sätestatud ajavahemiku jooksul, sealhulgas pärast digitaalse tootepassi loonud ettevõtja maksejõuetust, likvideerimist või tegevuse lõpetamist liidus, ning see peab vastama artikli 75 lõike 2 punkti f kohaselt kehtestatud tingimustele seoses kohustusega luua varusüsteem;
- f) digitaalses tootepassis sisalduvale teabele juurdepääsu õigust ning teabe sisestamise, muutmise või ajakohastamise õigust piiratakse ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteemis kindlaks määratud juurdepääsuõiguste alusel;
- g) tagatakse sellise teabe, mis kujutab endast ärisaladust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943³¹ artikli 2 lõike 1 tähenduses, ning intellektuaalomandi õiguste kaitse;
- h) tagatakse andmete autentsus, usaldusväärsus ja terviklikkus;
- i) digitaalsed tootepassid disainitakse ja neid käitatakse viisil, millega tagatakse turvalisuse ja eraelu puutumatuse kõrge tase ning välditakse pettusi.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

Artikkel 79

Kordumatud tunnused ja digitaalse tootepassi register

1. Määruse (EL) 2024/1781 artiklit 12 kohaldatakse käesoleva määruse rakendamisel kordumatute tunnuste ja andmekandjate suhtes, välja arvatud juhul, kui käesoleva määruse artikli 75 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktis on sätestatud üksikasjalikumad või alternatiivsed reeglid nende kordumatute tunnuste ja andmekandjate kohta, nagu on osutatud käesoleva määruse artikli 75 lõike 2 punktis h.
2. Määruse (EL) 2024/1781 artiklit 13 kohaldatakse käesoleva määruse rakendamisel digitaalse tootepassi registri suhtes, välja arvatud juhul, kui käesoleva määruse artikli 75 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktis on sätestatud üksikasjalikumad või alternatiivsed reeglid selle registri kohta, nagu on osutatud käesoleva määruse artikli 75 lõike 2 punktis h.
3. Määruse (EL) 2024/1781 artiklit 13 kohaldatakse käesoleva määruse rakendamisel digitaalses tootepassis sisalduva teabe jaoks ette nähtud veebiportaali suhtes.

Artikkel 80

Kohustuslik kasutamine ja tehniline kohandamine

1. Kuus kuud pärast artikli 75 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti jõustumist peab süsteem olema täielikult toimiv ja täitma oma kavandatud eesmärgi, sealhulgas artiklis 76 sätestatud funktsioone. 18 kuud pärast artikli 75 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti jõustumist kohaldatakse artikli 22 lõikes 7 sätestatud kohustusi. Vahepealsel ajal võivad tootjad süsteemi vabatahtlikult kasutada.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et:
 - a) täpsustada, lisada ja eemaldada artikli 75 lõikes 2 osutatud funktsioone, eesmärgiga kohandada seda tehnika arenguga või ühekordsuse põhimõttega seoses muus liidu õiguses sätestatud teabeesitusnõuetega;
 - b) vaadata läbi käesoleva määruse artikli 77 lõige 1 ja artikkel 78, et tagada ühilduvus ja koostalitlusvõime määrusega (EL) 2024/1781.

XI peatükk

Rahvusvaheline koostöö

Artikkel 81

Rahvusvaheline koostöö

1. Inimeste tervise ja ohutuse või keskkonna kaitsmise eesmärgil võib komisjon käesoleva määruse kohaldamise valdkonnas teha koostööd kolmandate riikide ametiasutuste või rahvusvaheliste organisatsioonidega. Selline koostöö võib hõlmata järgmist:
 - a) teabevahetus nõuete täitmise tagamise ja meetmete kohta, mis on seotud ohutuse ja keskkonnakaitsega, sealhulgas turujärelevalvega;
 - b) ettevõtjatega seotud andmete vahetamine;
 - c) teabevahetus hindamismeetodite ja toodete katsetamise kohta;
 - d) teabevahetus toodete kooskõlastatud tagasivõtmise, parandusmeetmete taotluste ja muude sarnaste meetmete kohta;
 - e) koostöö teaduslikes, tehnilistes ja regulatiivsetes küsimustes, et parandada tooteohutust või keskkonna ja tarbijate kaitset;
 - f) teabevahetus keskkonna, tervise ja ohutuse seisukohast väga oluliste uute küsimuste kohta;

- g) teabevahetus standardimisega seotud tegevuse kohta;
- h) ametnike vahetus.

Käesoleva lõike kohases teabevahetuses järgitakse konfidentsiaalsusreegleid ja kohaldatavat liidu õigust.

2. Lõikes 1 osutatud teabevahetus võib toimuda ühel järgmisel kujul:

- a) mittesüsteemiline teabevahetus igakülselt põhjendatud juhtudel ja erijuhtudel; või
- b) süsteemiline teabevahetus halduskokkuleppe alusel, millega on kindlaks määratud, millist teavet vahetatakse ja kuidas.

Komisjon teavitab liikmesriike korrapäraselt koostööst, mida ta teeb esimese lõigu kohaselt kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega.

3. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega antakse nende valitud kolmandate riikide asutustele, kes kohaldavad käesolevat määrust vabatahtlikult või kellel on ehitustoodete jaoks käesoleva määrusega sarnane reguleerimissüsteem, juurdepääs ühele või mitmele järgmisele:

- a) artikli 71 lõike 1 kohaselt loodud info- ja teavitussüsteem;

- b) artikli 75 kohaselt loodud ehitusvaldkonna digitaalse tootepassi süsteem;
- c) artikli 73 lõike 2 kohaselt korraldatud koolitusüritused.

Juurdepääs esimeses lõigus osutatud süsteemidele ja üritustele antakse tingimusel, et asjaomane kolmas riik kohustub tegutsema oma territooriumil käesolevat määrust rikkuvate ettevõtjate vastu ja tagama konfidentsiaalsuse.

Täielikku osalemist artiklites 71 ja 75 osutatud süsteemides võib lubada üksnes juhul, kui see on ette nähtud Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vaheliste lepingutega. Sellist osalemist võib pakkuda kolmandatele riikidele tingimusel, et kolmanda riigi õigusaktid on kooskõlas käesoleva määrusega ning et kolmanda riigi pädevad asutused tunnustavad teada antud asutuste väljastatud sertifikaate või Euroopa tehnilisi hinnanguid kooskõlas käesoleva määrusega. Selliseks osalemiseks peavad olema täidetud samad kohustused, mis on käesoleva määruse alusel kohaldatavad liikmesriikide suhtes, sealhulgas teavitamise ja järelmeetmetega seotud kohustused.

Käesoleva lõike Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

4. Käesoleva artikli kohases teabevahetuses, mille käigus vahetatakse isikuandmeid, järgitakse liidu andmekaitseenorme. Kui komisjon ei ole asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni suhtes vastu võtnud määruse (EL) 2016/679 artikli 45 kohast kaitse piisavuse otsust, ei vahetata teabevahetuse käigus isikuandmeid. Kui kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni suhtes on kaitse piisavuse otsus vastu võetud, võib selle kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga vahetatav teave sisaldada kõnealuse kaitse piisavuse otsuse kohaldamisalasse kuuluvaid isikuandmeid üksnes juhul, kui andmete vahetamine on vajalik inimeste tervise ja ohutuse või keskkonna kaitseks.

XII peatükk

Soodustused ja riigihange

Artikkel 82

Liikmesriikide pakutavad soodustused ehitustoodetele

Kui liikmesriigid teevad soodustusi tootekategooria puhul, mille toimivust väljendatakse artikli 5 lõikes 5 osutatud toimivusklassina või artikli 22 lõikes 9 osutatud keskkonnakestlikkuse märgistuses sisalduva klassina, on need soodustused suunatud kahele kõrgeimale toimivusklassile.

Kui toimivusklassid on kindlaks määratud enam kui ühe kestlikkusnäitaja puhul, näidatakse ära, millise näitaja suhtes käesolevat artiklit tuleks rakendada.

Seejuures võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) igasse toimivusklassi kuuluvate toodete arv ja
- b) vajadus tagada neile nõuetele vastavate toodete taskukohasus, et vältida märkimisväärsed negatiivset mõju tarbijatele.

Artikkel 83

Keskkonnahoidlik riigihange

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, kehtestades ehitustoodete keskkonnakestlikkuse kohustuslikud miinimumnõuded.
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2014/24/EL³² või 2014/25/EL³³ kohaldamisalasse kuuluvate hankemenetluste puhul, kui lepingutes nõutakse ehitustoodete minimaalset keskkonnakestlikkust seoses nende põhiomadustega, mis on hõlmatud ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega, kohaldavad avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud keskkonnakestlikkuse kohustuslikke miinimumnõudeid.

See ei takista avaliku sektori hankijaid ja võrgustiku sektori hankijaid sätestamast:

- a) esimeses lõigus osutatud põhiomadustega seotud ambitsioonikamaid keskkonnakestlikkuse nõudeid või

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

- b) täiendavaid keskkonnakestlikkuse nõudeid, mis on seotud muude kui esimeses lõigus osutatud põhiomadustega.
3. Liikmesriigid ja komisjon annavad riigihangete eest vastutavatele avaliku sektori hankijatele ja võrgustiku sektori hankijatele tehnilist abi ja nõu selle kohta, kuidas täita lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud keskkonnakestlikkuse kohustuslikke miinimumnõudeid.
4. Lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud keskkonnakestlikkuse kohustuslikud miinimumnõuded riigihankelepingute puhul, mille sõlmivad avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad, võidakse vastavalt vajadusele kehtestada asjaomase tootepere või tootekategooria puhul järgmisel kujul:
- a) tehnilised spetsifikatsioonid direktiivi 2014/24/EL artikli 42 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 60 tähenduses;
 - b) kvalifitseerimise tingimused direktiivi 2014/24/EL artikli 58 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 80 tähenduses;
 - c) lepingu täitmise tingimused direktiivi 2014/24/EL artikli 70 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 87 tähenduses;
 - d) pakumuste hindamise kriteeriumid direktiivi 2014/24/EL artikli 67 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 82 tähenduses.

5. Riigihankelepingute puhul lõike 1 kohaste keskkonnakestlikkuse kohustuslike miinimumnõuete kehtestamisel konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktidega 13 ja 28 iga liikmesriigi määratud ekspertide ja asjaomaste sidusrühmadega, teeb mõjuhindamise ja võtab arvesse vähemalt järgmisi kriteeriume:
- a) asjaomase tootepere või tootekategooria ostmiseks sõlmitavate riigihankelepingute väärtus ja maht;
 - b) kahe kõrgeima toimivusklassi toodete kasutuselevõttust tulenev keskkonnakasu;
 - c) vajadus tagada piisav nõudlus keskkonnakestlikumate toodete järele;
 - d) avaliku sektori hankijate või võrgustiku sektori hankijate majanduslik võimalus osta keskkonnakestlikumaid tooteid, ilma et sellega kaasneksid ebaproportsionaalsed kulud, ja nende toodete kättesaadavus turul;
 - e) asjaomase tootepere või tootekategooria turuolukord liidu tasandil;
 - f) nõuete mõju konkurentsile;
 - g) mõju VKEdele ja nende vajadused;
 - h) liikmesriikide regulatiivsed vajadused ja erinevad kliimatingimused.

Esimese mõjuhindamise algatab komisjon 31. detsembriks 2026.

6. Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võivad erandkorras otsustada käesoleva artikli lõiget 2 mitte kohaldada, kui pärast esialgset turu-uuringut kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikliga 40 ja direktiivi 2014/25/EL artikliga 58 leitakse, et:
- a) nõutavat ehitustoodet saab tarnida ainult konkreetne ettevõtja ning puudub mõistlik alternatiiv või asendaja;
 - b) eelmise riigihankemenetluse käigus ei esitatud ühtegi sobivat pakkumust ega osalemistaotlust või
 - c) lõike 1 kohaldamine või nõutava ehitustoote ehitisse paigaldamine kohustaks avaliku sektori hankijat või võrgustiku sektori hankijat kandma ebaproportsionaalseid kulusid või tooks kaasa ühildamatuse või tehnilised raskused.

Avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võivad eeldada, et objektiivsetel ja läbipaistvatel andmetel põhinevad lepingu hinnangulise maksumuse erinevused üle 10 % on ebaproportsionaalsed.

Kui avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad kasutavad käesolevas lõikes sätestatud erandit, ei saa hankemenetlust pidada keskkonnakestlikuks seoses ehitustoodetega, mille suhtes erandeid on kohaldatud.

Liikmesriigid esitavad komisjonile iga kolme aasta järel aruande käesoleva lõike kasutamise kohta kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikliga 83.

Käesolev lõige ei piira võimalust jätta kõrvale põhjendamatult madala maksumusega pakkumused kooskõlas direktiivi 2014/24/EL artikliga 69 ja direktiivi 2014/25/EL artikliga 84.

7. ELi ökomärgist ja muid riiklikke või piirkondlikke EN ISO 14024 I tüübi ökomärgise süsteeme, mida on ametlikult tunnustatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 66/2010³⁴ artikliga 11, võib kasutada keskkonnakestlikkuse miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks, kui selline märgis vastab käesoleva määruse artiklis 19 sätestatud nõuetele.

XIII peatükk

Toodete õiguslik staatus

Artikkel 84

Toodete õiguslik staatus

Komisjon võib liikmesriigi igakülgsest põhjendatud taotluse korral või omal algatusel võtta vastu rakendusakte, millega määratakse kindlaks, kas teatav ese või kaubaartiklite kategooria on toode käesoleva määruse tähenduses.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta (ELT L 27, 30.1.2010, lk 1).

XIV peatükk

Hädaolukorra menetlused

Artikkel 85

Hädaolukorra menetluste kohaldamine

1. Käesoleva määruse artikleid 86–88 kohaldatakse üksnes juhul, kui komisjon on seoses käesoleva määrusega hõlmatud ehitustoodetega vastu võtnud määruse (EL) 2024/...⁺ artikli 28 kohase rakendusakti.
2. Käesoleva määruse artikleid 86–88 kohaldatakse üksnes selliste ehitustoodete suhtes, mis on kantud kriisi seisukohast oluliste kaupade loetellu vastavalt määruse (EL) 2024/...⁺ artikli 18 lõikele 4.
3. Käesolevat peatükki, välja arvatud käesoleva määruse artikli 87 lõikes 7 osutatud komisjoni volitusi, kohaldatakse üksnes määruse (EL) 2024/...⁺ artikli 18 kohaselt kehtestatud siseturu hädaolukorrarežiimi ajal.
4. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles käsitletakse artiklite 86 ja 87 kohaselt turule lastud ehitustoodete suhtes võetavaid parandusmeetmeid või piiravaid meetmeid, järgitavaid menetlusi ning märgistamise ja jälgitavuse erinõudeid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 46/24 (2022/0278(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 86

Kriisi seisukohast oluliste ehitustoodete hindamine ja tõendamine eelisjärjekorras

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse ehitustoodete suhtes, mis on loetletud artikli 85 lõikes 1 osutatud rakendusaktis, mille suhtes teada antud asutused täidavad vastavalt artikli 10 lõikele 1 ehitustoodete hindamise ja tõendamisega seotud kolmanda isiku ülesandeid.
2. Teada antud asutused teevad kõik endast oleneva, et menetleda eelisjärjekorras taotlusi lõikes 1 osutatud ehitustoodete hindamise ja tõendamisega seotud kolmanda isiku ülesannete täitmiseks, olenemata sellest, kas need taotlused on esitatud enne või pärast artikli 85 kohaste hädaolukorra menetluste algatamist.
3. Lõike 2 kohaste ehitustoodete hindamise ja tõendamisega seotud kolmanda isiku ülesannete täitmise taotluste eelisjärjekorras menetlemine ei tohi tuua kaasa ebaproportsionaalseid lisakulusid tootjatele, kes on kõnealused taotlused esitanud.
4. Teada antud asutused teevad mõistlikke jõupingutusi, et suurendada oma suutlikkust hinnata ja tõendada lõikes 1 osutatud ehitustooteid, mille kohta on neile teada antud.

Artikkel 87

Standarditel ja ühtsetel spetsifikatsioonidel põhinev toimivuse hindamine ja deklareerimine

1. Kui ehitustooted on kantud kriisi seisukohast oluliste kaupade loetellu, on komisjonil õigus võtta vastu rakendusakte, millega koostatakse loetelu asjaomastest standarditest või kehtestatakse ühtsed spetsifikatsioonid, mis hõlmavad meetodeid ja kriteeriume kõnealuste toodete põhiomadustega seotud toimivuse hindamiseks, järgmistel juhtudel:
 - a) puuduvad toimivuse ühtlustatud standardid ja artikli 6 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktid, mis hõlmaksid asjaomaseid meetodeid ja kriteeriume kõnealuste toodete toimivuse hindamiseks seoses nende põhiomadustega, ning mõistliku aja jooksul ei ole selliste standardite ega aktide vastuvõtmist ette näha; või
 - b) tõsised häired siseturu toimimises, mis tõid kaasa määruse (EL) 2024/...⁺ artikli 18 kohase siseturu hädaolukorrarežiimi kehtestamise, piiravad märkimisväärselt tootjate võimalusi kasutada toimivuse ühtlustatud standardeid või artikli 6 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusakte, milles sätestatakse asjaomased meetodid ja kriteeriumid kõnealuste toodete toimivuse hindamiseks seoses nende põhiomadustega.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE- CONS 46/24 (2022/0278(COD)) sisalduva määruse number.

2. Lõikes 1 osutatud rakendusaktidega sätestatakse kõige sobivam alternatiivne tehniline lahendus toimivuse hindamiseks ja deklareerimiseks vastavalt lõikele 5. Selleks võib kõnealustes rakendusaktides avaldada viited Euroopa standarditele või asjakohastele kohaldatavatele rahvusvahelistele või riiklikele standarditele või kui Euroopa standard või asjakohane kohaldatav rahvusvaheline või riiklik standard puudub, võib nende rakendusaktidega kehtestada ühtsed spetsifikatsioonid.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega ja neid kohaldatakse kuni selle ajavahemiku viimase päevani, mil on kehtestatud siseturu hädaolukorrarežiim, välja arvatud juhul, kui nimetatud rakendusakte käesoleva artikli lõike 7 kohaselt muudetakse või need kehtetuks tunnistatakse.
4. Enne käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusakti eelnõu koostamist teavitab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 22 osutatud komiteed sellest, et ta leiab, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud. Kõnealuse rakendusakti eelnõu koostamisel võtab komisjon arvesse ehitustoodete määruse õigustiku eksperdirühma seisukohti ning konsulteerib igakülselt kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

5. Ilma et see piiraks artiklite 13 ja 15 kohaldamist, võib käesoleva artikli lõikes 1 osutatud standardites või ühtsetes spetsifikatsioonides või nende osades sätestatud meetodeid ja kriteeriume kasutada kõnealuste standardite või ühtsete spetsifikatsioonidega hõlmatud ehitustoodete põhiomadustega seotud toimivuse hindamiseks ja deklareerimiseks. Alates siseturu hädaolukorrarežiimi kehtivuse lõppemisele või selle lõpetamisele järgnevast päevast ei ole enam võimalik koostada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktis osutatud standarditel või ühtsetel spetsifikatsioonidel põhinevaid toimivus- ja vastavusdeklaratsioone.
6. Erandina artikli 85 lõikest 3, välja arvatud juhul, kui on piisavalt põhjust uskuda, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud standardite või ühtsete spetsifikatsioonidega hõlmatud ehitustooted kujutavad endast ohtu inimeste tervisele või ohutusele või ei saavuta deklareeritud toimivust, jäävad kõnealuste standardite või ühtsete spetsifikatsioonide kohaselt turule lastud ehitustoodete toimivus- ja vastavusdeklaratsioonid kehtima ka pärast käesoleva artikli lõike 3 kohaselt vastu võetud rakendusakti kehtivuse lõppemist või kehtetuks tunnistamist ning pärast siseturu hädaolukorrarežiimi kehtivuse lõppemist või lõpetamist.
7. Kui liikmesriik leiab, et lõikes 1 osutatud standard või ühtne spetsifikatsioon on põhiomadustega seotud toimivuse hindamise meetodite ja kriteeriumide osas ebaõige, teatab ta sellest komisjonile, esitades üksikasjaliku selgituse. Komisjon annab üksikasjalikule selgitusele hinnangu ja võib rakendusakti, millega kõnealune standard loetellu lisatakse või ühtne spetsifikatsioon kehtestatakse, asjakohasel juhul muuta või selle kehtetuks tunnistada.

Artikkel 88

Turujärelevalvemeetmete rakendamine eelisjärjekorras ja ametiasutuste vastastikune abi

1. Liikmesriigid teevad käesoleva määruse artikli 85 lõikes 1 osutatud rakendusaktis loetletud kaupade loetellu kantud ehitustoodete turujärelevalvet eelisjärjekorras. Komisjon hõlbustab sellise eelisjärjekorras rakendamise koostöölastamist määruse (EL) 2019/1020 artikli 29 alusel loodud liidu toodete nõuetele vastavuse võrgustiku kaudu.
2. Liikmesriikide turujärelevalveasutused tagavad, et tehakse mõistlikke jõupingutusi teiste turujärelevalveasutuste abistamiseks siseturu hädaolukorrarežiimis, sealhulgas mobiliseerides ja lähetades ekspertiisi, et ajutiselt toetada abi taotlejate turujärelevalveasutuste töötajaid, või pakkudes logistilist tuge, näiteks suurendades suutlikkust testida artikli 85 lõikes 1 osutatud rakendusaktis loetletud ehitustooteid.

XV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 89

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 4 lõikes 7, artikli 5 lõigetes 5, 6 ja 10, artikli 7 lõigetes 1 ja 8, artikli 9 lõigetes 3 ja 4, artikli 10 lõigetes 2 ja 4, artiklis 12, artikli 15 lõikes 5, artikli 22 lõigetes 8 ja 9, artikli 32 lõikes 5, artikli 75 lõikes 1, artikli 80 lõikes 2 ja artikli 83 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 7, artikli 5 lõigetes 5, 6 ja 10, artikli 7 lõigetes 1 ja 8, artikli 9 lõigetes 3 ja 4, artikli 10 lõigetes 2 ja 4, artiklis 12, artikli 15 lõikes 5, artikli 22 lõigetes 8 ja 9, artikli 32 lõikes 5, artikli 75 lõikes 1, artikli 80 lõikes 2 ja artikli 83 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 4 lõike 7, artikli 5 lõigete 5, 6 või 10, artikli 7 lõigete 1 või 8, artikli 9 lõigete 3 või 4, artikli 10 lõigete 2 või 4, artikli 12, artikli 15 lõike 5, artikli 22 lõigete 8 või 9, artikli 32 lõike 5, artikli 75 lõike 1, artikli 80 lõike 2 või artikli 83 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 90

Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab ehitustoodete komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Artikkel 91

Elektroonilised taotlused, otsused, dokumendid ja andmed

1. Kõik teada antud asutuste või tehnilise hindamise asutuste esitatavad taotlused või neile esitatavad taotlused ning nende asutuste otsused kooskõlas käesoleva määrusega võivad olla paberkandjal või üldkasutatavas elektroonilises vormingus, tingimusel, et allkiri vastab määruse (EL) nr 910/2014 nõuetele ning allkirjastav isik on vastavalt liikmesriigi või liidu õigusele volitatud asutust või ettevõtjat esindama.
2. Kui ei ole sätestatud teisiti, võib kõiki käesolevast määrusest tulenevaid teavituskohustusi täita elektrooniliselt. Kui teave esitatakse elektrooniliselt, tuleb teave välja anda üldkasutatavas elektroonilises vormingus, mis võimaldab teabe saajal seda teavet alla laadida ja printida.

Kui kohustus on kehtestatud kooskõlas artikli 22 lõikega 7, peavad ettevõtjad täitma artikli 76 lõikes 2 osutatud dokumentidega seotud teavituskohustusi, esitades digitaalse tootepassi.

Toimivus- ja vastavusdeklaratsioon ning üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave tuleb esitada tasuta paberkandjal, kui lõppkasutaja seda ostu ajal nõuab.

Artikkel 92

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse nõuetele mittevastavuse korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende normide rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt ... [kuupäev, mis saabub 23 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda seejärel viivitamata nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 93

Hindamine

Hiljemalt ... [kuupäev, mis saabub seitse aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] ja seejärel vähemalt iga kuue aasta järel hindab komisjon käesolevat määrust ja selle panust siseturu toimimisse ning toodete, ehitiste ja tehiskeskkonna keskkonnakestlikkuse parandamisse. Hindamisel hinnatakse muu hulgas käesoleva määruse kooskõla määrusega (EL) 2024/1781 ning teatavate ehitustoodete tootjate laiendatud tootjavastutuse ning ülejäänud ja müümata jäänud toodete tagasivõtmise võimalikku keskkonnavalast ja majanduslikku kasu ning mõju liidu tasandil. Komisjon hindab ka käesoleva määruse kohaldamise mõju eri kategooriate kasutatud toodete turuolukorrale. Komisjon hindab, kas liikmesriikide kohaldatavad karistused on mõjusad ja kas need põhjustavad siseturu killustumist. Vajaduse korral annab komisjon soovitus, kuidas nimetatud karistusi ühtlustada.

Komisjon esitab aruande oma peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. Liikmesriigid esitavad komisjonile kõnealuse aruande koostamiseks vajaliku teabe.

Kui see on asjakohane, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse asjaomaste sätete muutmiseks.

Artikkel 94

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 305/2011 tunnistatakse kehtetuks alates ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev], välja arvatud selle määruse artikkel 2, artiklid 4–9, artiklid 11–18, artiklid 27 ja 28, artiklid 36–40, artiklid 47–49, artiklid 52 ja 53, artikkel 55, artiklid 60–64 ning selle III ja IV lisa, mis tunnistatakse kehtetuks alates ... [15 aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt käesoleva määruse XI lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 95

Erandid ja üleminekusätted

1. Ehitusvaldkonna toodete kontaktpunktid, mis on määratud määruse (EL) nr 305/2011 alusel, loetakse määratuks ka käesoleva määruse alusel.
2. Tehnilise hindamise asutused ja teada antud asutused, mis on määratud või millest on teada antud määruse (EL) nr 305/2011 alusel, loetakse määratuks või teada antuks ka käesoleva määruse alusel. Sellegipoolest hindavad asutused määranud liikmesriigid neid uuesti ja teevad uue määramisotsuse vastavalt korrapärasele kordushindamise tsüklile ning hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist]. Kohaldatakse käesoleva määruse artikli 51 lõike 5 kohast vastuväidete esitamise menetlust.
3. Ühtlustatud standardid, mille viited on lisatud määruse (EL) nr 305/2011 artikli 17 lõike 5 kohaselt avaldatud loetellu ja mis kehtivad ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] jäävad määruse (EL) nr 305/2011 alusel kehtima seni, kuni komisjon need tagasi võtab või need muul viisil kehtetuks tunnistatakse.
4. Euroopa hindamisdokumendid, mille viited on lisatud määruse (EL) nr 305/2011 artikli 22 kohaselt avaldatud loetellu hiljemalt ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] jäävad kehtima kuni ... [viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva], välja arvatud juhul, kui nende kehtivus on lõppenud muudel põhjustel. Nende Euroopa hindamisdokumentide kohaselt välja antud Euroopa tehniliste hinnangute alusel ei tohi tooteid turule lasta pärast ... [10 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva].

5. Kui käesoleva määruse artikli 5 lõike 8 või artikli 6 lõike 1 kohaselt vastu võetud ühtlustatud tehniline spetsifikatsioon hõlmab sama toodet ja sama kavandatud kasutusotstarvet kui Euroopa hindamisdokument, mille viide on esitatud määruse (EL) nr 305/2011 artikli 22 kohaselt avaldatud loetelus, ei kasutata Euroopa hindamisdokumendi enam käesoleva määruse kohaldamisel ning tooteid ei lasta turule Euroopa tehnilise hinnangu alusel, mis on välja antud kooskõlas kõnealuse Euroopa hindamisdokumendiga.
6. Euroopa tehnilisi hinnanguid, mis on välja antud vastavalt Euroopa hindamisdokumentidele, mille viited ei ole esitatud määruse (EL) nr 305/2011 artikli 22 kohaselt avaldatud loetelus hiljemalt ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev], käsitatakse käesoleva määruse kohaste Euroopa tehnilise hindamise taotlustena. Halduslik üleandmine toimub tootja jaoks tasuta.
7. Määruse (EL) nr 305/2011 alusel välja antud sertifikaate, katsearuandeid ning Euroopa tehnilisi hinnanguid võib kasutada tehnilise alusena, et tõendada toote vastavust käesolevale määrusele, kui tootetüüp vastab käesoleva määruse kohasele tootetüübile ning nõuded ja hindamismeetodid on kohaldatava ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa hindamisdokumendi alusel kehtivad. Selliste dokumentide tunnustamine on võimalik käesoleva määruse artiklis 62 sätestatud tingimustel, mida kohaldatakse *mutatis mutandis*.

8. Määruse (EL) nr 305/2011 artiklit 2, artikleid 4–9, artikleid 11–18, artikleid 27 ja 28, artikleid 36–40, artikleid 47–49, artikleid 52 ja 53, artiklit 55 ja artikleid 60–64 kohaldatakse üksnes käesoleva artikli lõikes 3 osutatud standarditega hõlmatud toodete või käesoleva artikli lõikes 4 osutatud Euroopa hindamisdokumentidega hõlmatud toodete suhtes.

Käesoleva määruse artikli 5 lõike 7, artikli 6 lõike 1 ja artikli 31 lõike 2 kohaldamisel käsitatakse ühtlustatud standardeid, mille viited sisalduvad määruse (EL) nr 305/2011 artikli 17 lõike 5 kohaselt avaldatud loetelus ja mida ei ole kehtetuks tunnistatud, toimivuse ühtlustatud standarditena.

9. I, II ja III peatükis sätestatud nõudeid ja ettevõtjate kohustusi hakatakse teatava tootepere või sellisesse tooteperre kuuluva tootekategooria suhtes kohaldama alles ühe aasta möödumisel kuupäevast, mil võeti vastu artikli 5 lõikes 8 osutatud rakendusakt, millega tehakse kõnealust tooteperet või tootekategooriat hõlmav ühtlustatud standard kohustuslikuks, või artikli 6 lõikes 1 osutatud rakendusakt, välja arvatud juhul, kui rakendusaktis on kindlaks määratud hilisem kohaldamise alguskuupäev. Sellegipoolest võivad ettevõtjad otsustada kohaldada kõnealuseid ühtlustatud tehnilisi spetsifikatsioone alates nende jõustumise kuupäevast, järgides toimivus- ja vastavusdeklaratsiooniga seotud menetlust.
10. Ühe aasta jooksul alates käesoleva artikli lõikes 9 sätestatud teatava tootepere või tootekategooriaga seotud nõuete ja kohustuste kohaldamise alguskuupäevast jätab komisjon *Euroopa Liidu Teatajast* välja viited ühtlustatud standarditele ja Euroopa hindamisdokumentidele või nende osadele, mis on avaldatud kooskõlas määruse (EL) nr 305/2011 artikli 17 lõikega 5 ja artikliga 22, kui need hõlmavad sama vastavat tooteperet või tootekategooriat.

Artikkel 96

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], välja arvatud artiklid 1–4, artikli 5 lõiked 1–7, artikli 7 lõige 1, artikkel 9, artikkel 10, artikli 12 lõike 1 esimene lõik, artikli 16 lõige 3, artikli 37 lõige 4, artikkel 63, artikkel 89 ja artikkel 90 ning I, II, III, IV, VII, IX ja X lisa, mida kohaldatakse alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], ning artikkel 92, mida kohaldatakse alates ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

Ehitistele esitatavad põhinõuded

Toodete põhiomaduste kindlakstegemisel ning standardimistaotluste, ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonide ja Euroopa hindamisdokumentide koostamisel lähtutakse järgmistest loetletud põhinõuetest ehitistele.

Kõnealused ehitistele esitatavad põhinõuded ei kujuta endast ettevõtjate või liikmesriikide suhtes kohaldatavaid kohustusi.

Ehitistele esitatavate põhinõuetega seotud kavandatava kasutusea puhul tuleb arvesse võtta kliimamuutuste tõenäolist mõju.

1. Ehitiste struktuuri terviklikkus

Ehitised ja nende asjakohased osad projekteeritakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et kõik asjakohased koormused ja nende kombinatsioonid püsivad ja kanduvad ohutult maapinnale ega põhjusta ehitise ühegi osa läbipainet ega deformatsiooni ega pinnase liikumist, mis võib kahjustada ehitiste vastupidavust, struktuuri vastupanuvõimet, kasutatavust ja tugevust.

Ehitiste konstruktsioon ja konstruktsioonielemendid projekteeritakse, toodetakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid hooldatakse nii, et need

- a) on vastupidavad oma kavandatud kasutusea jooksul (vastupidavuse nõue);
- b) taluvad igasugust konstrueerimise, kasutuse ja demonteerimise või lammutuse käigus tehtavat toimingut ja avalduvat mõju piisava töökindluse ja kulutõhususega (struktuuri vastupidavuse nõue) ning need ei tohi
 - i) kokku variseda;
 - ii) vastuvõetamatult suurel määral deformeeruda;
 - iii) tekitada kahju ehitise teistele osadele, sisseseadele või paigaldatud seadmetele kandekonstruktsiooni suure deformatsiooni tagajärjel;
- c) vastavad kindlaksmääratud kasutusnõuetele kogu oma kavandatud kasutusea kestel piisava töökindluse ja kulutõhususega (kasutatavusnõue);
- d) säilitavad piisava terviklikkuse ebasoodsate sündmuste, sealhulgas maavärina, plahvatuse, tulekahju, inimlike eksimuste mõju või tagajärgede korral sellises ulatuses, mis ei ole proportsionaalne algpõhjusega (tugevusnõue).

2. Ehitiste tuleohutus

Ehitised ja nende asjakohased osad projekteeritakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et tulekahju puhkemine oleks igakülselt välditud, sealhulgas piisavate tajurite ja häireseadmete kasutamise abil. Tule ja suitsu teke ning levik ehitises peab olema kontrollitud ja piiratud ning kasutajad peavad olema tule ja suitsu eest kaitstud. Kehtestatud peab olema nõuetekohane kord, et tagada kõigi kasutajate ohutu väljapääs ja evakueerimine ehitisest.

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse ja konstrueeritakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et tulekahju korral oleksid täidetud järgmised nõuded:

- a) ehitise kandevõime säilib konkreetse aja jooksul, et anda kasutajatele aega hoonest lahkumiseks;
- b) tagatud on pääste- ja hädaabiteenistuste ligipääs ja nende tegutsemist hõlbustavad sobivad vahendid;
- c) tule ja suitsu teke ja levik ehitises on kontrollitud ja piiratud;
- d) tule ja suitsu levimine läheduses asuvatele ehitistele on piiratud;
- e) arvestatud on pääste- ja hädaabiteenistuste ohutusega.

3. Kaitse tervist ja hügieenitingimusi kahjustava mõju eest

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse, ehitatakse, demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et oma olelusringi jooksul ei kahjusta need ehitustööliste, kasutajate, külaliste ega naabrite hügieeni, tervist ega ohutust järgmisel viisil:

- a) ohtlike ainete, lenduvate orgaaniliste ühendite või ohtlike osakeste, sealhulgas mikroplasti eraldumine siseõhku;
- b) ohtliku kiirguse levik siseruumidesse;
- c) ohtlike ainete või muul viisil kahjulikku mõju avaldavate ainete sattumine joogivette;
- d) niiskuse imbumine hoone siseruumidesse;
- e) reovee puudulik ärajuhtimine, suitsugaaside eraldumine või tahkete või vedelate jäätmete puudulik hoiustamine siseruumides.

4. Ehitiste ohutus ja ligipääsetavus

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et nende olelusringi jooksul ei esine kasutamisel ega käitamisel lubamatuid õnnetuste või kahjustuste ohtu, sealhulgas libisemine, kukkumine, kokkupõrge, põletus, elektrilöök ning välistegurite, näiteks äärmuslike ilmastikutingimuste või plahvatuste tõttu kukkuvatest või purunevatest esemetest põhjustatud vigastused.

Eelkõige peavad ehitised olema projekteeritud ja ehitatud nii, et on võetud arvesse ligipääsetavust ja kasutamist puuetega isikute ning piiratud liikumis- või orienteerumisvõimega isikute poolt.

5. Ehitiste heliläbilaskvus ja akustilised omadused

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et kogu nende olelusringi jooksul on tagatud piisav kaitse mürakoormuse eest, mida tekitab õhumüra või sama ehitise muudes osades kasutatud materjalide kaudu leviv või konstruktsioonivälistest allikatest tulev müra. Mürakaitsega tagatakse, et see mürakoormus

- a) ei põhjusta vahetut ega pikaajalist ohtu inimtervisele;
- b) võimaldab kasutajatel ja läheduses asuvatel inimestel rahuldavates tingimustes magada, puhata ja oma tavapärase tegevusega tegeleda.

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse ja konstrueeritakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et tagatud oleks piisav heli neeldumine ja peegeldumine tingimustes, kus need akustilised omadused on nõutavad.

6. Ehitiste energiatõhusus ja soojuskasutus

Ehitised, sealhulgas neis toimuvad automatiseeritud protsessid, ning nende kütte-, jahutus-, valgustus- ja ventilatsiooniseadmed projekteeritakse ja konstrueeritakse ning neid hooldatakse nii, et nende kasutusetapil vajaminev energiakogus on väike, arvestades järgmist:

- a) liginullenergiahoonete ja heitevabade hoonete eesmärk liidu tasandil;
- b) väliskeskkonna ilmastikutingimused;
- c) sisekliimatingimused.

7. Heitmete sattumine ehitistest väliskeskkonda

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et oma olelusringi jooksul ei tekita need ohtu väliskeskkonnale ükskõik millisel järgmisel põhjusel:

- a) ohtlike ainete, mikroplasti või kiirguse eraldumine õhku, põhjavette, merevette, pinnavette või pinnasesse;
- b) reovee puudulik ärajuhtimine, suitsugaaside eraldumine või tahkete või vedelate jäätmete puudulik kõrvaldamine väliskeskkonda;

- c) ehitise kahjustused, sealhulgas kahjustused, mis on põhjustatud veega levivate saasteainete sattumisest ehitise vundamendi kaudu väliskeskkonda;
- d) kasvuhoonegaaside heide atmosfääri.

8. Loodusvarade säästev kasutamine ehitistes

Ehitised ja kõik nende osad projekteeritakse, ehitatakse ja demonteeritakse või lammutatakse ning neid kasutatakse ja hooldatakse nii, et nende olelusringi jooksul kasutatakse loodusvarasid säästvalt ning tagatakse:

- a) suure keskkonnakestlikkusega tooraine ja teise materjali ressursitõhusa kasutuse maksimeerimine;
- b) kasutatava tooraine üldkoguse minimeerimine;
- c) kasutatava energia üldkoguse minimeerimine;
- d) tekitatavate jäätmete üldkoguse minimeerimine;
- e) kasutatava joogivee ja tekkiva tarbevee üldkoguse minimeerimine;
- f) tervete ehitiste või nende osade ja nende materjalide korduskasutatavuse või ringlussevõetavuse maksimeerimine pärast demonteerimist või lammutamist;
- g) lihtne demonteeritavus.

II LISA

Eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalased põhiomadused

Ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid ja Euroopa hindamisdokumendid peavad hõlmama järgmist loetelu toote olelusringi hindamisega seotud eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalastest põhiomadustest:

- a) mõju kliimamuutustele – kokku;
- b) mõju kliimamuutustele – fossiilkütused;
- c) mõju kliimamuutustele – biogeenne;
- d) mõju kliimamuutustele – maakasutus ja maakasutuse muutus;
- e) osoonikihi kahanemine;
- f) hapestumise potentsiaal;
- g) eutrofeerumine magevees;
- h) eutrofeerumine merekeskkonnas;
- i) eutrofeerumine maismaal;
- j) osooni fotokeemiline teke;
- k) abiootiliste ressursside vähendamine – mineraalid, metallid;

- l) abiootiliste ressursside vähendamine – fossiilkütused;
- m) veetarbimine;
- n) osakesed;
- o) ioniseeriv kiirgus, inimtervis;
- p) ökotoksilisus, magevesi;
- q) inimest mõjutav toksilisus, kantserogeensus;
- r) inimest mõjutav toksilisus, mis ei ole seotud kantserogeensususega;
- s) maakasutusega seotud mõju.

Samuti hõlmatakse ühtlustatud tehniliste spetsifikatsioonidega sel määral, mil see on võimalik, eelnevalt kindlaksmääratud keskkonnaalase põhiomadusena võime siduda süsinikdioksiidi ajutiselt ning siduda süsinikdioksiidi muul viisil.

III LISA

Tootenõuded

1. Tootenõuded nõuetekohase toimimise ja toimivuse tagamiseks
- 1.1. Artikli 7 lõike 1 kohaselt vastu võetud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides võidakse sätestada, kui see on nendega hõlmatud toodete puhul asjakohane, et tooted tuleb projekteerida, toota ja pakendada viisil, mis võimaldab tehnika tasemele vastavate meetmete abil ja ulatuses, mis ei ole hõlmatud muude liidu õigusaktidega, tagada, et toote olelusringi jooksul vastavad need ühele või mitmele järgmistest funktsionaalsus- ja toimivusnõuetest:
 - a) täidavad tulemuslikult ja usaldusväärselt oma kavandatud kasutusotstarvet;
 - b) säilitavad vastavuse toimivusdeklaratsioonile;
 - c) vastavad järjepidevalt punktide 2.1 ja 3.1 kohaselt sätestatud ohutus- ja keskkonnanõuetele;
 - d) säilib toodete funktsionaalsus.
- 1.2. Vabatahtlikes ühtlustatud standardites tootenõuete kohta, millele on osutatud artikli 7 lõikes 3, ja vastavuse eelduse aluseks olevates ühtsetes spetsifikatsioonides sätestatakse, kuidas punkti 1.1 kohaseid nõudeid on võimalik täita näiteks järgmise abil:
 - a) konkreetsed kasutatavad materjalid ning vajaduse korral nende keemiline koostis;
 - b) toodete ja nende komponentide konkreetsed mõõtmed ja kuju;

- c) konkreetsed kasutatavad komponendid ning vajaduse korral nende materjalid, mõõtmed ja kuju;
- d) konkreetsed kasutatavad tarvikud ja nendega seotud nõuded;
- e) paigaldamise ja eemaldamise lihtsus;
- f) hoolduse lihtsus või hooldusvajaduse puudumine eeldatava kasutusea jooksul;
- g) toote omadused, sealhulgas selle puhastatavus, kriimustuskindlus ja purunemiskindlus tavapärastes kasutustingimustes.

1.3. Toodete funktsionaalsus- ja toimivusnõuded võidakse ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides kindlaks määrata toimivusklasside alusel.

2. Toote ohutusnõuded

Ohutusnõuded on seotud kutsealasel eesmärgil kasutajate (töötajad) ja väljaõppeta kasutajate (tarbijad, elanikud) ohutusega toote transportimisel, paigaldamisel, hooldamisel, kasutamisel või demonteerimisel, samuti selle ettevalmistamisel olelusringi lõpuks või korduskasutamiseks või ringlussevõtuks.

2.1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides võidakse sätestada, kui see on nendega hõlmatud toodete puhul asjakohane, et tooted tuleb projekteerida, toota ja pakendada viisil, mis võimaldab tehnika tasemele vastavate meetmete abil ja ulatuses, mis ei ole hõlmatud muude liidu õigusaktidega, vältida toote olelusringi jooksul üht või mitut järgmist tooteohutuse ohtu:

- a) lekkimisest või leostumisest põhjustatud keemilised ohud;

- b) oht, et koostisained on vales vahekorras ning toode ei toimi seetõttu ohutuse seisukohast õigesti;
- c) mehaanilised ohud;
- d) mehaaniline rike;
- e) füüsiline defekt;
- f) elektririkke oht;
- g) elektrivarustuse katkestusega seotud ohud;
- h) iseenesliku elektrilaengu või -lahendusega seotud ohud;
- i) tarkvaratõrkega seotud ohud;
- j) tarkvara manipuleerimise ohud;
- k) ainete või materjalide kokkusobimatusel tulenevad ohud;
- l) eri esemete (millest vähemalt üks on toode) ühildamatusega seotud ohud;
- m) oht, et toode ei toimi kavandatud viisil, kui toimivus on ohutuse tagamiseks oluline;
- n) kasutusjuhendist valesti arusaamise oht tervise ja ohutusega seotud valdkonnas;
- o) tahtmatult sobimatul viisil paigaldamise või kasutamise oht;
- p) tahtlikult sobimatul viisil kasutamise oht.

- 2.2. Vabatahtlikes ühtlustatud standardites ja vastavuse eelduse aluseks olevates ühtsetes spetsifikatsioonides sätestatakse, kuidas punkti 2.1 kohaseid nõudeid on võimalik täita näiteks järgmisel viisil:
- a) määrates kindlaks tehnika taseme, mis on vajalik vastava tootekategooria võimaliku ohu, sealhulgas eri esemete (millest vähemalt üks on toode) ühildamatuse ohu vähendamiseks;
 - b) esitades tehnilised lahendused, mille abil vältida ohutusega seotud ohte, või
 - c) kui ohte ei ole võimalik vältida, vähendades ja leevendades ohte, esitades tootel, selle pakendil ja kasutusjuhendis hoiatused.

- 2.3. Tootepõhised ohutusnõuded võidakse ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides kindlaks määrata toimivusklasside alusel.

3. Toote keskkonnanõuded

Keskkonnanõuded on seotud materjalide kaevandamise ja töötlemise, toote valmistamise, materjalide ja toodete transpordi ja toote hooldusega ning toote potentsiaaliga püsida võimalikult kaua ringmajanduse süsteemis, samuti selle olelusringi lõpuga.

- 3.1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides võidakse sätestada, kui see on nendega hõlmatud toodete puhul asjakohane, et tooted tuleb projekteerida, toota ja pakendada viisil, mis võimaldab, ilma et see vähendaks ohutust või et kahjulik mõju keskkonnale oleks suurem, ja ulatuses, mis ei ole hõlmatud muude liidu õigusaktidega, tegeleda toote olelusringi jooksul ühe või mitme järgmistest tootepõhistest keskkonnaaspektidest:
- a) toote või selle komponentide võimalikult suur vastupidavus ja usaldusväärsus, väljendatuna toote tehnilise kasutusea, toote tegeliku kasutamise teabe, pingetaluvuse või vananemiskindlusena ja eeldatava keskmise kasutusea seisukohast, minimaalse kasutusea seisukohast halvimates, kuid siiski realistlikes tingimustes, ning minimaalse kasutusea nõuete ja enneaegse iganemise vältimise seisukohast;
 - b) võimalikult väike kasvuhoonegaaside heide olelusringi jooksul;
 - c) võimalikult suur korduskasutatud ja ringlussevõetud materjalide ja kõrvalsaaduste sisaldus;
 - d) ohutute, kestlikuks kavandatud ja keskkonnasäästlike ainete valik;
 - e) energiakasutus ja -tõhusus;
 - f) ressursitõhusus;
 - g) modulaarsus;

- h) andmed selle kohta, milliseid tooteid või toote osi on võimalik pärast ehitisest eelmaldamist korduskasutada (korduskasutatavus) ja mil määral;
- i) uuendatavus;
- j) lihtne parandatavus eeldatava kasutusea jooksul, sealhulgas ühilduvus laialdaselt kättesaadavate varuosadega;
- k) hoolduse ja renoveerimise lihtsus eeldatava kasutusea jooksul;
- l) ringlussevõetavuse ja taastootmise suutlikkus;
- m) eri materjalide või ainete eraldatavus ja taaskasutatavus demonteerimisel või ringlussevõtul;
- n) kestlik hankimine;
- o) pakendatud toote ja pakendi suhte võimalikult väiksena hoidmine;
- p) tekitatud jäätmete, eelkõige ohtlike jäätmete kogused.

- 3.2. Vabatahtlikes ühtlustatud standardites ja vastavuse eelduse aluseks olevates ühtsetes spetsifikatsioonides sätestatakse, kuidas punkti 3.1 kohaseid nõudeid on võimalik täita näiteks järgmisel viisil:
- a) määrates kindlaks vastava tootekategooria keskkonnaaspektide käsitlemise tehnika taseme, sealhulgas minimaalse ringlussevõetavate materjalide sisalduse, kasvuhoonegaaside heite kogu olelusringi jooksul, ressursitõhususe ja korduskasutatavuse;
 - b) esitades tehnilised lahendused, mille abil vältida kahjulikku keskkonnamõju ja -ohte, sealhulgas jäätmematerjali teket, või kui kahjulikku mõju ja ohte ei ole võimalik vältida, vähendades ja leevendades neid, esitades tootel, selle pakendil ja kasutusjuhendis hoiatused.
- 3.3. Toote keskkonnanõuded võidakse ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides kindlaks määrata toimivusklasside alusel.
-

IV LISA

Üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave

1. Üldine tooteteave
 - 1.1. Toote identifitseerimisandmed: tootetüübi kordumatu identifitseerimiskood.
 - 1.2. Toote kirjeldus:
 - a) deklareeritud kasutusotstarbed;
 - b) kavandatud kasutajad;
 - c) kasutustingimused;
 - d) hinnanguline keskmine ja minimaalne kasutusega deklareeritud kasutusotstarbe korral (vastupidavus);
 - e) peamised kasutatud materjalid.
 - 1.3. Tootja või tema volitatud esindaja kontaktandmed:
 - a) nimi;
 - b) postiaadress;
 - c) telefoninumber;
 - d) e-posti aadress;
 - e) veebisait, kui see on olemas.

- 1.4. Kui need on punktist 1.3 erinevad, selle tootja või tema volitatud esindaja kontaktandmed, kes tegeleb järgmisega:
- a) teave paigaldamise, hoolduse, kasutamise, demonteerimise ja lammutamise kohta;
 - b) teave ohtude kohta;
 - c) teave toote puuduse korral.
- 1.5. Ehitusvaldkonna toodete kontaktpunkti kontaktandmed liikmesriigis, kus toode on kättesaadavaks tehtud.
2. Kasutusjuhend ja ohutusteave
- 2.1. Ohutus transpordil, paigaldamisel, eemaldamisel, hooldusel, demonteerimisel ja lammutamisel:
- a) tootest ja selle mõistlikult eeldatavast väärkasutusest tulenevad võimalikud ohud;
 - b) monteerimis-, paigaldamis- ja ühendamisjuhised, sealhulgas joonised, diagrammid ja vajaduse korral tarvikud kinnitamiseks muude toodete ja ehitise osadega;
 - c) juhised ohutuks käitamiseks ja hoolduseks, sealhulgas nende tööde käigus võetavad kaitsemeetmed;
 - d) vajaduse korral paigaldajate või käitajate väljaõppe juhised;
 - e) teave selle kohta, kuidas tegutseda toote puuduse või õnnetuste korral.

2.2. Ühilduvus süsteemide või komplektidega ja neisse integreeritavus:

- a) kokkusobivus muude materjalidega või ühilduvus muude toodetega, olenemata sellest, kas need kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse;
- b) elektriline ja elektromagnetiline ühilduvus;
- c) tarkvara ühilduvus;
- d) integreeritavus süsteemidesse või komplektidesse.

2.3. Hooldusvajadused, et tagada toote toimivus kogu kasutusea jooksul:

- a) selliste kohandamis- ja hooldustööde kirjeldus, mida kasutajad peaksid tegema, ning ennetavaks hoolduseks võetavad meetmed;
- b) ohutuse ja vastupidavuse tagamiseks vajaliku kontrolli ja hoolduse liik ja sagedus ning, kui see on asjakohane, kuluosad ja nende asendamise kriteeriumid;
- c) teave selle kohta, kuidas tegutseda toote puuduse või õnnetuse korral.

2.4. Kasutusohutus:

- a) juhised kasutajate võetavate kaitsemeetmete, sealhulgas vajaduse korral isikukaitsevahendite kohta;

- b) juhised toote ohutu kasutamise, sealhulgas kasutamise ajal võetavate kaitsemeetmete kohta;
- c) teave selle kohta, kuidas tegutseda kasutusel tekkiva toote puuduse või õnnetuse korral.

2.5. Väljaõpe ja muud ohutuks kasutamiseks täidetavad nõuded.

2.6. Muud kui punktides 2.1–2.5 osutatud risikileevendamisevõimalused.

2.7. Soovitused toote

- a) parandamiseks;
- b) eemaldamiseks;
- c) korduskasutamiseks;
- d) taastootmiseks;
- e) ringlussevõtuks;
- f) ohutuks ladestamiseks.

2.8. Vajaduse korral teave toote toimivuse kohta, mõõdetuna selle mõju alusel kliimamuutustele – kokku, nagu on osutatud II lisa punktis a, ning inimest mõjutava kantserogeense toksilisuse alusel, nagu on osutatud II lisa punktis q.

3. Punktis 2 loetletud elementide kohta esitatud teave peab olema nii koguselt kui ka kvaliteedilt piisav, et potentsiaalsed ostjad saaksid teha selle alusel enne ostu sooritamist teadlikke otsuseid, sisaldades teavet asjaomase toote vajaliku koguse, paigaldamise, kasutamise, hoolduse, demonteerimise, korduskasutamise ja ringlussevõtu kohta. Teave võib sisaldada kõiki sellest arusaamiseks vajalikke jooniseid, diagramme, kirjeldusi ja selgitusi.

Teabe puhul võetakse asjakohasel juhul võimalikult suurel määral arvesse projekteerijate, ehitusametite, ehitusvaldkonna töötajate, ehitusjärelvalvet tegevate asutuste, tarbijate ja teiste kasutajate, elanike ja haldurite ning hooldustöötajate vajadusi.

4. Artikli 9 lõike 2 kohaselt välja antud suunistes ja tehnilistes üksikasjades soovitatakse samuti, kus tuleb vastav teave esitada. See peab olema koht, kus teave jäetakse kõige väiksema tõenäosusega tähelepanuta.

V LISA

Artiklis 15 osutatud toimivus- ja vastavusdeklaratsioon¹

Tootja nimi

Deklaratsiooni kood ...²

Versiooni nr ...³

Selle versiooni kuupäev: ...

1. Toote kirjeldus:

- a) tootetüübi kordumatu identifitseerimiskood ning kui see on olemas, partii- või seerianumber;
- b) ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides või Euroopa hindamisdokumentides määratletud tootekategooria;
- c) toote deklareeritud kasutusotstarbed kohaldatava ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa hindamisdokumendi kohaldamisalas;

¹ Kui toimivus- ja vastavusdeklaratsioon antakse välja seoses tootega, mille suhtes artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega kehtestatud tootenõudeid ei kohaldata, jäetakse punktid 10 ja 11c vahele.

² Iga tootetüübi kohta kasutatakse ainult üht kordumatut ja selgelt identifitseeritavat deklaratsiooni koodi, isegi kui olemas on variandid, st tootetüübis esineb erinevusi, mis ei mõjuta toote toimivust ega vastavust.

³ Välja võidakse anda eri versioone, nt selleks, et parandada vigu või lisada täiendavat teavet.

- d) toote nimimõõtmed või klassifikatsioon;
- e) toote põhiosad, kui see on kohaldatav;
- f) hinnanguline keskmine ja minimaalne kasutusiga deklareeritud kasutusotstarbe korral (vastupidavus);
- g) variandid, kui neid on, koos kirjeldustega;
- h) eelnevalt ehitisse paigaldatud toote puhul kõige hiljutisema ehitisest eemaldamise kuupäev ja koht.

2. Püsilingid või andmekandjad seoses järgnevaga, kui see teave ei ole kättesaadav artikli 76 kohases digitaalses tootepassis:

- a) tootja tootekirjed liidu andmebaasides, kui neid on;
- b) kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1907/2006 esitatav teave, kui see on kohaldatav;
- c) IV lisa kohane üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave.

3. Tootja:

- a) nimi;
- b) registreeritud käibenimi;
- c) registreeritud tegevuskoht;

- d) postiaadress;
- e) telefoninumber;
- f) e-posti aadress;
- g) veebisait.

4. Volitatud esindaja, kui see on kohaldatav:

- a) nimi;
- b) registreeritud käibenimi;
- c) registreeritud tegevuskoht;
- d) postiaadress;
- e) telefoninumber;
- f) e-posti aadress;
- g) veebisait.

5. Teada antud asutus või asutused, kui see on kohaldatav:

- a) nimi;
- b) identifitseerimisnumber;

- c) registreeritud käibenimi, kui see on olemas;
- d) registreeritud tegevuskoht;
- e) postiaadress;
- f) telefoninumber;
- g) e-posti aadress;
- h) veebisait.

6. Tehnilise hindamise asutus, kui see on kohaldatav:

- a) nimi;
- b) identifitseerimisnumber;
- c) registreeritud käibenimi, kui see on olemas;
- d) tegevuskoht;
- e) postiaadress;
- f) telefoninumber;
- g) e-posti aadress;
- h) veebisait.

7. Viited teada antud asutuste või tehnilise hindamise asutuste välja antud sertifikaatidele või valideerimisaruannetele.
8. Tehnilised viitedokumendid:
 - a) kohaldatud ühtlustatud tehnilised spetsifikatsioonid, millega määratakse kindlaks põhiomadused (viitenumber ja väljaandmise kuupäev); või
 - b) kohaldatud Euroopa hindamisdokument (viitenumber ja väljaandmise kuupäev) ja antud Euroopa tehniline hinnang (tehnilise hindamise asutus, viitenumber ja väljaandmise kuupäev).
9. Deklareeritud toimivus ja kestlikkusega seotud omadused:
 - a) täielik loetelu põhiomadustest, mis on ühtlustatud tehnilises spetsifikatsioonis või Euroopa hindamisdokumendis kindlaks määratud selle tootekategooria jaoks, mille toimivust deklareeritakse, ja nende suhtes kohaldatav hindamis- ja tõendamissüsteem;
 - b) toote toimivus arvutatud väärtuste, tasemete või klasside alusel või kirjeldusena. Asjaomased väärtused, tasemed või klassid tuleb kanda toimivusdeklaratsioonile ja seega ei tohi neid väljendada üksnes viidetena muudele dokumentidele. Põhiomaduste puhul, mille suhtes toimivust ei deklareerita, tuleb väärtuse deklareerimise kohale sisestada sõna „NULL“. Toote konstruktsioonilised omadused võib esitada viidetena lisatud tootedokumentidele või ehitusliku kavandamise arvutustele;

- c) keskkonnakestlikkus väljendatuna kohaldatavate olelusringi moodulite kohaldatavate põhiomaduste kohta vastavalt artikli 15 lõikele 2;
 - d) viide komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud tarkvara versioonile, mida kasutati.
10. Ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides täpsustatud kohaldatavad tootenõuded, nende suhtes kohaldatav hindamis- ja tõendamissüsteem ning viide kohaldatud ühtlustatud standardile või vabatahtlikele ühtsetele spetsifikatsioonidele või nende osadele, sealhulgas kuupäev.

Kui see on kohaldatav, teave toote toimivuse kohta, mõõdetuna tootenõuete alusel.

11. Deklaratsioonid:

- a) eespool kirjeldatud toote toimivus vastab punktis 9 osutatud deklareeritud toimivusele;
- b) eespool kirjeldatud toote kestlikkusega seotud andmed on nõuetekohaselt arvutatud asjaomase tootekategooria suhtes kohaldatavate normide alusel;
- c) eespool kirjeldatud toode vastab punktis 10 loetletud nõuetele.

Tootja eest ja nimel allkirjastanud:

[nimi, ametikoht⁴]

Koht:

Kuupäev:

[Allkiri]

⁴ Allkirjastaval isikul peab olema liikmesriigi õiguse kohaselt õigus tootjat esindada kas volitatud isikuna või seadusliku esindajana.

VI LISA

Euroopa tehnilise hindamise taotlemise ja Euroopa hindamisdokumendi vastuvõtmise menetlus

1. Euroopa tehnilise hindamise taotlus
 - 1.1. Kui tootja taotleb tehnilise hindamise asutuselt toote kohta Euroopa tehnilist hinnangut ning tootja ja tehnilise hindamise asutus (edaspidi „vastutav tehnilise hindamise asutus“) on allkirjastanud ärisaladuse kaitse ja konfidentsiaalsuse kokkuleppe, välja arvatud juhul, kui tootja otsustab teisiti, esitab tootja kõnealusele vastutavale tehnilise hindamise asutusele tehnilise toimiku, milles kirjeldatakse toodet, selle kavandatud kasutusotstarvet, mille tootja on ette näinud, ja üksikasju tehase tootmisohje kohta, mida tootja kavatseb kohaldada.
 - 1.2. Kui Euroopa tehnilist hinnangut taotleb tootjate rühm või ühendus (edaspidi „rühm“), esitab ta taotluse tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile, kes teeb rühmale ettepaneku vastutava tehnilise hindamise asutuse määramiseks. Rühm võib tehnilise hindamise asutuse määramise ettepanekuga nõustuda või paluda tehnilise hindamise asutuste organisatsioonil pakkuda välja muu tehnilise hindamise asutus. Kui rühm on tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni ettepanekuga nõus, allkirjastavad rühma liikmed selle tehnilise hindamise asutusega ärisaladuse kaitse ja konfidentsiaalsuse kokkuleppe, välja arvatud juhul, kui rühm otsustab teisiti, ning rühm esitab vastutavale tehnilise hindamise asutusele tehnilise toimiku, milles kirjeldatakse toodet, selle kavandatud kasutusotstarvet, mille rühm on ette näinud, ja üksikasju tehase tootmisohje kohta, mida rühma liikmed kavatsevad kohaldada.

- 1.3. Kui Euroopa tehnilist hinnangut ei ole taotletud ning Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamise menetluse algatab komisjon, esitab ta tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile toodet, selle kasutusotstarvet ja kohaldatavaid üksikasju kirjeldava tehnilise toimiku. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon lepib koos komisjoniga kokku vastutava tehnilise hindamise asutuse.

2. Leping

Artikli 33 lõike 1 punktis c osutatud toodete puhul sõlmib punktides 1.1 ja 1.2 osutatud juhtudel vastavalt tootja või rühm vastutava tehnilise hindamise asutusega ühe kuu jooksul pärast tehnilise toimiku kättesaamist Euroopa tehnilise hindamise lepingu, milles sätestatakse Euroopa hindamisdokumendi koostamise tööprogramm, sealhulgas:

- a) tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni töökorraldus;
- b) tehnilise hindamise asutuste organisatsioonis loodava ja kõnealuse tootepere eest vastutava tööühma koosseis ning
- c) tehnilise hindamise asutuste koordineerimine.

Punktis 1.3 osutatud juhul esitab vastutav tehnilise hindamise asutus komisjonile Euroopa hindamisdokumendi koostamise tööprogrammi sama sisuga ja sama tähtaja jooksul.

Seejärel esitab komisjon 30 tööpäeva jooksul vastutavale tehnilise hindamise asutusele oma tähelepanekud tööprogrammi kohta ja vastutav tehnilise hindamise asutus teeb selles tööprogrammis vastavad muudatused.

3. Tööprogrammi edastamine

Punktides 1.1 ja 1.2 osutatud juhtudel teavitab tehnilise hindamise asutuste organisatsioon pärast tootja või rühmaga kokkuleppele jõudmist komisjoni Euroopa hindamisdokumendi koostamise tööprogrammist ja selle täitmise ajakavast, näidates ära hindamisprogrammi. See teave edastatakse kolme kuu jooksul alates Euroopa tehnilise hindamise taotluse saamisest tehnilise hindamise asutuse poolt, kes algatab seejärel punktides 1.1 ja 1.2 sätestatud menetluse.

Punktis 1.3 osutatud juhul esitab tehnilise hindamise asutuste organisatsioon komisjonile Euroopa hindamisdokumendi koostamise tööprogrammi sama sisuga ja sama tähtaja jooksul, nagu on nimetatud eelmises lõigus. Seejärel edastab komisjon tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile 30 tööpäeva jooksul oma tähelepanekud tööprogrammi kohta. Pärast seda kui vastutavale tehnilise hindamise asutusele ja tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile on antud võimalus esitada märkusi, muudab vastutav tehnilise hindamise asutus tööprogrammi vastavalt.

4. Euroopa hindamisdokumendi kavand

Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon koostab vastutava tehnilise hindamise asutuse koordineeritavas töörühmas Euroopa hindamisdokumendi kavandi ning edastab selle asjaomastele isikutele punktides 1.1 ja 1.2 osutatud juhtudel kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil komisjoni tööprogrammist teavitati, või punktis 1.3 osutatud juhul alates kuupäevast, mil komisjon teavitas vastutavat tehnilise hindamise asutust oma tähelepanekutest tööprogrammi kohta.

5. Komisjoni osalus

Komisjoni esindaja võib osaleda vaatelejana tööprogrammi täitmise kõikide osade juures. Komisjon võib igal ajal paluda tehnilise hindamise asutuste organisatsioonil Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamine lõpetada või teha selles muudatusi, kui väljatöötamine ei ole kooskõlas käesoleva määrusega või kui lähenemisviis ei ole ressursside ja lõpliku kohaldatavuse seisukohast tõhus või tulemuslik. Komisjon võib nõuda tehnilise hindamise asutustelt igas etapis paralleelsete Euroopa hindamisdokumentide väljatöötamise protsesside koondamist või ühe protsessi kaheks jagamist, et suurendada väljatöötamise protsessi selgust või tagada selle tõhusus või läbivaadatava hindamisdokumendi tulevane kohaldamine.

Kui osalevad tehnilise hindamise asutused ei jõua Euroopa hindamisdokumendi suhtes ettenähtud tähtaja jooksul kokkuleppele, suunab tehnilise hindamise asutuste organisatsioon küsimuse komisjonile lahendamiseks, sealhulgas tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile antavate suuniste kaudu oma töö lõpule viimiseks.

6. Konsulteerimine liikmesriikidega

Punktis 1.3 osutatud juhul teavitab komisjon liikmesriike Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamisest pärast vastava tööprogrammi valmimist. Taotluse korral võivad liikmesriigid selle täitmisel osaleda, kui see on asjakohane. Liikmesriikide tähelepanekud edastatakse komisjonile, kes hakkab neid käsitlema. Komisjon teavitab tehnilise hindamise asutuste organisatsiooni kõigist tööprogrammi muudatustest, mida komisjon nõuab ja mille ta on heaks kiitnud, ajavahemiku jooksul, mis on komisjonile antud tööprogrammi kommenteerimiseks enne Euroopa hindamisdokumendi väljatöötamise alustamist.

7. Pikendamine ja viivitused

Töörühm teatab tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile ja komisjonile mis tahes viivitustest seoses käesoleva lisa punktides 1–4 kehtestatud tähtaegadega.

Kui Euroopa hindamisdokumendi koostamise tähtaja pikendamine on põhjendatud, eelkõige juhul, kui puudub komisjoni otsus toote suhtes kohaldatava hindamis- ja tõendamissüsteemi kohta, või kui on vaja välja töötada uus katsemeetod, pikendab komisjon tähtaega.

8. Euroopa hindamisdokumendi kavandi muutmine ja vastuvõtmine

8.1. Punktides 1.1 ja 1.2 osutatud juhtudel edastab vastutav tehnilise hindamise asutus Euroopa hindamisdokumendi kavandi vastavalt tootjale või rühmale, kes võib esitada märkusi 20 tööpäeva jooksul. Seejärel toimib tehnilise hindamise asutuste organisatsioon järgmiselt:

- a) teatab tootjale või rühmale, kuidas tema märkusi on arvesse võetud, kui see on asjakohane;
- b) võtab vastu Euroopa hindamisdokumendi kavandi;
- c) saadab selle koopia komisjonile.

8.2. Punktis 1.3 osutatud juhul toimib tehnilise hindamise asutuste organisatsioon järgmiselt.

- a) võtab vastu Euroopa hindamisdokumendi kavandi;
- b) saadab selle koopia komisjonile.

9. Euroopa hindamisdokumendi kavandi hindamine komisjoni poolt

Komisjon hindab talle esitatud Euroopa hindamisdokumendi kavandit ja edastab 30 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest tehnilise hindamise asutuste organisatsioonile oma tähelepanekud. Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon teeb pärast seda, kui talle on antud võimalus esitada omapoolsed kommentaarid, kavandis vastavad muudatused ning saadab Euroopa hindamisdokumendi muudetud kavandi koopiad tagasi vastavalt punkti 8.1 alapunktile c ning punkti 8.2 alapunktile b.

10. Lõpliku Euroopa hindamisdokumendi vastuvõtmine ja avaldamine

Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon võtab lõpliku Euroopa hindamisdokumendi vastu ja saadab selle koopia komisjonile koos dokumendi pealkirja tõlkega kõikides liidu ametlikes keeltes dokumendi viite viivitamata avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas*.

Tehnilise hindamise asutuste organisatsioon avaldab Euroopa hindamisdokumendi 90 päeva jooksul alates selle vastuvõtmise kuupäevast ühes või mitmes liidu keeles ning tagab selle kättesaadavuse vähemalt seni, kuni kõik sellel põhinevad Euroopa tehnilised hinnangud kaotavad kehtivuse.

VII LISA

Tooteperede loetelu

KOOD	TOOTEPERE
1	BETONVALMISTOOTED / KERGBETOONTOOTED / AUTOKLAAVITUD POORBETOONTOOTED
2	UKSED, AKNAD, AKNALUUGID, VÄRAVAD JA TARVIKUD
3	MEMBRAANID, SH VEDELTOOTED JA KOMPLEKTID (NIISKUS- JA/VÕI AURUTÕKE)
4	SOOJUSISOLATSIOONITOOTED ISOLATSIOONI LIITKOMPLEKTID/SÜSTEEMID
5	EHITUSES KASUTATAVAD TUGIOSAD LIIGENDTAPID
6	KORSTNAD, SUITSUTORUD JA ERITOOTED
7	KIPSTOOTED
8	GEOTEKSTIILID, GEOMEMBRAANID JA NENDEGA SEOTUD TOOTED
9	RIPPFASSAADID / VÄLISVOODERDUS / KANDVA TIHENDIGA KLAASPINNAD
10	PAIKSED TULEKUSTUTUSVAHENDID (TULEKAHJUHÄIRE / TULEKAHJU AVASTAMISE, PAIKSE TULEKUSTUTUSE, TULEKAHJU KONTROLI ALL HOIDMISE JA SUITSUTÕRJE NING PLAHVATUST SUMMUTAVAD TOOTED)
11	SANITAARSEADMED

KOOD	TOOTEPERE
12	LIIKLUSKORRALDUSVAHENDID: TEEDEVARUSTUS
13	PUITKONSTRUKTSIOONID/ELEMENDID JA TARVIKUD
14	PUIDUPÕHISED PANEELID JA ELEMENDID
15	TSEMENT, EHITUSLUBJAD JA MUUD HÜDRAULILISED SIDEAINED
16	BETOONI SARRUS- JA PINGESTUSTERAS (JA TARVIKUD) EELPINGESTUSKOMPLEKTID
17	MÜÜRITIS JA SELLEGA SEOTUD TOOTED MÜÜRIKIVID, MÜÜRISEGUD JA TARVIKUD
18	KANALISATSIOONITEHNILISED TOOTED
19	PÕRANDAD
20	METALLKONSTRUKTSIOONID JA TARVIKUD
21	SISE- JA VÄLISSEINTE NING LAGEDE VIIMISTLUS. VAHESEINA TARINDITE KOMPLEKTID
22	KATUSEKATTED, KATUSE PINNAS OLEVAD VALGUSAVAD, KATUSEAKNAD JA TARVIKUD. KATUSEKOMPLEKTID
23	TEE-EHITUSTOOTED
24	TÄITEMATERJALID
25	EHITUSLIHMID
26	BETOONI, MÜÜRIMÖRDI JA SÜSTMÖRDIGA SEOTUD TOOTED

KOOD	TOOTEPERE
27	RUUMIDE KÜTTESEADMED
28	OLMEVEEGA MITTE KOKKU PUUTUVAD TORUD, MAHUTID JA TARVIKUD
29	OLMEVEEGA KOKKU PUUTUVAD E HITUSTOOTED
30	LEHTKLAAS, PROFIILKLAAS JA KLAASIST SEINAPLOKID
31	JÕU-, KONTROLL- JA SIDEKAABLIID
32	VUUGITI HENDID
33	KINNITUSED
34	E HITUSKOMPLEKTID, VALMISELEMENDID JA MONTEERITAVAD ELEMENDID
35	TULE LEVIKUT TÕKESTAVAD JA TULEKAITSETOOTED. TULEAEGLUSTID
36	PAIGALDATAVAD REDELID

VIII LISA

Tehnilise hindamise asutustele esitatavad nõuded

Tehnilise hindamise asutused peavad olema võimelised täitma järgmisi ülesandeid ja nõudeid.

Pädevus	Ülesannete kirjeldus	Nõue
1. Ohtudeanalüüsimine	Teha kindlaks uuenduslike toodete kasutamisega kaasnevad võimalikud ohud ja kasu, kui puudub kinnitatud/konsolideeritud tehniline teave nende toimivuse kohta ehitistesse paigaldamisel.	Tehnilise hindamise asutus asutatakse liikmesriigi õiguse kohaselt ning ta on juriidiline isik. Ta ei tohi olla sidusrühmadest ega erihuvidest sõltuv. Tehnilise hindamise asutusel on töötajad, kes on: a) objektiivsed ja põhjalike tehniliste teadmistega;
2. Tehniliste kriteeriumide kindlaksmääramine	Töötada riskianalüüsi põhjal välja tehnilised kriteeriumid, et hinnata toodete omadusi ja toimivust seoses kohaldatavate riigisiseste nõuete täitmisega; anda tehnilist teavet, mida vajavad ehitusprotsessis osalejad toodete potentsiaalsete kasutajatena (tootjad, projekteerijad, töövõtjad, paigaldajad).	b) põhjalike teadmistega asutuse määramise liikmesriigi kehtivate õigusnormide ja muude nõuete kohta, mis puudutavad asutusele määratavaid tooteperesid; c) üldteadmistega ehitustavade kohta ja üksikasjalike tehniliste teadmistega asutusele määratavate tooteperede kohta; d) üksikasjalike teadmistega asjaomaste kaasnevate ohtude ja ehitusprotsessi tehniliste külgede kohta;
3. Hindamismeetodite kindlaksmääramine	Kavandada ja hinnata asjakohaseid meetodeid (katsed või arvutused) toodete põhiomadustega seotud toimivuse hindamiseks, võttes arvesse tehnika taset.	e) üksikasjalike teadmistega olemasolevate ühtlustatud standardite ja katsemeetodite kohta asutusele määratavate tooteperede osas; f) üksikasjalike teadmistega käesoleva määruse kohta; g) asjakohase keeleoskusega. Tehnilise hindamise asutuse töötajate tasu suurus ei sõltu teostatud hindamiste arvust ega nimetatud hindamiste tulemustest.

Pädevus	Ülesannete kirjeldus	Nõue
4. Tehase tootmisohje kindlaksmääramine	Mõista ja hinnata konkreetse toote valmistamise protsessi, et teha kindlaks asjakohased meetmed, mis tagavad toote konstantsuse kõnealuse tootmisprotsessi käigus.	Tehnilise hindamise asutusel on töötajad, kellel on asjakohased teadmised tehase tootmisohje alal tootmisprotsesside ja tooteomaduste seoste kohta.
5. Toote hindamine	Hinnata toodete põhiomadustega seotud toimivust ühtlustatud meetodite põhjal, kasutades ühtlustatud kriteeriume.	Lisaks punktides 1, 2 ja 3 loetletud nõuetele on tehnilise hindamise asutusel juurdepääs vajalikele vahenditele ja seadmetele toodete põhiomadustega seotud toimivuse hindamiseks talle määratavate tooteperede osas.
6. Üldjuhtimine	Tagada järjepidevus, usaldusväärsus, objektiivsus ja jälgitavus asjakohaste juhtimismeetodite pideva kohaldamise teel.	Tehnilise hindamise asutus: a) järgib head haldustava ja seda on tõendatud; b) kohaldab tegevuspõhimõtteid ja tugimenetlusi, et tagada tundliku teabe konfidentsiaalsus ja kaitse tehnilise hindamise asutuses ja kõigi oma partnerite seas; c) kohaldab dokumentide kontrollimise süsteemi, mis tagab kõigi asjakohaste dokumentide registreerimise, jälgitavuse, säilimise, kaitse ja archiveerimise; d) kasutab siseauditi ja juhtkonnapoolse läbivaatamise mehhanismi, et tagada asjakohastele juhtimismeetoditele vastavuse korrapärane järelevalve; e) kohaldab menetlust protestide ja kaebuste objektiivseks menetlemiseks.

IX LISA

Hindamis- ja tõendamissüsteemid

Tootja määrab vastavalt artikli 22 lõikele 1 nõuetekohaselt kindlaks tootetüübi ning kohaldab kohaldatava ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa hindamisdokumendi põhjal vastavat tootekategooriat. Kui hindamisel ja tõendamisel osaleb teada antud asutus, kontrollib teada antud asutus vastavalt artikli 55 lõikele 1, et tootetüüp määrati õigesti kindlaks ja et vastavat tootekategooriat kohaldati õigesti.

1. Süsteem 1+

Teada antud asutuse tehtav täielik kontroll, sealhulgas näidiste kontrollkatsetamine

a) Tootja

- i) teostab tehase tootmisohjet;
- ii) korraldab tootmisettevõttes võetud näidiste täiendava katsetamise vastavalt ettenähtud katsetuste plaanile;
- iii) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kohta toimivuse hindamisel;
- iv) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid selle kohta, et toode vastab käesoleva määruse kohastele kohaldatavatele tootenõuetele.

- b) Teda antud asutus teeb otsuse toote toimivuse püsivuse ja vastavussertifikaadi väljaandmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta tuginedes sellele, et ta on
- i) saanud kinnituse, et tootetüüp ja tootekategooria olid õigesti kindlaks määratud;
 - ii) hinnanud toote toimivust tüübikatsetuste (sealhulgas esemete seast võetud tüübile iseloomulike näidiste), tüübiarvutuse või tabelis esitatud väärtuste alusel või toodet kirjeldava dokumentatsiooni põhjal;
 - iii) teinud tootmisettevõtte ja tehase tootmisohje esmase ülevaatuse;
 - iv) taganud tehase tootmisohje pideva järelvalve ja hindamise, sealhulgas tootmisettevõtte korrapärase kontrolli;
 - v) teinud enne toote turule laskmist võetud näidiste kontrollkatsetamise;
 - vi) tõendanud, et punkti a alapunktide iii ja iv kohased ülesanded on täidetud.

2. Süsteem 1

Teda antud asutuse tehtav täielik kontroll ilma näidiste kontrollkatsetamiseta

- a) Tootja:
- i) teostab tehase tootmisohjet;
 - ii) korraldab tootmisettevõttes enda võetud näidiste täiendava katsetamise vastavalt ettenähtud katsetuste plaanile;

- iii) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kohta toimivuse hindamisel;
 - iv) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid selle kohta, et toode vastab käesoleva määruse kohastele kohaldatavatele tootenõuetele.
- b) Teada antud asutus teeb otsuse toote toimivuse püsivuse ja vastavussertifikaadi väljaandmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta pärast seda, kui ta on
- i) saanud kinnituse, et tootetüüp ja tootekategooria olid õigesti kindlaks määratud;
 - ii) hinnanud toote toimivust tüübikatsetuste (sealhulgas eseme või esemete seast võetud tüübile iseloomulike näidiste), tüübiarvutuse või tabelis esitatud väärtuste alusel või toodet kirjeldava dokumentatsiooni põhjal;
 - iii) teinud tootmisettevõtte ja tehase tootmisohje esmase ülevaatuse;
 - iv) taganud tehase tootmisohje pideva järelevalve ja hindamise, sealhulgas tootmisettevõtte korrapärase kontrolli;
 - v) tõendanud, et punkti a alapunktide iii ja iv kohased ülesanded on täidetud.

3. Süsteem 2+

Teada antud asutus keskendub tehase tootmisohjele

a) Tootja:

- i) hindab toote toimivust katsetuste (sealhulgas eseme või esemete seast võetud tüübile iseloomulike näidiste), tüübiarvutuse, tabelis esitatud väärtuste või seda toodet kirjeldavate dokumentide alusel;
- ii) teostab tehase tootmisohjet;
- iii) korraldab tehases võetud näidiste katsetamise vastavalt ettenähtud katsetuste plaanile;
- iv) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kohta toimivuse hindamisel;
- v) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid selle kohta, et toode vastab käesoleva määruse kohastele kohaldatavatele tootenõuetele.

b) Teada antud asutus teeb otsuse tehase tootmisohje vastavussertifikaadi väljaandmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta pärast seda, kui ta on

- i) saanud kinnituse, et tootetüüp ja tootekategooria olid õigesti kindlaks määratud ning et toote toimivust on toote dokumentatsiooni läbivaatamise põhjal õigesti hinnatud;

- ii) teinud tootmisettevõtte ja tehase tootmisohje esmase ülevaatus;
- iii) taganud tehase tootmisohje pideva järelevalve ja hindamise, sealhulgas tootmisettevõtte korrapärase kontrolli;
- iv) tõendanud, et punkti a alapunktide iv ja v kohased ülesanded on täidetud.

4. Süsteem 3+

Teadad antud asutuse tehtav keskkonnakestlikkuse hindamise kontroll

a) Tootja:

- i) hindab toote toimivust sisendväärtuste kohta andmete kogumise, eelduste ja modelleerimise alusel;
- ii) teostab tehase tootmisohjet.

b) Teadad antud asutus teeb otsuse valideerimisaruande väljaandmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta pärast seda, kui ta on

- i) valideerinud sisendväärtused, kasutatud eeldused ja vastavuse kohaldatavatele üldistele või tootekategooriapõhistele normidele;
- ii) valideerinud tootja hinnangu õigsuse;
- iii) valideerinud rakendatud hindamismenetlust;

- iv) valideerinud hindamiseks sobiva tarkvara õige kasutamise;
- v) teinud tootmisettevõtte esmase ülevaatus, et valideerida äriühingupõhised andmed.

5. Süsteem 3

Teada antud asutus keskendub tootetüübi kindlaksmääramisele

a) Tootja:

- i) hindab täiendavalt toote toimivust katsetuste (sealhulgas esemete seast võetud tüübile iseloomulike näidiste), tüübiarvutuse, tabelis esitatud väärtuste või seda toodet kirjeldavate dokumentide alusel;
- ii) teostab tehase tootmisohjet;
- iii) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kohta toimivuse hindamisel;
- iv) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid selle kohta, et toode vastab käesoleva määruse kohastele kohaldatavatele tootenõuetele.

b) Teada antud asutus teeb otsuse toote toimivuse ja vastavussertifikaadi väljaandmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta pärast seda, kui ta on

- i) hinnanud toimivust teada antud katselabori tehtud katsetuste (tootja võetud näidiste põhjal), arvutuse, tabelis esitatud väärtuste või seda toodet kirjeldavate dokumentide alusel;

- ii) saanud kinnituse, et tootetüüp ja tootekategooria olid õigesti kindlaks määratud.

6. Süsteem 4

Tootja enesekontroll ja -sertifitseerimine

a) Tootja:

- i) hindab toote toimivust katsetuste (sealhulgas esemete seast võetud tüübile iseloomulike näidiste), tüübiarvutuse, tabelis esitatud väärtuste või seda toodet kirjeldavate dokumentide alusel;
- ii) määrab tüübi katsetuste, tüübiarvutuse või tabelis esitatud väärtuste alusel kindlaks tootetüübi ja tootekategooria;
- iii) teostab tehase tootmisohjet;
- iv) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kohta toimivuse hindamisel;
- v) koostab tehnilise dokumentatsiooni, mis sisaldab tõendeid selle kohta, et toode vastab käesoleva määruse kohastele kohaldatavatele tootenõuetele.

b) Teada antud asutust ei kaasata.

7. Mõne või kõigi eespool kirjeldatud süsteemide suhtes kohaldatakse järgmisi horisontaalseid reegleid:
- a) Kui süsteem hõlmab tootmisettevõtte ülevaatusi teada antud asutuse poolt, hõlmavad need kontrollid kõiki kohti, kus toimuvad olulised tootmisprotsessid, ning vähemalt järgmiste elementide tõendamist:
 - i) tehase tootmisohje, milles täpsustatakse meetmed ja sagedused, mis on ette nähtud toimivuse püsivuse tagamiseks, sealhulgas toimivuse jaoks olulised näitajad;
 - ii) tehase puhul kavandatud tootmisohje kirjeldus.
 - b) Kui süsteem hõlmab tehase tootmisohjet, hõlmab see ohje tootmisprotsessi alates tooraine ja komponentide vastuvõtmise momendist kuni toote tarnimiseni (nn väravast väravani lähenemisviis) pärast tootmisprotsessi algust ja sisaldab vähemalt järgmisi elemente:
 - i) selle tagamine, et tooted vastavad tootetüübile ja seega saavutavad toimivus- ja vastavusdeklaratsioonis deklareeritud toimivuse ning vastavad käesolevas määruses sätestatud või selle alusel vastu võetud nõuetele;
 - ii) ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, Euroopa hindamisdokumentides ja vabatahtlikes ühtlustatud standardites määratletud hindamis- ja tõendamissüsteemi või -süsteemide rakendamiseks vajalike tehniliste üksikasjade kohaldamine, sealhulgas vähemalt toimivuse jaoks oluliste näitajate kohaldamine.

- c) Kui süsteem hõlmab näidiste täiendavat katsetamist, kohaldatakse järgmist:
- i) katsed hõlmavad ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, Euroopa hindamisdokumentides ja vabatahtlikes ühtlustatud standardites kindlaks määratud piisava arvu toodete katsetamist tootetüübile vastavuse suhtes;
 - ii) kui katsed ei sobi toote jaoks, võib tootetüübi kindlaksmääramiseks kasutada ühtlustatud tehnilistes spetsifikatsioonides, Euroopa hindamisdokumentides ja vabatahtlikes ühtlustatud standardites osutatud laiendatud rakendusnorme, kui need on olemas, ning teada antud asutused, kes kinnitavad, et tootetüüp on õigesti kindlaks määratud, kinnitavad samuti, et asjaomaseid laiendatud rakendusnorme on kohaldatud nõuetekohaselt;
 - iii) teise tootja või teada antud asutuse tehtud katsete tulemusi võib kasutada vastavalt artiklitele 59 ja 62.
- d) Keskkonnakestlikkusega seotud süsteemide puhul seisneb valideerimine arvutuste ja sisendandmete valideerimises, mille puhul teada antud asutus valideerib selle, kas ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa hindamisdokumendi kohaselt kohaldatavad modelleerimis- ja sisendandmed kajastavad toote toimivust, samuti komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud tarkvara kasutamist koos kasutatud andmetega, ning eelkõige valideerib ta kasutatud äriühingupõhiste andmete usaldusväärsust.

- e) Kui toote kohta on antud Euroopa tehniline hinnang, käsitavad teada antud asutused ja tootjad seda hinnanguna toote toimivuse kohta. Tootjad, kes leiavad tõendeid või kellele teada antud asutus teatab, et toote toimivus ei vasta Euroopa tehnilisele hinnangule, viivad selle toote kõnealuse hinnanguga vastavusse, sealhulgas täites asjakohasel juhul artikli 22 lõikes 11 sätestatud kohustusi.
-

X LISA

Horisontaalsed põhiomadused

Järgnevalt on loetletud horisontaalsete põhiomaduste rühmad, mis on I ja II lisa alusel välja töötatud käesoleva määruse kohaldamiseks.

1. Tuletundlikkus
 2. Tulepüsivus
 3. Vastupidavus välisele tulele
 4. Müra neelduvus
 5. Ohtlike ainete eraldumine ja sisaldus
 6. Keskkonnakestlikkus
-

XI LISA

Vastavustabelid

Tabel 1. Määrus (EL) nr 305/2011 > käesolev määrus

Määrus (EL) nr 305/2011	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikli 4 lõige 4
Artikkel 4	Artikkel 13
Artikkel 5	Artikkel 14
Artikkel 6	Artikkel 15
Artikkel 7	Artikkel 16
Artikkel 8	Artikkel 17
Artikkel 9	Artikkel 18
Artikkel 10	Artikkel 72
Artikkel 11	Artiklid 20 ja 22
Artikkel 12	Artiklid 20 ja 23
Artikkel 13	Artiklid 20 ja 24
Artikkel 14	Artiklid 20 ja 25
Artikkel 15	Artiklid 20 ja 26
Artikkel 16	Artikkel 20
Artikkel 17	Artikkel 5
Artikkel 18	Artikkel 5
Artikkel 19	Artikkel 31
Artikkel 20	Artikkel 32
Artikkel 21	Artikkel 33

Määrus (EL) nr 305/2011	Käesolev määrus
Artikkel 22	Artikkel 34
Artikkel 23	-
Artikkel 24	Artikkel 35
Artikkel 25	Artikkel 36
Artikkel 26	Artikkel 37
Artikkel 27	Artikli 5 lõiked 5 ja 6
Artikkel 28	Artikkel 10
Artikkel 29	Artikkel 39
Artikkel 30	Artikkel 40
Artikkel 31	Artikkel 41
Artikkel 32	Artikkel 41
Artikkel 33	Artikkel 41
Artikkel 34	Artikkel 41
Artikkel 35	-
Artikkel 36	Artikkel 59
Artikkel 37	Artikkel 60
Artikkel 38	Artikkel 61
Artikkel 38a	Artikkel 85
Artikkel 38b	Artikkel 86
Artikkel 38c	Artikkel 87
Artikkel 38d	Artikkel 88
Artikkel 39	Artikkel 42
Artikkel 40	Artikkel 43
Artikkel 41	Artikkel 44
Artikkel 42	-

Määrus (EL) nr 305/2011	Käesolev määrus
Artikkel 43	Artikkel 46
Artikkel 44	Artikkel 47
Artikkel 45	Artikkel 48
Artikkel 46	Artikkel 49
Artikkel 47	Artikkel 50
Artikkel 48	Artikkel 51
Artikkel 49	Artikkel 52
Artikkel 50	Artikkel 53
Artikkel 51	Artikkel 54
Artikkel 52	Artikkel 55
Artikkel 53	Artikkel 56
Artikkel 54	Artikkel 45
Artikkel 55	Artikkel 58
Artikkel 56	Artikkel 65
Artikkel 57	Artikkel 66
Artikkel 58	Artikkel 67
Artikkel 59	Artikkel 65
Artikkel 60	Artikkel 89
Artikkel 61	Artikkel 89
Artikkel 62	Artikkel 89
Artikkel 63	Artikkel 89
Artikkel 64	Artikkel 90
Artikkel 65	Artikkel 94
Artikkel 66	Artikkel 95
Artikkel 67	Artikkel 93
Artikkel 68	Artikkel 96

Tabel 2. Käesolev määrus > määrus (EL) nr 305/2011

Käesolev määrus	Määrus (EL) nr 305/2011
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	-
Artikkel 3	Artikkel 2
Artikkel 4	Artikkel 3
Artikkel 5	Artiklid 17, 18 ja 27
Artikkel 6	-
Artikkel 7	-
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	Artikkel 28
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	Artikkel 4
Artikkel 14	Artikkel 5
Artikkel 15	Artikkel 6
Artikkel 16	Artikkel 7
Artikkel 17	Artikkel 8
Artikkel 18	Artikkel 9
Artikkel 19	-
Artikkel 20	Artiklid 11, 12, 13, 14, 15 ja 16
Artikkel 21	-
Artikkel 22	Artikkel 11
Artikkel 23	Artikkel 12

Käesolev määrus	Määrus (EL) nr 305/2011
Artikkel 24	Artikkel 13
Artikkel 25	Artikkel 14
Artikkel 26	Artikkel 15
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	-
Artikkel 31	Artikkel 19
Artikkel 32	Artikkel 20
Artikkel 33	Artikkel 21
Artikkel 34	Artikkel 22
Artikkel 35	Artikkel 24
Artikkel 36	Artikkel 25
Artikkel 37	Artikkel 26
Artikkel 38	-
Artikkel 39	Artikkel 29
Artikkel 40	Artikkel 30
Artikkel 41	Artiklid 31–34
Artikkel 42	Artikkel 39
Artikkel 43	Artikkel 40
Artikkel 44	Artikkel 41
Artikkel 45	Artikkel 54
Artikkel 46	Artikkel 43
Artikkel 47	Artikkel 44
Artikkel 48	Artikkel 45

Käesolev määrus	Määrus (EL) nr 305/2011
Artikkel 49	Artikkel 46
Artikkel 50	Artikkel 47
Artikkel 51	Artikkel 48
Artikkel 52	Artikkel 49
Artikkel 53	Artikkel 50
Artikkel 54	Artikkel 51
Artikkel 55	Artikkel 52
Artikkel 56	Artikkel 53
Artikkel 57	-
Artikkel 58	Artikkel 55
Artikkel 59	Artikkel 36
Artikkel 60	Artikkel 37
Artikkel 61	Artikkel 38
Artikkel 62	-
Artikkel 63	-
Artikkel 64	-
Artikkel 65	Artiklid 56 ja 59
Artikkel 66	Artikkel 57
Artikkel 67	Artikkel 58
Artikkel 68	-
Artikkel 69	-
Artikkel 70	-
Artikkel 71	-
Artikkel 72	Artikkel 10
Artikkel 73	-

Käesolev määrus	Määrus (EL) nr 305/2011
Artikkel 74	-
Artikkel 75	-
Artikkel 76	-
Artikkel 77	-
Artikkel 78	-
Artikkel 79	-
Artikkel 80	-
Artikkel 81	-
Artikkel 82	-
Artikkel 83	-
Artikkel 84	-
Artikkel 85	Artikkel 38a
Artikkel 86	Artikkel 38b
Artikkel 87	Artikkel 38c
Artikkel 88	Artikkel 38d
Artikkel 89	Artiklid 60–63
Artikkel 90	Artikkel 64
Artikkel 91	-
Artikkel 92	-
Artikkel 93	Artikkel 67
Artikkel 94	Artikkel 65
Artikkel 95	Artikkel 66
Artikkel 96	Artikkel 68